

**SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**

45

Na temelju članka 3.6 stavak (2) točka e) i članka 14.3 stavak (5) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10 i 18/13) i članka 2. stavak (10) Naputka o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Općine Domaljevac-Šamac i Općine Istočni Drvar i prvih izbora za odbornike u Skupštini općine Stanari i načelnika Općine Stanari ("Službeni glasnik BiH", br. 95/14), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 5. sjednici, održanoj dana 15.01.2015. godine, donijelo

ODLUKU

**O ZAKLJUČIVANJU I POTVRĐIVANJU BROJA
BIRAČA UPISANIH U IZVATKE IZ SREDIŠNJEG
BIRAČKOG POPISA ZA PRVE IZBORE ZA
ODBORNIKE U SKUPŠTINI OPĆINE STANARI I
NAČELNIKA OPĆINE STANARI KOJI ĆE SE ODRŽATI
01.02.2015. GODINE**

Članak 1.

- (1) Ovom Odlukom utvrđuje se broj upisanih birača u izvatkе iz Središnjeg biračkog popisa **za prve izbore za odbornike u Skupštini općine Stanari i načelnika Općine Stanari**, zaključno sa podacima na dan 12.01.2015. godine u 24.00 sata, za potrebe provedbe **prvih izbora za odbornike u Skupštini općine Stanari i načelnika Općine Stanari** koji će se održati 01.02.2015. godine.
- (2) U Središnji birački spisak, zaključno sa podacima na dan 12.01.2015. godine u 24.00 sata, upisano je **ukupno 7943 birača** od toga:

ISSN 1512-7494 - hrvatski jezik
ISSN 1512-7508 - srpski jezik
ISSN 1512-7486 - bosanski jezik

- a) u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji glasuju na redovitim biračkim mjestima upisano je **7856 birača**
- b) u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji glasuju u odsutnosti/lično upisano je **16 birača**
- c) u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji glasuju izvan BiH upisan je **71 birač**

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na web stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba.

Број 06-1-07-2-41-2/15

15. сiječnja 2015. године
Sarajevo

Predsjednik
Stjepan Mikić, v. r.

На основу члана 3.6 став (2) тачка е) и члана 14.3 став (5) Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10 и 18/13) и члана 2. став (10) Упутства о rokovima изборних активности за одржавање пријевремених избора за начелника Општине Домањевац-Шамац и Општине Источни Дрвар и првих избора за одборнике у Скупштини општине Станари и начелника Општине Станари ("Службени гласник БиХ", бр. 95/14), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 5. сједници, одржаној дана 15.01.2015. године, донијела

ОДЛУКУ**О ЗАКЉУЧИВАЊУ И ПОТВРЂИВАЊУ БРОЈА
БИРАЧА УПИСАНИХ У ИЗВОДЕ ИЗ ЦЕНТРАЛНОГ
БИРАЧКОГ СПИСКА ЗА ПРВЕ ИЗБОРЕ ЗА
ОДБОРНИКЕ У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ СТАНАРИ
И НАЧЕЛНИКА ОПШТИНЕ СТАНАРИ КОЈИ ЋЕ СЕ
ОДРЖАТИ 01.02.2015. ГОДИНЕ**

Члан 1.

- (1) Овом Одлуком утврђује се број уписаних бирача у изводе из Централног бирачког списка за прве изборе за одборнике у Скупштини општине Станари и начелника Општине Станари, закључно са подацима на дан 12.01.2015. године у 24.00 часа, за потребе провођења првих избора за одборнике у Скупштини општине Станари и начелника Општине Станари који ће се одржати 01.02.2015. године.
- (2) У Централни бирачки списак, закључно са подацима на дан 12.01.2015. године у 24.00 сата, уписано је **укупно 7943 бирача** од тога:
  - a) у извод из Централног бирачког списка за бираче који гласају на редовним бирачким мјестима уписано је **7856 бирача**
  - b) у извод из Централног бирачког списка за бираче који гласају у одсуству/ лично уписано је **16 бирача**
  - ц) у извод из Централног бирачког списка за бираче који гласају ван БиХ уписан је **71 бирач**

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Републике Српске", "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ" и на веб страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.

Број 06-1-07-2-41-2/15

15. јануара 2015. године

Сарајево

Предеједник

Стјепан Микић, с. р.

На основу члана 3.6 став (2) тачка е) и члана 14.3 став (5) Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10 и 18/13) и члана 2. став (10) Упутства о rokovima изборних активности за одржавање пријевремених избора за начелника Општине Домуљево-Џамач и Општине Источни Дрвар и првих избора за одборнике у Скупштини општине Станари и начелника Општине Станари ("Службени гласник БиХ", бр. 95/14), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 5. сједници, одржаној дана 15.01.2015. године, доњела

ОДЛУКУ**О ЗАКЉУЧИВАЊУ И ПОТВРЂИВАЊУ БРОЈА
БИРАЧА УПИСАНИХ У ИЗВОДЕ ИЗ ЦЕНТРАЛНОГ
БИРАЧКОГ СПИСКА ЗА ПРВЕ ИЗБОРЕ ЗА
ОДБОРНИКЕ У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ СТАНАРИ И
НАЧЕЛНИКА ОПШТИНЕ СТАНАРИ КОЈИ ЋЕ СЕ ОДРЖАТИ
01.02.2015. ГОДИНЕ**

Члан 1.

- (1) Овом Одлуком утврђује се број уписаних бирача у изводе из Централног бирачког списка за прве изборе за одборнике у Скупштини општине Станари и начелника Општине Станари, закључно са подацима на дан 12.01.2015. године у 24.00 сата, за потребе провођења првих избора за одборнике у

Скупштини општине Станари и начелника Општине Станари који ће се одржати 01.02.2015. године.

- (2) У Централни бирачки списак, закључно са подацима на дан 12.01.2015. године у 24.00 сата, уписано је **укупно 7943 бирача** од тога:
  - a) у извод из Централног бирачког списка за бираче који гласају на редовним бирачким мјестима уписано је **7856 бирача**
  - b) у извод из Централног бирачког списка за бираче који гласају у одсуству/лично уписано је **16 бирача**
  - c) у извод из Централног бирачког списка за бираче који гласају изван БиХ уписан је **71 бирач**

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Републике Српске", "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ" и на веб страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.

Број 06-1-07-2-41-2/15

15. јануара 2015. године

Сарајево

Председник

Стјепан Микић, с. р.**46**

На temelju чланка 3.6 ставак (2) тачка е) и чланка 14.3 ставак (5) Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10 и 18/13) и чланка 2. ставак (10) Наводка о rokovima изборних активности за одржавање пријевремених избора за начелника Општине Домуљево-Џамач и Општине Источни Дрвар и првих избора за одборнике у Скупштини општине Станари и начелника Општине Станари ("Службени гласник БиХ", бр. 95/14), Сређишње изборно повјеренство Босне и Херцеговине је на 5. сједници, одржаној дана 15.01.2015. године, доњело

ОДЛУКУ**О ЗАКЉУЧИВАЊУ И ПОТВРЂИВАЊУ БРОЈА
БИРАЧА УПИСАНИХ У ИЗВТКЕ ИЗ СРЕДИШЊЕГ
БИРАЧКОГ ПОПИСА ЗА ПРИЈЕВРЕМЕНЕ ИЗБОРЕ ЗА
НАЧЕЛНИКА ОПШТИНЕ ДОМАЉЕВЦА-ЏАМАЦ КОЈИ ЋЕ
СЕ ОДРЖАТИ 01.02.2015. ГОДИНЕ**

Чланак 1.

- (1) Овом Одлуком утврђује се број уписаних бирача у извјетке из Сређишњег бирачког пописа за пријевремене изборе за начелника Општине Домуљево-Џамач, закључно са подацима на дан 12.01.2015. године у 24.00 сата, за потребе provedbe пријевремених избора за начелника Општине Домуљево-Џамач који ће се одржати 01.02.2015. године.
- (2) У Сређишњи бирачки попис, закључно са подацима на дан 12.01.2015. године у 24.00 сата, уписано је **укупно 4416 бирача** од тога:
  - a) у извадак из Сређишњег бирачког пописа за бираче који гласају на редовитим бирачким мјестима уписано је **3649 бирача**
  - b) у извадак из Сређишњег бирачког пописа за бираче који гласају у одсуству/особно уписано је **100 бирача**
  - c) у извадак из Сређишњег бирачког пописа за бираче који гласају изван БиХ уписано је **667 бирача**.

Чланак 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Републике Српске", "Службеном

na dan 12.01.2015. godine u 24.00 sata, za potrebe provedbe prijevremenih izbora za načelnika Općine Istočni Drvar koji će se održati 01.02.2015. godine.

- (2) U Središnji birački popis, zaključno sa podacima na dan 12.01.2015. godine u 24.00 sata, upisano je **ukupno 176 birača** od toga:
- u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji glasuju na redovitim biračkim mjestima upisano je **143 birača**
  - u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji glasuju u odsutnosti/osobno upisano je **2 birača**
  - u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji glasuju izvan BiH upisan je **31 birač**

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na web stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-2-43-2/15

15. siječnja 2015. godine

Sarajevo

Predsjednik

Stjepan Mikić, v. r.

Na osnovu člana 3.6 stav (2) tačka e) i člana 14.3 stav (5) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10 i 18/13) i člana 2. stav (10) Uputstva o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Opštine Domaševac-Šamac i Opštine Istočni Drvar i prvih izbora za odbornike u Skupštini opštine Stanari i načelnika Opštine Stanari ("Službeni glasnik BiH", br. 95/14), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 5. sjednici, održanoj dana 15.01.2015. godine, donijela

ODLUKU

O ZAKLJUČIVANJU I POTVRĐIVANJU BROJA BIRAČA UPISANIH U IZVODE IZ CENTRALNOG BIRAČKOG SPISKA ZA PRIJEVREMENE IZBORE ZA NAČELNIKA OPŠTINE ISTOČNI DRVAR KOJI ĆE SE ODRŽATI 01.02.2015. GODINE

Član 1.

- (1) Ovom Odlukom utvrđuje se broj upisanih birača u izvode iz Centralnog biračkog spiska za prijevremene izbore za načelnika Opštine Istočni Drvar, zaključno sa podacima na dan 12.01.2015. godine u 24.00 sata, za potrebe provođenja prijevremenih izbora za načelnika Opštine Istočni Drvar koji će se održati 01.02.2015. godine.
- (2) U Centralni birački spisak, zaključno sa podacima na dan 12.01.2015. godine u 24.00 sata, upisano je **ukupno 176 birača** od toga:
- u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju na redovnim biračkim mjestima upisano je **143 birača**
  - u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju u odsustvu/lično upisano je **2 birača**
  - u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju van BiH upisan je **31 birač**

Члан 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na web stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-2-43-2/15

15. januara 2015. godine

Sarajevo

Predsjednik

Stjepan Mikić, s. r.

Na osnovu člana 3.6 stav (2) tačka e) i člana 14.3 stav (5) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10 i 18/13) i člana 2. stav (10) Uputstva o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Općine Domaševac-Šamac i Općine Istočni Drvar i prvih izbora za odbornike u Skupštini općine Stanari i načelnika Općine Stanari ("Službeni glasnik BiH", br. 95/14), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 5. sjednici, održanoj dana 15.01.2015. godine, donijela

ODLUKU

O ZAKLJUČIVANJU I POTVRĐIVANJU BROJA BIRAČA UPISANIH U IZVODE IZ CENTRALNOG BIRAČKOG SPISKA ZA PRIJEVREMENE IZBORE ZA NAČELNIKA OPĆINE ISTOČNI DRVAR KOJI ĆE SE ODRŽATI 01.02.2015. GODINE

Član 1.

- (1) Ovom Odlukom utvrđuje se broj upisanih birača u izvode iz Centralnog biračkog spiska za prijevremene izbore za načelnika Općine Istočni Drvar, zaključno sa podacima na dan 12.01.2015. godine u 24.00 sata, za potrebe provođenja prijevremenih izbora za načelnika Općine Istočni Drvar koji će se održati 01.02.2015. godine.
- (2) U Centralni birački spisak, zaključno sa podacima na dan 12.01.2015. godine u 24.00 sata, upisano je **ukupno 176 birača** od toga:
- u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju na redovnim biračkim mjestima upisano je **143 birača**
  - u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju u odsustvu/lično upisano je **2 birača**
  - u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju izvan BiH upisan je **31 birač**

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na web stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-2-43-2/15

15. januara 2015. godine

Sarajevo

Predsjednik

Stjepan Mikić, s. r.

48

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točka 6) i članka 5.15 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 i

7/14), Сређишње изборно повјеренство Босне и Херцеговине је на 4. сједници, одржаној дана 12.01.2015. године, донијело

**ODLUKU
O POTVRĐIVANJU I OBJAVI KANDIDATA ZA
NAČELNIKA OPĆINE ŽIVINICE I NAČELNIKA
OPĆINE KALESIJA**

Чланак 1.

За судјеловање на пријевременим изборима, који се одржавају 22.02.2015. године, за начелника Опћине Живинице и начелника Опћине Калесија, овјеравају се кандидати:

a) **за начелника Опћине:**

(079) Живинице

1. **Pašić Fahrudin** - SBB - Fahrudin Radončić
2. **Aljić Asim** - SDA - Stranka demokratske akcije
3. **Forčaković Osmo** - Neovisni kandidat
4. **Agić Asmir** - Demokratska fronta - Željko Komšić
5. **Durić Salih** - Neovisni kandidat
6. **Spahić Fahir** - SDP - Socijaldemokratska partija BiH

b) **за начелника Опћине:**

(080) Kalesija

1. **Džafić Nedžad** - SDA - Stranka demokratske akcije
2. **Osmanović Muhamed** - SDP - Socijaldemokratska partija BiH

Чланак 2.

Редослијед кандидата из чланка 1. ове одлуке је утврђен ждријебанјем.

Чланак 3.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ".

Број 06-1-07-3-24/15

12. сјејчња 2015. године

Сарајево

Предсједник

Stjepan Mikić, v. r.

На основу члана 2.9 став (1) тачка 6) и члана 5.15 Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 и 7/14), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 4. сједници, одржаној дана 12.01.2015. године, донијела

**ODLUKU
O POTVRĐIVANJU I OBJAVI KANDIDATA ZA
NAČELNIKA OPŠTINE ŽIVINICE I
NAČELNIKA OPŠTINE KALESIJA**

Члан 1.

За учествовање на пријевременим изборима, који се одржавају 22.02.2015. године, за начелника Општинe Живинице и начелника Општинe Калесија, овјеравају се кандидати:

a) **за начелника Општинe:**

(079) Живинице

1. **Pašić Fahrudin** - SBB - Fahrudin Radončić
2. **Aljić Asim** - SDA - Stranka demokratske akcije
3. **Forčaković Osmo** - Независни кандидат
4. **Agić Asmir** - Демократска фронта - Жељко Комшић
5. **Durić Salih** - Независни кандидат
6. **Spahić Fahir** - СДП - Социјалдемократска партија БиХ

b) **за начелника Општинe:**

(080) Kalesija

1. **Džafić Nedžad** - СДА - Странка демократске акције
2. **Osmanović Muhamed** - СДП - Социјалдемократска партија БиХ

Члан 2.

Редослијед кандидата из члана 1. ове одлуке је утврђен жријебанјем.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ".

Број 06-1-07-3-24/15

12. јануара 2015. године

Сарајево

Предсједник

Stjepan Mikić, s. p.

На основу члана 2.9 став (1) тачка 6) и члана 5.15 Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 и 7/14), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 4. сједници, одржаној дана 12.01.2015. године, донијела

ODLUKU

**O POTVRĐIVANJU I OBJAVI KANDIDATA ZA
NAČELNIKA OPĆINE ŽIVINICE I NAČELNIKA
OPĆINE KALESIJA**

Члан 1.

За ућеће на пријевременим изборима, који се одржавају 22.02.2015. године, за начелника Опћине Живинице и начелника Опћине Калесија, овјеравају се кандидати:

a) **за начелника Опћине:**

(079) Живинице

1. **Pašić Fahrudin** - SBB - Fahrudin Radončić
2. **Aljić Asim** - SDA - Stranka demokratske akcije
3. **Forčaković Osmo** - Независни кандидат
4. **Agić Asmir** - Демократска фронта - Жељко Комшић
5. **Durić Salih** - Независни кандидат
6. **Spahić Fahir** - SDP - Socijaldemokratska partija BiH

b) **за начелника Опћине:**

(080) Kalesija

1. **Džafić Nedžad** - SDA - Stranka demokratske akcije
2. **Osmanović Muhamed** - SDP - Socijaldemokratska partija BiH

Члан 2.

Редослијед кандидата из члана 1. ове одлуке је утврђен жријебанјем.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ".

Број 06-1-07-3-24/15

12. јануара 2015. године

Сарајево

Предсједник

Stjepan Mikić, s. r.

49

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točka 9, a u svezi s člankom 9.12g Izbornog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 i 7/14), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 8. sjednici, održanoj 22.01.2015. godine, donijelo

ODLUKU

**O POTVRĐIVANJU REZULTATA POSREDNIH
IZBORA I DODJELI MANDATA U DOMU NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I
HERCEGOVINE IZ FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE**

Članak 1.

Na temelju dostavljenih rezultata glasanja provedenog u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine potvrđuje rezultate posrednih izbora i dodjeljuje mandate u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Federacije Bosne i Hercegovine sljedećim izaslanicima:

a) Izaslanici iz reda bošnjačkog naroda:

1. **Genjac Halid,**
2. **Kadić Sead,**
3. **Podžić Sifet,**
4. **Radončić Fahrudin,**
5. **Softić Safet.**

b) Izaslanici iz reda hrvatskoga naroda:

1. **Čolak Bariša,**
2. **Džambas Zdenka,**
3. **Karamatić Mario,**
4. **Raguž Martin,**
5. **Zovko Ljilja.**

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na web - stranici Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-1-27/15

22. siječnja 2015. godine

Sarajevo

Predsjednik

Stjepan Mikić, v. r.

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 9, a u vezi sa članom 9.12g Izbornog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 i 7/14), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 8. sjednici, održanoj 22.01.2015. godine, donijela

ODLUKU

**O POTVRĐIVANJU REZULTATA POSREDNIH
IZBORA I DODJELI MANDATA U DOMU NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I
HERCEGOVINE IZ FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE**

Član 1.

Na osnovu dostavljenih rezultata glasanja provedenog u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine potvrđuje rezultate posrednih izbora i dodjeljuje mandate u Domu naroda Parlamentarne skupštine

ne Bosne i Hercegovine iz Federacije Bosne i Hercegovine sljedećim delegatima:

a) Delegati iz reda bošnjačkog naroda:

1. **Gejca Halid,**
2. **Kadić Sead,**
3. **Podžić Sifet,**
4. **Radončić Fahrudin,**
5. **Softić Safet.**

b) Delegati iz reda hrvatskog naroda:

1. **Čolak Bariša,**
2. **Džambas Zdenka,**
3. **Karamatić Mario,**
4. **Raguž Martin,**
5. **Zovko Ljilja.**

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na web - stranici Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-1-27/15

22. januara 2015. godine

Sarajevo

Predsjednik

Stjepan Mikić, s. p.

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 9, a u vezi sa članom 9.12g Izbornog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 i 7/14), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 8. sjednici, održanoj 22.01.2015. godine, donijela

ODLUKU

**O POTVRĐIVANJU REZULTATA POSREDNIH
IZBORA I DODJELI MANDATA U DOMU NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I
HERCEGOVINE IZ FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

Na osnovu dostavljenih rezultata glasanja provedenog u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine potvrđuje rezultate posrednih izbora i dodjeljuje mandate u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Federacije Bosne i Hercegovine sljedećim delegatima:

a) Delegati iz reda bošnjačkog naroda:

1. **Genjac Halid,**
2. **Kadić Sead,**
3. **Podžić Sifet,**
4. **Radončić Fahrudin,**
5. **Softić Safet.**

b) Delegati iz reda hrvatskog naroda:

1. **Čolak Bariša,**
2. **Džambas Zdenka,**
3. **Karamatić Mario,**
4. **Raguž Martin,**
5. **Zovko Ljilja.**

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom

glasniku Brčko Distrikta BiH" i na web - stranici Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-1-27/15

22. januara 2015. godine
Sarajevo

Predsjednik
Stjepan Mikić, s. r.

VIJEĆE ZA DRŽAVNU POTPORU BOSNE I HERCEGOVINE

50

Na temelju članka 12. stavak (3) točka c) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), rješavajući u postupku ocjene usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju Zahtjeva Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za odobrenje državne potpore korisniku Javno poduzeće Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog prometa i željezničkog kombiniranog prometa u 2014. godini, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 25. sjednici, održanoj 29. prosinca 2014. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da državna potpora sadržana u Zahtjevu za odobrenje državne potpore korisniku Javno poduzeće Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog prometa i usluga željezničkog kombiniranog prometa u 2014. godini ne predstavlja državnu potporu u smislu Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 30. 10. 2014. godine, pod brojem UP/I 07-26-1-11/14, Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, akt broj: 06-14-729/14 od 16. 10. 2014. godine, za odobrenje državne potpore u obliku subvencije u iznosu od 2.100.000 KM korisniku Javno poduzeće Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo) za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog prometa i usluga željezničkog kombiniranog prometa u 2014. godini. Od navedenog iznosa 2.000.000 KM namijenjeno je za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog prometa, a 100.000 KM za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog kombiniranog prometa. Uz Zahtjev podnositelj je dostavio:

- popunjen Obrazac za prijavu programa državne potpore u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Obrazac prijave),
- Odluku o usvajanju Programa troška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - transfer Željeznica FBiH" utvrđenog Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/14),
- Izvod iz Proračuna Federacije BiH za 2014. godinu - Razdjel 18 - Federalno ministarstvo prometa i komunikacija ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/14),

- Izvod iz Izvješća o reviziji nekonsolidiranih finansijskih izvješća Javnog poduzeća Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo za 2013. godinu - Bilanca stanja JPŽFBiH d.o.o Sarajevo na dan 31.12.2013. godine,
- Izvod iz Izvješća o reviziji nekonsolidiranih finansijskih izvješća Javnog poduzeća Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo za 2013. godinu - Bilanca uspjeha JPŽFBiH d.o.o Sarajevo za razdoblje od 1. 1. do 31.12.2013. godine.

Podnositelj Zahtjeva naknadno je dostavio Ugovor o utrošku sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - transfer Željeznica Federacije BiH" za 2014. godinu, broj 01-49-1818/2014, zaključen 15. 10. 2014. godine između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo, koji je Vijeće zaprimilo 10. 12. 2014. godine pod brojem UP/I 07-26-1-11-1/14.

U smislu članka 14. stavak (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), Federalno ministarstvo financija je svojim aktom dalo konsultativno mišljenje, broj 06-14-729-2/14 od 27. 10. 2014. godine, na prijavu državne potpore od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za dodjelu subvencije korisniku JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog prometa i usluga željezničkog kombiniranog prometa u 2014. godini, te uz to mišljenje dostavilo Vijeću navedene priritke i Obrazac prijave, shodno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona.

2. Primijenjeni propisi

Budući da se Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija odnosi na odobrenje državne potpore u obliku subvencije za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog prometa i željezničkog kombiniranog prometa u 2014. godini, osim odredaba Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini, Vijeće je u postupku primijenilo sljedeće pravne akte:

- Zakon o Željeznica Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/01 i 25/12) i
- Zakon o financiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombiniranog prometa ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/03).

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo osnovano je Zakonom o Željeznica Federacije Bosne i Hercegovine s ciljem obavljanja djelatnosti domaćeg i međunarodnog transporta putnika i tereta, uključujući i kombinirani transport, održavanja, rekonstrukcije, modernizacije i razvoja željezničke infrastrukture Federacije BiH i usluga koje su povezane sa željezničkim prometom. U članku 3. istoga Zakona navodi se da je JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo jedini menadžer željezničke infrastrukture u Federaciji BiH, kao i željeznički operator Federacije BiH.

Pravni temelj za dodjelu državne potpore u obliku subvencije u iznosu od 2.100.000 KM korisniku JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog prometa i usluga željezničkog kombiniranog prometa u 2014. godini sadržan je u Zakonu o financiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombiniranog prometa. Navedenim zakonom uređuje se financiranje željezničke infrastrukture Federacije BiH i sufinansiranje željezničkog putničkog i kombiniranog prometa koje vrši JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo.

Člankom 12. istoga Zakona propisano je da će Federacija BiH sufinancirati obavljanje usluga željezničkog putničkog prometa od interesa za Federaciju BiH i obavljanje usluga željezničkog kombiniranog prometa. Člankom 13. istoga Zakona određeno je da Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaključuje godišnji ugovor s JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo o obavljanju željezničkih usluga iz članka 12. ovoga Zakona.

Odredbama točke II. Odluke Vlade Federacije BiH o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - transfer Željeznicama FBiH" utvrdjenog Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: Odluka Vlade Federacije BiH), čija je svrha provedba Zakona o financiranju željezničke infrastrukture i sufinanciranju putničkog i kombiniranog prometa, utvrđeno je da se od ukupnog iznosa Programa od 22.000.000 KM JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo za sufinanciranje obavljanja usluga željezničkog putničkog prometa dodijeli iznos od 2.000.000 KM u 2014. godini, a za sufinanciranje obavljanja usluga željezničkog kombiniranog prometa u 2014. godini iznos od 100.000 KM.

Točkom IV. Odluke Vlade Federacije BiH propisano je da će po njenom usvajanju Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaključiti Ugovor s JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo prema namjeni i visini sredstava utvrđenih u točki II. ove Odluke.

Člankom 1. Ugovora o utrošku sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - transfer Željeznicama Federacije BiH" za 2014. godinu, broj 01-49-1818/2014, zaključenog 15. 10. 2014. godine između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: Ugovor), određeno je da se sufinanciranje obavljanja usluga javnog željezničkog putničkog prometa na linijama od javnog interesa koje Vlada Federacije BiH utvrđuje svojom odlukom za 2014. godinu i kombiniranog prometa, a koje obavlja JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo, vrši dodjelom naknade (subvencije) za pokriće troškova javnog željezničkog putničkog prometa na linijama za koje je javni interes iskazala Vlada Federacije BiH u iznosu od 2.000.000 KM i za pokriće troškova željezničkog kombiniranog prometa u iznosu od 100.000 KM.

Sukladno odredbama članka 5. Ugovora, JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo dužno je sačinjavati polugodišnja i godišnja izvješća o namjenskom utrošku sredstava i dostaviti ih Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, a koje će nakon razmatranja navedenih izvješća dostaviti svoje konačno izvješće Federalnom ministarstvu financija u daljnju proceduru.

4. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija na 25. sjednici, održanoj 29. prosinca 2014. godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju.

Naime, Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi je li državna potpora u obliku subvencije korisniku JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo, a koja se odnosi na sufinanciranje obavljanja usluga željezničkog putničkog prometa i usluga željezničkog kombiniranog prometa u 2014. godini, predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja je li državna potpora u obliku subvencije za obavljanje usluga željezničkog putničkog prometa i usluga željezničkog kombiniranog prometa u 2014. godini predstavlja državnu potporu, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava; jesu li sredstva pomoć koja korisniku potpore donose ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario kroz

svoje redovito i normalno poslovanje; dodjeljuju li se predložena sredstva korisniku na selektivnoj osnovi i je li dodjelom predloženih sredstava postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, posebice u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja.

Vijeće je, na temelju Zakona o financiranju željezničke infrastrukture i sufinanciranju putničkog i kombiniranog prometa, Odluke Vlade Federacije BiH i Ugovora, utvrdilo da je obavljanje usluga putničkog željezničkog prometa od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombiniranog prometa u Federaciji BiH, a koje sufinancira Federacija BiH, isključivo povjereno JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo, da je ono jedini željeznički operator Federacije BiH, te da ne postoji mogućnost da neki drugi željeznički operator obavlja usluge putničkog željezničkog prometa od javnog interesa za Federaciju BiH i usluge obavljanja željezničkog kombiniranog prometa na području Federacije BiH. Naime, odredbama čl. 12. i 13. Zakona o financiranju željezničke infrastrukture i sufinanciranju putničkog i kombiniranog prometa propisano je da Federacija BiH na temelju zaključenog godišnjeg ugovora s JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo sufinancira obavljanje usluga željezničkog putničkog prometa od interesa za Federaciju BiH i željezničkog kombiniranog prometa. Dok je Odlukom Vlade Federacije BiH i Ugovorom određeno da se sufinanciranje obavljanja navedenih željezničkih usluga vrši dodjelom naknade (subvencije) JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo za pokriće troškova javnog željezničkog putničkog prometa na linijama za koje je javni interes iskazala Vlada Federacije BiH u iznosu od 2.000.000 KM i za pokriće troškova željezničkog kombiniranog prometa u iznosu od 100.000 KM.

Dakle, na temelju činjenica utvrđenih tokom postupka, proizlazi da na tržištu pružanja usluga putničkog željezničkog prometa od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombiniranog prometa na području Federacije BiH još ne postoji konkurencija.

Zbog činjenice da ne postoji konkurencija na tržištu pružanja usluga putničkog željezničkog prometa od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombiniranog prometa na području Federacije BiH, jer je obavljanje navedenih usluga isključivo povjereno JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo, Vijeće je u postupku utvrdilo da državna potpora u obliku subvencije, koju je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija planiralo dodijeliti JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo, ne predstavlja državnu potporu u smislu Zakona, jer nisu ispunjeni uvjeti prema kojima planirana državna potpora JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo osigurava ekonomsku prednost u odnosu na konkurente, te se dodjelom planirane državne potpore u obliku subvencije ne može narušiti konkurencija na tržištu davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, posebice u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja.

Sukladno navedenom, Vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 07-26-1-11-2/14
29. prosinca 2014. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća za državnu potporu BiH
Mira Vujeva, v. r.

На основу члана 12. став (3) тачка ц) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Федералног министарства промета и комуникација за одобрење државне помоћи кориснику Јавно предузеће Жељезнице Федерације Босне и Херцеговине д.о.о. Сарајево за суфинансирање обављања услуга жељезничког путничког саобраћаја и жељезничког комбинованог саобраћаја у 2014. години, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 25. сједници, одржаној 29. децембра 2014. године, донио је сљедеће

РЈЕШЕЊЕ

1. Утврђује се да државна помоћ садржана у Захтјеву за одобрење државне помоћи кориснику Јавно предузеће Жељезнице Федерације Босне и Херцеговине д.о.о. Сарајево за суфинансирање обављања услуга жељезничког путничког саобраћаја и услуга жељезничког комбинованог саобраћаја у 2014. години не представља државну помоћ у смислу Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) запримио је 30.10.2014. године, под бројем УП/И 07-26-1-11/14, Захтјев Федералног министарства промета и комуникација, акт број 06-14-729/14 од 16. 10. 2014. године, за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 2.100.000 КМ кориснику Јавно предузеће Жељезнице Федерације Босне и Херцеговине д.о.о. Сарајево (у даљем тексту: ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево) за суфинансирање обављања услуга жељезничког путничког саобраћаја и услуга жељезничког комбинованог саобраћаја у 2014. години. Од наведеног износа 2.000.000 КМ намијењено је за суфинансирање обављања услуга жељезничког путничког саобраћаја, а 100.000 КМ за суфинансирање обављања услуга жељезничког комбинованог саобраћаја. Уз Захтјев подносилац је доставио:

- попуњен Образац за пријаву програма државне помоћи у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Образац пријаве),
- Одлуку о усвајању Програма утрошка средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - трансфер Жељезницама ФБиХ" утврђеног Буџетом Федерације Босне и Херцеговине за 2014. годину Федералном министарству промета и комуникација ("Службене новине Федерације БиХ", број 15/14),
- Извод из Буџета Федерације БиХ за 2014. годину - Раздјел 18 - Федерално министарство промета и комуникација ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/14),
- Извод из Извјештаја о ревизији неконсолидованих финансијских извјештаја Јавног предузећа Жељезнице Федерације БиХ д.о.о. Сарајево за 2013.

годину - Биланс стања ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево на дан 31. 12. 2013. године,

- Извод из Извјештаја о ревизији неконсолидованих финансијских извјештаја Јавног предузећа Жељезнице Федерације БиХ д.о.о. Сарајево за 2013. годину - Биланс успеха ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево за период од 01. 01. до 31. 12. 2013. године.

Подносилац Захтјева накнадно је доставио Уговор о утрошку средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - трансфер Жељезницама Федерације БиХ" за 2014. годину, број 01-49-1818/2014, закључен 15.10.2014. године између Федералног министарства промета и комуникација и ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево, који је Савјет запримио 10.12.2014. године под бројем УП/И 07-26-1-11-1/14.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон), Федерално министарство финансија је својим актом дало консултативно мишљење, број 06-14-729-2/14 од 27.10.2014. године, на пријаву државне помоћи од Федералног министарства промета и комуникација за додјелу субвенције кориснику ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево за суфинансирање обављања услуга жељезничког путничког саобраћаја и услуга жељезничког комбинованог саобраћаја у 2014. години, те уз то мишљење доставило Савјету наведене прилоге и Образац пријаве, сходно одредби члана 12. став (2) Закона.

2. Примјењени прописи

Будући да се Захтјев Федералног министарства промета и комуникација односи на одобрење државне помоћи у облику субвенције за суфинансирање обављања услуга жељезничког путничког саобраћаја и жељезничког комбинованог саобраћаја у 2014. години, осим одреба Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини, Савјет је у поступку примјенио сљедећа правна акта:

- Закон о Жељезницама Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 41/01 и 25/12) и
- Закон о финансирању жељезничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја ("Службене новине Федерације БиХ", број 57/03).

3. Утврђивање чињеница

На основу достављених података Савјет је у поступку утврдио сљедеће:

ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево основано је Законом о Жељезницама Федерације Босне и Херцеговине с циљем обављања дјелатности домаћег и међународног транспорта путника и терета, укључујући и комбиновани транспорт, одржавања, реконструкције, модернизације и развоја жељезничке инфраструктуре Федерације БиХ и услуга које су повезане са жељезничким саобраћајем. У члану 3. истог закона наводи се да је ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево једини менаџер жељезничке инфраструктуре у Федерацији БиХ, као и жељезнички оператор Федерације БиХ.

Правни основ за додјелу државне помоћи у облику субвенције у износу од 2.100.000 КМ кориснику ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево за суфинансирање обављања услуга жељезничког путничког саобраћаја и услуга жељезничког комбинованог саобраћаја у 2014. години садржан је у Закону о финансирању жељезничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја. Наведеним

законом уређује се финансирање жељезничке инфраструктуре Федерације БиХ и суфинансирање жељезничког путничког и комбинованог саобраћаја које врши ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево.

Чланом 12. истог закона прописано је да ће Федерација БиХ суфинансирати обављање услуга жељезничког путничког саобраћаја од интереса за Федерацију БиХ и обављање услуга жељезничког комбинованог саобраћаја. Чланом 13. истог закона одређено је да Федерално министарство промета и комуникација закључује годишњи уговор са ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево о обављању жељезничких услуга из члана 12. овог закона.

Одредбама тачке II Одлуке Владе Федерације БиХ о усвајању Програма утрошка средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - трансфер Жељезницама ФБиХ" утврђеног Буџетом Федерације Босне и Херцеговине за 2014. годину Федералном министарству промета и комуникација (у даљем тексту: Одлука Владе Федерације БиХ), чија је сврха спровођење Закона о финансирању жељезничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја, утврђено је да се од укупног износа Програма од 22.000.000 КМ ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево за суфинансирање обављања услуга жељезничког путничког саобраћаја додијели износ од 2.000.000 КМ у 2014. години, а за суфинансирање обављања услуга жељезничког комбинованог саобраћаја у 2014. години износ од 100.000 КМ.

Тачком IV Одлуке Владе Федерације БиХ прописано је да ће по њеном усвајању Федерално министарство промета и комуникација закључити Уговор са ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево према намјени и висини средстава утврђених у тачки II ове одлуке.

Чланом 1. Уговора о утрошку средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - трансфер Жељезницама Федерације БиХ" за 2014. годину, број 01-49-1818/2014, закљученог 15. 10. 2014. године између Федералног министарства промета и комуникација и ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево (у даљем тексту: Уговор), одређено је да се суфинансирање обављања услуга јавног жељезничког путничког саобраћаја на линијама од јавног интереса које Влада Федерације БиХ утврђује својом одлуком за 2014. годину и комбинованог саобраћаја, а које обавља ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево, врши додјелом накнаде (субвенције) за покриће трошкова јавног жељезничког путничког саобраћаја на линијама за које је јавни интерес исказала Влада Федерације БиХ у износу од 2.000.000 КМ и за покриће трошкова жељезничког комбинованог саобраћаја у износу од 100.000 КМ.

У складу са одредбама члана 5. Уговора, ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево дужно је да сачињава полугодишње и годишње извјештаје о намјенском утрошку средстава и да их достави Федералном министарству промета и комуникација, а које ће након разматрања наведених извјештаја доставити свој коначни извјештај Федералном министарству финансија у даљу процедуру.

4. Доношење одлуке

Савјет је разматрао Захтјев Федералног министарства промета и комуникација на 25. сједници, одржаној 29. децембра 2014. године. Приликом доношења одлуке, Савјет је узео у обзир cjелокупну достављену документацију.

Наиме, Савјет је првенствено током поступка требао да утврди да ли државна помоћ у облику субвенције кориснику

ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево, а која се односи на суфинансирање обављања услуга жељезничког путничког саобраћаја и услуга жељезничког комбинованог саобраћаја у 2014. години, представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона.

Приликом утврђивања да ли државна помоћ у облику субвенције за обављање услуга жељезничког путничког саобраћаја и услуга жељезничког комбинованог саобраћаја у 2014. години представља државну помоћ, Савјет је размотрио јесу ли испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да ли је ријеч о трансферу државних средстава; да ли су средства помоћ која кориснику помоћи доносе економску предност коју он не би остварио кроз своје редовно и нормално пословање; да ли се предложена средства додјељују кориснику на селективној основи и да ли додјелом предложених средстава постоји могућност нарушавања тржишне конкуренције давањем предности на тржишту кориснику државне помоћи, нарочито у мјери у којој то може утицати на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области.

Савјет је, на основу Закона о финансирању жељезничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја, Одлуке Владе Федерације БиХ и Уговора, утврдио да је обављање услуга путничког жељезничког саобраћаја од јавног интереса за Федерацију БиХ и услуга обављања жељезничког комбинованог саобраћаја у Федерацији БиХ, а које суфинансира Федерација БиХ, искључиво повјерено ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево, да је оно једини жељезнички оператор Федерације БиХ, те да не постоји могућност да неки други жељезнички оператор обавља услуге путничког жељезничког саобраћаја од јавног интереса за Федерацију БиХ и услуге обављања жељезничког комбинованог саобраћаја на подручју Федерације БиХ. Наиме, одредбама чл. 12. и 13. Закона о финансирању жељезничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја прописано је да Федерација БиХ на основу закљученог годишњег уговора са ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево суфинансира обављање услуга жељезничког путничког саобраћаја од интереса за Федерацију БиХ и жељезничког комбинованог саобраћаја. Док је Одлуком Владе Федерације БиХ и Уговором одређено да се суфинансирање обављања наведених жељезничких услуга врши додјелом накнаде (субвенције) ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево за покриће трошкова јавног жељезничког путничког саобраћаја на линијама за које је јавни интерес исказала Влада Федерације БиХ у износу од 2.000.000 КМ и за покриће трошкова жељезничког комбинованог саобраћаја у износу од 100.000 КМ.

Дакле, на основу чињеница утврђених током поступка произлази да на тржишту пружања услуга путничког жељезничког саобраћаја од јавног интереса за Федерацију БиХ и услуга обављања жељезничког комбинованог саобраћаја на подручју Федерације БиХ још не постоји конкуренција.

Због чињенице да не постоји конкуренција на тржишту пружања услуга путничког жељезничког саобраћаја од јавног интереса за Федерацију БиХ и услуга обављања жељезничког комбинованог саобраћаја на подручју Федерације БиХ, јер је обављање наведених услуга искључиво повјерено ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево, Савјет је у поступку утврдио да државна помоћ у облику субвенције, коју је Федерално министарство промета и комуникација планирало да додијели ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево, не представља државну помоћ у смислу Закона, јер нису испуњени услови

према којима планирана државна помоћ ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево обезбјеђује економску предност у односу на конкуренте, те се додјелом планиране државне помоћи у облику субвенције не може нарушити конкуренција на тржишту давањем предности на тржишту кориснику државне помоћи, нарочито у мјери у којој то може утицати на испуњење међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области.

У складу са наведеним, Савјет је одлучио као у диспозитиву овог рјешења.

Упутство о правном лијеку:

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Број УП/И 07-26-1-11-2/14
29. децембра 2014. године
Источно Сарајево

Председавајућа
Савјета за државну помоћ
БиХ
Мира Вујева, с. р.

На основу члана 12. став (3) тачка c) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи с прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Федералног министарства промета и комуникација за одобрење државне помоћи кориснику Јавно предузеће Железнице Федерације Босне и Херцеговине д.о.о. Сарајево за суфинансирање обављања услуга железничког путничког саобраћаја и железничког комбинованог саобраћаја у 2014. години, Вijeće за државну помоћ Босне и Херцеговине на 25. сједници, одржаној 29. децембра 2014. године, донijело је слjедеће

РЈЕШЕЊЕ

1. Утврђује се да државна помоћ садржана у Захтјеву за одобрење државне помоћи кориснику Јавно предузеће Железнице Федерације Босне и Херцеговине д.о.о. Сарајево за суфинансирање обављања услуга железничког путничког саобраћаја и услуга железничког комбинованог саобраћаја у 2014. години не представља државну помоћ у смислу Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Вijeće за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Вijeće) заприлило је 30.10.2014. године, под бројем УП/И 07-26-1-11/14, Захтјев Федералног министарства промета и комуникација, акт број 06-14-729/14, од 16.10.2014. године, за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 2.100.000 КМ кориснику Јавно предузеће Железнице Федерације Босне и Херцеговине д.о.о. Сарајево (у даљњем тексту: ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево) за суфинансирање обављања услуга железничког путничког саобраћаја и услуга железничког комбинованог саобраћаја у 2014. години. Од наведеног износа 2.000.000 КМ намijenено је за суфинансирање обављања услуга железничког путничког саобраћаја, а 100.000 КМ за суфинансирање обављања услуга железничког комбинованог саобраћаја. Уз Захтјев подносилац је доставио:

- попуњен Образац за пријаву програма државне помоћи у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Образац пријаве),
- Одлуку о усвајању Програма утрошка средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - трансфер Железницама БиХ" утврђеног Буџетом Федерације Босне и Херцеговине за 2014. годину Федералном министарству промета и комуникација ("Службене новине Федерације БиХ", број 15/14),
- Извод из Буџета Федерације БиХ за 2014. годину - Радзјел 18 - Федерално министарство промета и комуникација ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/14),
- Извод из Извјештаја о ревизији неконсолидованих финансијских извјештаја Јавног предузећа Железнице Федерације БиХ д.о.о. Сарајево за 2013. годину - Биланс стања ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево на дан 31.12.2013. године,
- Извод из Извјештаја о ревизији неконсолидованих финансијских извјештаја Јавног предузећа Железнице Федерације БиХ д.о.о. Сарајево за 2013. годину - Биланс успјеха ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево за период од 1.1. до 31.12.2013. године.

Подносилац Захтјева накнадно је доставио Уговор о утрошку средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - трансфер Железницама Федерације БиХ" за 2014. годину, број 01-49-1818/2014, закључен 15.10.2014. године између Федералног министарства промета и комуникација и ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево, који је Вijeće заприлило 10.12.2014. године под бројем УП/И 07-26-1-11-1/14.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Закон), Федерално министарство финансија је својим актом дало консултативно мишљење, број 06-14-729-2/14, од 27.10.2014. године, на пријаву државне помоћи од Федералног министарства промета и комуникација за додјелу субвенције кориснику ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево за суфинансирање обављања услуга железничког путничког саобраћаја и услуга железничког комбинованог саобраћаја у 2014. години, те уз то мишљење доставило Вijeću наведене прилоге и Образац пријаве, шодно одредби члана 12. став (2) Закона.

2. Примijenjeni propisi

Будући да се Захтјев Федералног министарства промета и комуникација односи на одобрење државне помоћи у облику субвенције за суфинансирање обављања услуга железничког путничког саобраћаја и железничког комбинованог саобраћаја у 2014. години, осим одредби Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини, Вijeće је у поступку примijenило слjедеће правне акте:

- Закон о Железницама Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 41/01 и 25/12) и
- Закон о финансирању железничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја ("Службене новине Федерације БиХ", број 57/03).

3. Утврђивање чињеница

На основу достављених података Вijeće је у поступку утврдило слjедеће:

ЈПЖФБиХ д.о.о. Сарајево основано је Законом о Железницама Федерације Босне и Херцеговине с циљем обављања дјелатности домаћег и међународног транспорта путника и терета, укључујући и комбиновани транспорт, одржавање, реконструкције, модернизације и развоја железничке инфраструктуре Федерације БиХ

i usluga koje su povezane sa željezničkim saobraćajem. U članu 3. istog zakona navodi se da je JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo jedini menadžer željezničke infrastrukture u Federaciji BiH, kao i željeznički operator Federacije BiH.

Pravni osnov za dodjelu državne pomoći u obliku subvencije u iznosu od 2.100.000 KM korisniku JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog saobraćaja i usluga željezničkog kombinovanog saobraćaja u 2014. godini sadržan je u Zakonu o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja. Navedenim zakonom uređuje se finansiranje željezničke infrastrukture Federacije BiH i sufinansiranje željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja koje vrši JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo.

Članom 12. istog zakona propisano je da će Federacija BiH sufinansirati obavljanje usluga željezničkog putničkog saobraćaja od interesa za Federaciju BiH i obavljanje usluga željezničkog kombinovanog saobraćaja. Članom 13. istog zakona određeno je da Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaključuje godišnji ugovor s JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo o obavljanju željezničkih usluga iz člana 12. ovog zakona.

Odredbama tačke II. Odluke Vlade Federacije BiH o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim preduzećima - transfer Željeznicama FBiH" utvrđenog Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: Odluka Vlade Federacije BiH), čija je svrha provođenje Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, utvrđeno je da se od ukupnog iznosa Programa od 22.000.000 KM JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog saobraćaja dodijeli iznos od 2.000.000 KM u 2014. godini, a za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog kombinovanog saobraćaja u 2014. godini iznos od 100.000 KM.

Tačkom IV. Odluke Vlade Federacije BiH propisano je da će po njenom usvajanju Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaključiti Ugovor s JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo prema namjeni i visini sredstava utvrđenih u tački II. ove odluke.

Članom 1. Ugovora o utrošku sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim preduzećima - transfer Željeznicama Federacije BiH" za 2014. godinu, broj 01-49-1818/2014, zaključenog 15.10.2014. godine između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: Ugovor), određeno je da se sufinansiranje obavljanja usluga javnog željezničkog putničkog saobraćaja na linijama od javnog interesa koje Vlada Federacije BiH utvrđuje svojom odlukom za 2014. godinu i kombinovanog saobraćaja, a koje obavlja JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo, vrši dodjelom naknade (subvencije) za pokriće troškova javnog željezničkog putničkog saobraćaja na linijama za koje je javni interes iskazala Vlada Federacije BiH u iznosu od 2.000.000 KM i za pokriće troškova željezničkog kombinovanog saobraćaja u iznosu od 100.000 KM.

U skladu s odredbama člana 5. Ugovora, JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo dužno je sačinjavati polugodišnje i godišnje izvještaje o namjenskom utrošku sredstava i dostaviti ih Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, a koje će nakon razmatranja navedenih izvještaja dostaviti svoj konačni izvještaj Federalnom ministarstvu finansija u daljnu proceduru.

4. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija na 25. sjednici, održanoj 29. decembra

2014. godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju.

Naime, Vijeće je prvenstveno tokom postupka trebalo utvrditi da li državna pomoć u obliku subvencije korisniku JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo, a koja se odnosi na sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog saobraćaja i usluga željezničkog kombinovanog saobraćaja u 2014. godini, predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja da li državna pomoć u obliku subvencije za obavljanje usluga željezničkog putničkog saobraćaja i usluga željezničkog kombinovanog saobraćaja u 2014. godini predstavlja državnu pomoć, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li je riječ o transferu državnih sredstava; da li su sredstva pomoć koja korisniku pomoći donose ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario kroz svoje redovno i normalno poslovanje; da li se predložena sredstva dodjeljuju korisniku na selektivnoj osnovi i da li dodjelom predloženih sredstava postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije davanjem prednosti na tržištu korisniku državne pomoći, naročito u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti.

Vijeće je, na osnovu Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, Odluke Vlade Federacije BiH i Ugovora, utvrdilo da je obavljanje usluga putničkog željezničkog saobraćaja od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombinovanog saobraćaja u Federaciji BiH, a koje sufinansira Federacija BiH, isključivo povjereno JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo, da je ono jedini željeznički operator Federacije BiH, te da ne postoji mogućnost da neki drugi željeznički operator obavlja usluge putničkog željezničkog saobraćaja od javnog interesa za Federaciju BiH i usluge obavljanja željezničkog kombinovanog saobraćaja na području Federacije BiH. Naime, odredbama čl. 12. i 13. Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja propisano je da Federacija BiH na osnovu zaključenog godišnjeg ugovora s JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo sufinansira obavljanje usluga željezničkog putničkog saobraćaja od interesa za Federaciju BiH i željezničkog kombinovanog saobraćaja. Dok je Odlukom Vlade Federacije BiH i Ugovorom određeno da se sufinansiranje obavljanja navedenih željezničkih usluga vrši dodjelom naknade (subvencije) JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo za pokriće troškova javnog željezničkog putničkog saobraćaja na linijama za koje je javni interes iskazala Vlada Federacije BiH u iznosu od 2.000.000 KM i za pokriće troškova željezničkog kombinovanog saobraćaja u iznosu od 100.000 KM.

Dakle, na osnovu činjenica utvrđenih tokom postupka proizlazi da na tržištu pružanja usluga putničkog željezničkog saobraćaja od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombinovanog saobraćaja na području Federacije BiH još ne postoji konkurencija.

Zbog činjenice da ne postoji konkurencija na tržištu pružanja usluga putničkog željezničkog saobraćaja od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombinovanog saobraćaja na području Federacije BiH, jer je obavljanje navedenih usluga isključivo povjereno JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo, Vijeće je u postupku utvrdilo da državna pomoć u obliku subvencije, koju je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija planiralo da dodijeli JPŽFBiH d.o.o. Sarajevo, ne predstavlja državnu pomoć u smislu Zakona, jer nisu ispunjeni uslovi prema kojima planirana državna pomoć JPŽFBiH d.o.o.

Sarajevo osigurava ekonomsku prednost u odnosu na konkurente, te se dodjelom planirane državne pomoći u obliku subvencije ne može narušiti konkurencija na tržištu davanjem prednosti na tržištu korisniku državne pomoći, naročito u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjenje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 07-26-1-11-2/14

29. decembra 2014. godine

Istočno Sarajevo

Predsjedavajuća

Vijeća za državnu pomoć BiH

Mira Vujeva, s. r.

51

Na temelju članka 12. stavak (3) točka a) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), rješavajući u postupku ocjene usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju Zahtjeva Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za odobrenje državne potpore JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o. Mostar za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine je na 25. sjednici, održanoj 29. 12. 2014. godine, donijelo

RJEŠENJE

1. Prijavljena državna potpora odobrava se *ex post* korisniku JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o. Mostar, u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM, za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, jer je ocijenjena kao usklađena sa Zakonom o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 30. 10. 2014. godine, pod brojem: 06-26-1-12/14, Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, akt broj: 06-14-729-3/14 od 27. 10. 2014. godine, za odobrenje državne potpore u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o. Mostar (u daljnjem tekstu: JP "Aerodrom Mostar") za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini s ciljem unapređenja avioprometa Federacije BiH.

Uz Zahtjev podnositelj je dostavio:

- popunjen Obrazac za prijavu programa državne potpore u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Obrazac prijave),
- Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - unapređenje avioprometa Federacije BiH - JP "Aerodrom Mostar" ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/14),

- Izvod iz Proračuna Federacije BiH za 2013. i Prijedloga proračuna za 2014. godinu,
- Razdjel 18 - Federalno ministarstvo prometa i komunikacija ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/13),
- Bilanca stanja JP "Aerodrom Mostar" na dan 31.12.2013. godine,
- Bilanca uspjeha JP "Aerodrom Mostar" za razdoblje od 1. 1. do 31.12.2013. godine,
- Rješenje Općinskog suda u Mostaru o izmjenama podataka JP "Aerodrom Mostar", broj: Tt-O-28/14 od 5.2.2014. godine,
- Potvrdu Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH za aerodrom za javnu uporabu, No: E-7-A-002 (u daljnjem tekstu: Potvrda), izdanu JP "Aerodrom Mostar", od 20.3.2014. godine.

U smislu članka 14. stavak (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), Federalno ministarstvo financija je svojim aktom dalo konsultativno mišljenje, broj: 06-14-729-3/14 od 27.10.2014. godine, na prijavu državne potpore od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za dodjelu subvencije JP "Aerodrom Mostar", te uz to mišljenje dostavilo Vijeću navedene privike i Obrazac prijave, shodno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona.

Uvidom u podneseni zahtjev, Vijeće je utvrdilo da on nije kompletan, odnosno da ne sadrži sve dokumente neophodne za njegovu ocjenu i donošenje odluke iz članka 12. stavak (3) Zakona, te je zatražilo od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija dopunu aktom broj: UP/I 06-26-1-12-1/14.

Podnositelj Zahtjeva je putem faksa i elektroničke pošte 17. i 18.12.2014. godine Vijeću dostavio dopunu dokumentacije za prijavu državne potpore, kojom su dostavljeni sljedeći dokumenti:

- Rješenje Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH, broj: 3-3-29-2-UP1-17-4/14 od 20.3.2014. godine,
- Specifikacija uvjeta za korištenje aerodroma s potvrdom za javnu uporabu - JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar", od 20.3.2014. godine
- Statut Javnog poduzeća "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar", društvo s ograničenom odgovornošću Mostar, broj: 01-185/06 od 16.10.2006. godine,
- Informacija o broju putnika i operacija sa JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o. za 2012. i 2013. godinu,
- Ugovor o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, broj: 01-289/2014 i 04-02-2-241-3/14 od 25.6.2014. godine,
- Zahtjev za prijenos namjenskih sredstava, broj: 01-303/2014 od 7.7.2014. godine - Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar,
- Izvješće Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača, od 29.7.2014. godine.

Vijeće je po službenoj dužnosti od Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH pribavilo podatke iz Zrakoplovnih informacija - AIP Bosne i Hercegovine o vremenu otvorenosti Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar.

2. Primijenjeni propisi

Osim Zakona, Vijeće je u postupku uzelo u obzir propise Bosne i Hercegovine i propise Europske unije. Relevantni primijenjeni propisi BiH su: Uredba o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/13) (u daljnjem tekstu: Uredba),

Zakon o zrakoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 33/09) i Pravilnik o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora ("Službeni glasnik BiH", broj 28/05, 20/11 i 76/14).

Sukladno odredbi članka 3. Uredbe kojom je propisano da se državna potpora dodjeljuje ako program ili pojedinačni projekt državne potpore zadovoljava uvjete iz ove uredbe i članka 36. stavak 2. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, potpisanog 16. lipnja 2008. godine između Europske zajednice, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje Međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: Privremeni sporazum) i člankom 71. stavak 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europske zajednice i BiH (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obvezno prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore primjenjivati ne samo pravo BiH nego na odgovarajući način primijeniti i kriterije i uvjete koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom, obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta Vijeću je propisana odredbom članka 36. stavak 1. točka c) Privremenog sporazuma (članak 71. SSP-a) koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisanim funkcioniranjem ovoga Sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima", te stavkom 2. istoga članka koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebice čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako Uredbom nisu propisani kriteriji i uvjeti za dodjelu državne potpore za upravljanje aerodromima, Vijeće je u konkretnom slučaju, shodno članku 36. stavak 2. Privremenog sporazuma, uzelo u obzir i sljedeće propise Europske unije u vezi s dodjelom državne potpore aerodromima i zračnim prijevoznicima:

- Komunikaciju Komisije - Smjernice o državnoj potpori aerodromima i zračnim prijevoznicima (Službeni list Europske unije, serija C, broj 93/3, od 4. travnja 2014.) [dalje: Komunikacija Komisije (2014/C 99/03)],
- Odluku Komisije od 20. prosinca 2011. o primjeni članka 106. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na državnu potporu u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa (Službeni list Europske unije, serija L, broj 7, 11.1.2012. [dalje: Odluka Komisije 2012/21/EU],
- Presudu Europskog suda od 24. srpnja 2003. godine u slučaju "Altmark" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) - OJ C 226, 20.9.2003.].

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Nadležna tijela Bosne i Hercegovine i Federacije BiH povjerila su JP "Aerodrom Mostar" obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa. Potvrda Direkcije za civilno zrakoplovstvo

BiH da je aerodrom za javnu uporabu, No: E-7-A-002 (u daljnjem tekstu: Potvrda za aerodrom), izdana za JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o., jest akt na temelju kojega je navedenom poduzeću, kao operatoru Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar, povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u razdoblju od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, sukladno Zakonu o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedena potvrda izdana je JP "Aerodrom Mostar" na temelju Rješenja Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH kojim se utvrđuje da JP "Aerodrom Mostar" ispunjava uvjete za produljenje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu i ona se izdaje na neograničeno razdoblje, koju je Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH (u daljnjem tekstu: BHDCA) donijela odlučujući po zahtjevu JP "Aerodrom Mostar", kao aerodromskog operatora Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar.

Naime, shodno odredbama članka 5. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora, za aerodrom kome je izdana potvrda za javnu uporabu u Zrakoplovnim informacijama AIP-a BiH mora biti navedeno vrijeme otvorenosti i aerodrom mora u to vrijeme biti dostupan svim osobama pod istim uvjetima.

Sukladno Potvrdi za aerodrome, Rješenju BHDCA o ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu i podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar otvorena je za javni promet tijekom cijele godine i mora biti dostupna svim osobama pod istim uvjetima, i to od ponedjeljka do petka u vremenu od 8.00 do 16.00 sati.

Člankom 3. Pravilnika propisano je da termin potvrda za aerodrom predstavlja potvrdu za rad aerodroma izdanu od odgovarajuće zrakoplovne vlasti, a da se aerodromski operator odnosi na imatelja potvrde za aerodrom. Odredbama članka 7. stavak (2) istoga Pravilnika određeno je da je imatelj potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu uporabu ujedno i vlasnik potvrde. Dok je člankom 8. istoga Pravilnika propisano da je vlasnik potvrde za aerodrom obvezan poduzeti sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za uporabu, te osigurati da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade sukladno uvjetima i pravilima Potvrde za aerodrom.

Sukladno čl. 37. i 38. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, međunarodni i domaći zračni promet unutar BiH dozvoljen je samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za aerodrom izdanu od BHDCA, a da je jedan od uvjeta za dobivanje potvrde da je podnositelj zahtjeva operator aerodroma. Dok je člankom 40. istoga Zakona propisano da s potvrdom za aerodrom njen nositelj stiče pravo upravljati aerodromom na komercijalnoj osnovi i utvrđivati naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Proračunom Federacije BiH za 2014. godinu Vlada Federacije BiH obvezala se da će financijski podržati JP "Aerodrom Mostar" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM. Sukladno odredbama članka 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti Bosne i Hercegovine imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo pravo mogu prenijeti na bilo koju fizičku ili pravnu osobu. Navedena sredstva koja su planirana u Proračunu Federacije BiH za 2014. godinu za subvenciju JP "Aerodrom Mostar" kao operatoru Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar koji njime upravlja, Vlada Federacije BiH dodijelila je posredstvom

Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, koje je u tu svrhu zaključilo Ugovor o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima s JP "Aerodrom Mostar".

Navedenim ugovorom, koji je izrađen na temelju Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - unapređenje avioprometa Federacije BiH - JP "Aerodrom Mostar", obvezuje se JP "Aerodrom Mostar", među ostalim, i da će dodijeljena sredstva utrošiti za subvencioniranje dijela troškova: DCS informatičkog sustava za prihvat i otpremu putnika, održavanje piste, osiguranja, plaća, doprinosa i naknada zaposlenih, savjetodavnih usluga, te da će nakon utroška sredstava sačiniti izvješće o utrošenim sredstvima transfera i dostaviti ga Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. Također, prema odredbama istoga Ugovora, u slučaju nenamjenskog utroška sredstava iz ovoga Ugovora, JP "Aerodrom Mostar" obvezuje se da će izvršiti povrat prebačenih sredstava u proračun Federacije BiH, sukladno Odluci o povratu sredstava koju donosi Vlada Federacije BiH. Prema Izvješću Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača, a na Zahtjev JP "Aerodrom Mostar" za transfer odobrenih namjenskih sredstava i sukladno članku 2. Ugovora, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je 29.7.2014. godine navedena sredstva iz članka 1. istoga Ugovora, u iznosu od 430.000 KM, prebacilo na račun JP "Aerodrom Mostar".

Shodno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), moguće je da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, odnosno da to može biti slučaj kada bi dio područja koje aerodrom opskrbljuje, bez tog aerodroma, bio izoliran od ostatka Unije do takve mjere da bi to sprječavalo njegov socijalni i privredni razvitak, te da bi takva procjena trebala uzeti u obzir druge načine prijevoza, posebno brze željeznice ili pomorske veze koje se opskrbljuju trajektima i da u takvim slučajevima javna tijela mogu nametnuti obvezu pružanja javne usluge aerodromu kako bi se osiguralo da aerodrom ostane otvoren za komercijalni promet.

Sukladno odredbama točke 75. Komunikacije Komisije, državna potpora u obliku naknade za javne usluge izuzeta je od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) ako su ispunjeni zahtjevi postavljeni u Odluci Komisije 2012/21/EU.

Odredbama članka 2. stavak (1) točka e) i članka 3. Odluke Komisije 2012/21/EU propisano je da je državna potpora u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome u kojima prosječni godišnji promet u periodu od dvije financijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika izuzeta je od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti postavljeni u ovoj Odluci.

Navedeni uvjeti propisani u istoj Odluci koje treba ispuniti kako bi se osiguralo ispunjenje uvjeta navedenih u članku 106. stavak (2) UFEU-a odnose se na ovlast za povjeravanje pružanja usluga od općeg ekonomskog interesa, iznos naknade, nadzor prekomjerne naknade i mogućnost njezinog povrata. U članku 4. iste Odluke navodi se sljedeće: "Obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa povjerava se predmetnom poduzetniku na temelju jednoga ili više pravnih akata, o čijem obliku može odlučiti svaka država članica. Taj akt ili akti moraju sadržavati naročito:

- (a) sadržaj i trajanje obveza pružanja javne usluge;

- (b) poduzetnika i, kada je primjereno, predmetno državno područje;
- (c) vrstu svih isključivih ili posebnih prava koja je tome poduzetniku dodijelilo tijelo nadležno za to;
- (d) opis mehanizma naknade i parametre za obračun, kontrolu i reviziju naknade;
- (e) mjere za izbjegavanje i povrat moguće prekomjerne naknade; i
- (f) pozivanje na ovu Odluku."

Nadalje, u članku 5. iste Odluke, među ostalim, propisane su odredbe o iznosu naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, dok je u članku 6. propisan nadzor s ciljem izbjegavanja prekomjerne naknade.

Prema Informaciji Federalnog ministarstva prometa i komunikacija o broju putnika i operacija s Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar, u 2012. godini Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar imala je promet od 76.289 putnika, a u 2013. godini promet od 68.939 putnika.

4. JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o Mostar - status, vlasnička struktura i poslovanje

Javno poduzeće "Aerodrom Mostar" sa sjedištem u Mostaru, Ortiješ bb, osnovano je i registrirano sukladno važećim propisima kod Kantonalnog suda u Mostaru 25.3.1994. godine, s izmjenama upisa 18.6.1994., 22.5.1996. i 22.5.2005. godine.

Iz Rješenja o izmjeni podataka Općinskog suda u Mostaru, broj: Tt-O-28/14 od 5.2.2014. godine, proizlazi da je u sudbeni registar ovoga Suda, kod subjekta upisa: JP "Aerodrom Mostar", izvršen upis povećanja osnovnoga kapitala uplatom u novcu i usklađivanja djelatnosti društva u unutarnjem prometu s KD u BiH. Pravna osnova upisa su odluke broj: OPU-IP: 23/2014 i broj: OPU-IP: 24/14 od 16.1.2014. godine.

Člankom 1. stavak (2) Statuta JP "Aerodrom Mostar" (u daljnjem tekstu: Statut) propisano je da je "društvo pravna osoba koja samostalno obavlja djelatnost upisanu u sudbeni registar radi stjecanja dobiti (obavljanje djelatnosti od općeg interesa)".

U članku 3. Statuta navodi se da "budući da društvo obavlja djelatnosti od općeg interesa koje se tiču pružanja usluga u zračnom prometu, može biti registrirano samo za obavljanje djelatnosti koje su izravno vezane uz te djelatnosti, odnosno one koje bi izravno ili objektivno mogle biti od koristi društvu, među ostalim, i značajnim poboljšanjem ključnih kapaciteta ili financijskih rezultata društva u cjelini".

Predmet poslovanja poduzeća su, prije svega, usluge u zračnom prometu, te djelatnosti suglasno Standardnoj klasifikaciji djelatnosti utvrđenoj Zakonom o standardnoj klasifikaciji djelatnosti u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 28/98) koje su detaljnije opisane u članku 3. Statuta (Djelatnost društva u unutarnjem prometu je: 62.100 - zračni promet, redoviti (linijski), 62.200 - zračni promet, izvanredni (čarter), 60.230 - ostali prijevoz putnika u cestovnom prometu, 60.240 - prijevoz robe (tereta) u cestovnom prometu, 50.200 - održavanje i popravka motornih vozila, 63.120 - skladištenje robe, 63.230 - ostale prateće djelatnosti u zračnom prometu, djelatnost u vanjskotrgovinskom prometu itd.).

Osnivači/članovi JP "Aerodrom Mostar"

Grad Mostar, Ulica Adema Buće 19, Mostar
Zračna luka Zagreb d.o.o., Republika Hrvatska, Velika Gorica, Ulica Rudolfa Fizira

Osnovni kapital JP "Aerodrom Mostar"

Osnovni kapital društva iznosi 8.469.160,15 KM, od čega iznos od 7.503.064,42 KM ili 88,59% čini udjel državnoga kapitala u osnovnom kapitalu društva kojim upravlja Grad

Mostar, a iznos od 966.095,73 KM ili 11,41% čini udjel Zračne luke Zagreb d.o.o. kao stranoga ulagača.

Ugovoreni (upisani) kapital: 9.329.160,15 KM

Uplaćeni kapital: 9.329.160,15 KM

Učešće u kapitalu

Osnivač: Grad Mostar, Ulica Adema Buće 19, Mostar

Zračna luka Zagreb d.o.o., Republika Hrvatska, Velika Gorica, Ulica Rudolfa Fizira

Ugovoreni kapital - Grad Mostar iznosi 8.264.938,42 KM - 88,5925%

Ugovoreni kapital - Zračna luka Zagreb d.o.o. iznosi 1.064.221,73 KM - 11,4075%.

U 2014. godini JP "Aerodrom Mostar" je iz proračuna Federacije BiH dobio iznos od 430.000 KM.

Prema kategorizaciji iz točke 118. a) Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), s prometom od 76.289 putnika u 2012. godini i 68.939 putnika u 2013. godini na Međunarodnoj zračnoj luci - aerodromu Mostar, JP "Aerodrom Mostar" upravlja kategorijom aerodroma s godišnjim prometom do 200.000 putnika, iz čega proizlazi da navedeni gospodarski subjekt u velikoj mjeri neće moći pokriti svoje kapitalne troškove.

5. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija na 25. sjednici, održanoj 29.12.2014. godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

S obzirom na to da je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, sukladno Ugovoru o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, dodijelilo državnu potporu sadržanu u predmetnom zahtjevu za odobrenje državne potpore, u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM korisniku JP "Aerodrom Mostar" 29.7.2014. godine, što proizlazi iz Izvješća Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača, Vijeće je provelo postupak *ex post* odobrenja, sukladno članku 12. stavak (7) Zakona.

Naime, Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi je li državna potpora u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Mostar", koja se odnosi na pokriće troškova poslovanja u 2014. godini, predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja je li državna potpora u obliku subvencije za pokriće troškova poslovanja u 2014. godini JP "Aerodrom Mostar" predstavlja državnu potporu, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava; jesu li sredstva pomoć koja korisniku potpore donose ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario kroz svoje redovito i normalno poslovanje; dodjeljuju li se predložena sredstva korisniku na selektivnoj osnovi, te je li dodjelom predloženih sredstava postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, posebice u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja.

U konkretnom slučaju utvrđeno je da naknada predstavlja državnu potporu, jer su ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak 1. Zakona. Naime, riječ je o transferu sredstava iz proračuna Federacije BiH, sredstva donose ekonomsku prednost koju korisnik ne bi mogao ostvariti kroz redovito i normalno poslovanje, sredstva se dodjeljuju na selektivnoj osnovi, postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije na širem tržištu koje čini tržište BiH i Europske unije.

Međutim, u točki 67. Komunikacije Komisije navedeno je da, bez obzira na ispunjenje svih uvjeta prema kojima se naknada smatra državnom potporom, prema presudi Europskog suda u slučaju "Altmark", koja čini presedan glede toga, naknada za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu potporu pod pretpostavkom da su ispunjena sljedeća četiri uvjeta iz navedene odredbe Komunikacije Komisije:

- a) poduzetniku koji prima naknadu mora zaista biti povjereno ispunjavanje konkretnih javnih usluga i te usluge moraju biti jasno određene,
- b) parametri na temelju kojih se naknada obračunava moraju se unaprijed utvrditi na objektivan i transparentan način,
- c) naknada ne smije prelaziti ono što je potrebno za pokrivanje svih ili dijela troškova nastalih pri izvršavanju obveza javne usluge, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumne dobiti za izvršenje tih obveza, te
- d) ukoliko poduzetnik koji treba izvršavati obveze javnih usluga, u konkretnom slučaju, nije odabran sukladno postupku javne nabave koji bi omogućio odabir ponuđača koji bi takve usluge mogao pružiti po najpovoljnijim uvjetima, visina potrebne naknade mora se odrediti na temelju analize troškova koji bi pri izvršavanju tih obveza nastali u tipičnom poduzetniku kojim se dobro upravlja, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit od izvršavanja tih obveza.

Vijeće je, primjenom navedenih uvjeta iz presude "Altmark" na JP "Aerodrom Mostar", utvrdilo da nisu ispunjeni svi uvjeti, da se u konkretnom slučaju naknada ne bi smatrala državnom potporom, jer navedeni privredni subjekt za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa nije izabran putem postupka javne nabave.

Budući da naknada koja se odnosi na obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa predstavlja državnu potporu, člankom 5. Zakona propisuje se opća zabrana davanja državne potpore koja narušava ili bi mogla narušiti tržišnu konkurenciju davanjem prednosti na tržištu korisnicima državne potpore bez obzira na oblik državne potpore u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Bosne i Hercegovine iz Privremenog sporazuma, dok su člankom 6. Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, odnosno dozvoljene državne potpore.

Sukladno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), kojim je propisano da je moguće da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, Vijeće je u postupku utvrđivalo postoji li u konkretnom slučaju mogućnost primjene izuzeća, na temelju članka 6. stavak (1) točka c) Zakona, koji se odnosi na državne potpore pravnim i fizičkim osobama kojima je, sukladno posebnim pravilima, povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ili dodijeljeno isključivo pravo obavljanja određenih djelatnosti ako bi u slučaju nepostojanja takve potpore ove osobe bile onemogućene u obavljanju posebnih zadataka koji su im povjereni i pod uvjetom da je državna potpora samo naknada za obavljanje i provedbu tih zadataka, te pod uvjetom da se time u većoj mjeri ne narušava tržišna konkurencija i ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza.

Da bi se na državnu potporu koja je u obliku subvencije namijenjena korisniku JP "Aerodrom Mostar" moglo primijeniti izuzeće iz članka 6. stavak (1) točka c) Zakona, potrebno je

ispuniti uvjete navedene u čl. 2., 3., 4., 5. i 6. Odluke Komisije 2012/21/EU, kako to proizlazi iz točke 75. Komunikacije Komisije.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je Potvrda Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH za aerodrom za javnu uporabu, izdana Međunarodnoj zračnoj luci - aerodromu Mostar, prvi akt na temelju kojega je JP "Aerodrom Mostar", kao operatoru Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar, povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u razdoblju od 1. 1. 2014. do 31. 12. 2014. godine, sukladno Zakonu o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedeno proizlazi iz članka 5. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Rješenja BHDCA o ispunjenosti uvjeta za produljenje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu, u kojima se navodi da aerodrom kome je izdana potvrda za javnu uporabu, u konkretnom slučaju JP "Aerodrom Mostar", mora u vrijeme otvorenosti, a to je, prema podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, tijekom cijele godine, i to od ponedjeljka do petka u vremenu od 8.00 do 16.00 sati, biti dostupan svim osobama pod istim uvjetima.

Također, sukladno navedenom Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Potvrdi za aerodrom, zaključeno je da je operator Međunarodne zračne luke - aerodrom Mostar, odnosno pravna osoba koja njime upravlja, JP "Aerodrom Mostar", jer mu je izdana potvrda za aerodrom od BHDCA kojom je utvrđena njegova sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni promet, te je kao imatelj potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu uporabu ujedno i vlasnik potvrde, u smislu članka 7. stavak (2) ovoga Pravilnika, pa je u tom svojstvu, sukladno članku 8. istoga Pravilnika, obvezan poduzeti sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za uporabu, te osigurati da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade sukladno uvjetima i pravilima Potvrde za aerodrom.

Drugi pravni akt kojim je JP "Aerodrom Mostar" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini jest Proračun Federacije BiH za 2014. godinu kojim se Vlada Federacije BiH obvezala da će financijski podržati JP "Aerodrom Mostar" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM za pokriće njegovih troškova poslovanja, jer, sukladno odredbama članka 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti BiH imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo pravo mogu prenijeti na bilo koju fizičku ili pravnu osobu. Iz navedenoga proizlazi da se cjelokupno upravljanje Međunarodnom zračnom lukom - aerodromom Mostar, povjereno JP "Aerodrom Mostar", smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, jer da Vlada Federacije BiH ne financira njegov rad, JP "Aerodrom Mostar" ne bi moglo poslovati zbog malog prometa, pa bi u tom slučaju područje Federacije BiH koje pokriva Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar bez ovog aerodroma bilo izolirano od Europske unije, jer s njom nije povezano brzim željeznicama ili pomorskim vezama, što bi utjecalo na njezin gospodarski razvitak. Navedeno je sukladno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03).

Također, Vijeće je na temelju Ugovora o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, zaključenog između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP "Aerodrom Mostar", koji predstavlja treći pravni akt kojim je JP "Aerodrom Mostar" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini, i bilanci stanja i uspjeha navedenog poduzeća utvrdilo da iznos naknade ne premašuje

iznos koji je nužan za pokrivanje dijela troškova nastalih prilikom izvršavanja obveze pružanja javnih usluga, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit prilikom ispunjavanja navedenih obveza, te da su navedenim ugovorom određeni parametri za obračun, kontrolu i reviziju naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, kao i da će Federalno ministarstvo prometa i komunikacija pratiti njegovo izvršenje i kontrolu sredstava putem izvješća o utrošenim sredstvima transfera i na taj način osigurati da ne dođe do nenamjenskog trošenja sredstava i isplate prekomjerne naknade, te da će se od JP "Aerodrom Mostar", u slučaju nenamjenskog trošenja sredstava, zahtijevati da u proračun Federacije BiH vrati iznos naknade koji je primio. Navedeno je sukladno odredbama čl. 5. i 6. Odluke Komisije.

Na kraju je Vijeće, s obzirom na to da promet putnika u 2012. iznosi 76.289 putnika, a u 2013. godini 68.939 putnika, utvrdilo da državna potpora koja se dodjeljuje u obliku subvencije JP "Aerodrom Mostar" za pokrivanje njegovih troškova poslovanja u 2014. godini ne narušava u većoj mjeri konkurenciju i ispunjavanje međunarodnih obveza BiH, kao i da ispunjava uvjete propisane odredbama članka 2. stavak (1) točka e) i članka 3. Odluke Komisije 2012/21/EU kojima je propisano da se državna potpora u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome u kojima prosječni godišnji promet u razdoblju od dvije (2) finansijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200 000 putnika izuzeta od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti postavljeni u ovoj Odluci.

Slijedom navedenoga, Vijeće je u postupku utvrdilo da je na državnu potporu u obliku subvencije koja je dodijeljena JP "Aerodrom Mostar", i to u iznosu od 430.000 KM, moguće primijeniti izuzeće iz članka 6. stavak 1. točka c) Zakona koje se odnosi na državnu potporu namijenjenu obavljanju usluga od općeg ekonomskog interesa, odnosno da je riječ o dozvoljenoj državnoj potpori koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje.

Međutim, budući da je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija podnijelo zahtjev za ocjenu državne potpore, Vijeće je, sukladno navedenom, odlučilo kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 06-26-1-12-2/14

29. prosinca 2014. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedateljica

Vijeća za državnu potporu BiH
Mira Vujeva, v. r.

На основу члана 12. став (3) тачка а) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Федералног министарства промета и комуникација за одобрење државне помоћи ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о. Мостар за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине је на 25. сједници, одржаној 29. 12. 2014. године, донио

РЈЕШЕЊЕ

1. Пријављена државна помоћ одобрава се *ex post* кориснику ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о. Мостар, у облику субвенције у износу од 430.000 КМ, за обављање услуге од општег економског интереса, јер је оцијењена као усклађена са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење**1. Захтјев за покретање поступка**

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) запримио је 30.10.2014. године, под бројем: 06-26-1-12/14, Захтјев Федералног министарства промета и комуникација, акт број: 06-14-729-3/14 од 27.10.2014. године, за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 430.000 КМ ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о. Мостар (у даљем тексту: ЈП "Аеродром Мостар") за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години с циљем унапређења авио-саобраћаја Федерације БиХ.

Уз Захтјев подносилац је доставио:

- попуњен Образац за пријаву програма државне помоћи у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Образац пријаве),
- Одлуку о усвајању Програма утрошка средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - унапређење авио-саобраћаја Федерације БиХ - ЈП "Аеродром Мостар" ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/14),
- Извод из Буџета Федерације БиХ за 2013. и Приједлога буџета за 2014. годину,
- Раздјел 18 - Федерално министарство промета и комуникација ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/13),
- Биланс стања ЈП "Аеродром Мостар" на дан 31.12.2013. године,
- Биланс успеха ЈП "Аеродром Мостар" за период од 01.01. до 31.12. 2013. године,
- Рјешење Општинског суда у Мостару о измјенама података ЈП "Аеродром Мостар", број: Тт-О-28/14 од 05.02.2014. године,
- Потврду Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ за аеродром за јавну употребу, Но: Е-7-А-002 (у даљем тексту: Потврда), издату ЈП "Аеродром Мостар", од 20.03.2014. године.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон), Федерално министарство финансија је својим актом дало консултативно мишљење, број: 06-14-729-3/14 од 27. 10. 2014. године, на пријаву државне помоћи од Федералног министарства промета и комуникација за додјелу субвенције ЈП "Аеродром Мостар", те уз то мишљење доставило Савјету наведене прилоге и Образац пријаве, сходно одредби члана 12. став (2) Закона.

Увидом у поднесени захтјев, Савјет је утврдио да он није комплетан, односно да не садржи све документе неопходне за његову оцјену и доношење одлуке из члана 12. став (3) Закона, те је затражио од Федералног министарства промета и комуникација допуну актом број: УП/И 06-26-1-12-1/14.

Подносилац Захтјева је путем факса и електронске поште 17. и 18.12.2014. године Савјету доставио допуну документације за пријаву државне помоћи, којом су достављени сљедећи документи:

- Рјешење Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ, број: 3-3-29-2-УП1-17-4/14 од 20.03.2014. године,
- Спецификација услова за коришћење аеродрома са потврдом за јавну употребу - ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар", од 20.03.2014. године
- Статут Јавног предузећа "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар", друштво са ограниченом одговорношћу Мостар, број: 01-185/06 од 16.10.2006. године,
- Информација о броју путника и операција са ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о. за 2012. и 2013. годину,
- Уговор о преносу средстава и извјештавању о утрошеним средствима, број: 01-289/2014 и 04-02-2-241-3/14 од 25.06.2014. године,
- Захтјев за пренос намјенских средстава, број: 01-303/2014 од 07.07.2014. године - Међународна зрачна лука - аеродром Мостар,
- Извјештај Федералног министарства финансија о историји плаћања добављача, од 29.07.2014. године.

Савјет је по службеној дужности од Агенције за пружање услуга у зрачној пловидби БиХ прибавио податке из Ваздухопловних информација - АИП Босне и Херцеговине о времену отворености Међународне зрачне луке - аеродрома Мостар.

2. Примјењени прописи

Осим Закона, Савјет је у поступку узео у обзир прописе Босне и Херцеговине и прописе Европске уније. Релевантни примјењени прописи БиХ су: Уредба о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/13) (у даљем тексту: Уредба), Закон о ваздухопловству БиХ ("Службени гласник БиХ", број 33/09) и Правилник о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора ("Службени гласник БиХ", број 28/05, 20/11 и 76/14).

У складу са одредбом члана 3. Уредбе којом је прописано да се државна помоћ додјељује ако програм или појединачни пројекат државне помоћи задовољава услове из ове уредбе и члана 36. став 2. Привременог споразума о трговини и трговинским питањима, потписаног 16. јуна 2008. године између Европске заједнице, са једне стране, и Босне и Херцеговине, са друге стране ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање Међународни уговори) (у даљем тексту: Привремени споразум) и чланом 71. став 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европске заједнице и БиХ (у даљем тексту: ССП), Савјет је обавезан да приликом оцјене захтјева за додјелу државне помоћи примјењује не само право БиХ него да на одговарајући начин примјени и критеријуме и услове који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници, и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице. Осим Уредбом, обавеза примјене наведених критеријума и услова Савјету је прописана одредбом члана 36. став 1. тачка ц) Привременог споразума (члан 71. ССП-а) који гласи: Конкуренција и друге

економске одредбе "1. Сљедеће је неспојиво са прописним функционисањем овог споразума, у мјери у којој може да утиче на трговину између Заједнице и Босне и Херцеговине: (ц) свака државна помоћ којом се нарушава или пријети нарушавању конкуренције давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима", те ставом 2. истог члана који гласи: "2. Свака пракса супротна овом члану оцјењиваће се на основу критеријума који произлазе из примјене конкурентских правила важећих у Заједници, посебно чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о оснивању Европске заједнице (у даљем тексту: Уговор о ЕЗ) и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице."

Како Уредбом нису прописани критеријуми и услови за додјелу државне помоћи за управљање аеродромима, Савјет је у конкретном случају, сходно члану 36. став 2. Привременог споразума, узео у обзир и сљедеће прописе Европске уније у вези са додјелом државне помоћи аеродромима и ваздушним превозницима:

- Комуникацију Комисије - Смјернице о државној помоћи аеродромима и ваздушним превозницима (Службени лист Европске уније, серија Ц, број 93/3, од 4. априла 2014.) [даље: Комуникација Комисије (2014/Ц 99/03)],
- Одлуку Комисије од 20. децембра 2011. о примјени члана 106. став 2. Уговора о функционисању Европске уније на државну помоћ у облику накнаде за пружање јавних услуга које се додјелују одређеним предузетницима којима је повјерено обављање услуга од општег економског интереса (Службени лист Европске уније, серија Ј, број 7, 11.01.2012. [даље: Одлука Комисије 2012/21/ЕУ],
- Пресуду Европског суда од 24. јула 2003. године у случају "Алтмарк" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) - OJ C 226, 20.09.2003.].

3. Утврђивање чињеница

На основу достављених података, Савјет је у поступку утврдио сљедеће:

Надлежни органи Босне и Херцеговине и Федерације БиХ повјерили су ЈП "Аеродром Мостар" обављање услуге од општег економског интереса. Потврда Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ да је аеродром за јавну употребу, Но: Е-7-А-002 (у даљем тексту: Потврда за аеродром), издата за ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о., јесте акт на основу којег је наведеном предузећу, као оператору Међународне зрачне луке - аеродрома Мостар, повјерено обављање услуге од општег економског интереса у периоду од 01.01.2014. до 31.12.2014. године, у складу са Законом о ваздухопловству Босне и Херцеговине и Правилником о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора. Наведена потврда издата је ЈП "Аеродром Мостар" на основу Рјешења Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ којим се утврђује да ЈП "Аеродром Мостар" испуњава услове за продужење потврде аеродромског оператора за јавну употребу и она се издаје на неограничен период, коју је Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ (у даљем тексту: БХДЦА) донијела одлучујући по захтјеву ЈП "Аеродром Мостар", као аеродромског оператора Међународне зрачне луке - аеродрома Мостар.

Наиме, сходно одредбама члана 5. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора, за аеродром коме је издата потврда за јавну употребу у Ваздухопловним информацијама АИП-а БиХ мора да буде наведено вријеме отворености и аеродром мора у то вријеме да буде доступан свим особама под истим условима.

У складу са Потврдом за аеродроме, Рјешењем БХДЦА о испуњености услова за издавање потврде аеродромског оператора за јавну употребу и подацима из Ваздухопловних информација АИП-а БиХ, Међународна зрачна лука - аеродром Мостар отворена је за јавни саобраћај током цијеле године и мора да буде доступна свим особама под истим условима, и то од понедељка до петка у времену од 8.00 до 16.00 часова.

Чланом 3. Правилника прописано је да термин потврда за аеродром представља потврду за рад аеродрома издату од одговарајуће ваздухопловне власти, а да се аеродромски оператор односи на имаоца потврде за аеродром. Одредбама члана 7. став (2) истог правилника одређено је да је имаоца потврде за аеродром - оператор аеродрома за јавну употребу уједно и власник потврде. Док је чланом 8. истог правилника прописано да је власник потврде за аеродром обавезан да предузме све неопходне радње и мјере како би аеродром и ваздушни простор који чини саставни дио аеродрома био безбједан за употребу, те да обезбједи да аеродромски објекти, опрема и запослено особље раде у складу са условима и правилима Потврде за аеродром.

У складу са чл. 37. и 38. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, међународни и домаћи ваздушни саобраћај унутар БиХ дозвољен је само аеродромима чији оператори имају потврду за аеродром издату од БХДЦА, а да је један од услова за добијање потврде да је подносилац захтјева оператор аеродрома. Док је чланом 40. истог закона прописано да са потврдом за аеродром њен носилац стиче право да управља аеродромом на комерцијалној основи и да утврђује накнаде за коришћење аеродрома и његових инсталација и објеката.

Буџетом Федерације БиХ за 2014. годину Влада Федерације БиХ обавезала се да ће финансијски подржати ЈП "Аеродром Мостар" у 2014. години у износу од 430.000 КМ. У складу са одредбама члана 36. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, ентитети Босне и Херцеговине имају право и одговорност за изградњу и управљање аеродромима, те ово право могу да пренесу на било које физичко или правно лице. Наведена средства која су планирана у Буџету Федерације БиХ за 2014. годину за субвенцију ЈП "Аеродром Мостар" као оператору Међународне зрачне луке - аеродрома Мостар који њиме управља, Влада Федерације БиХ додијелила је посредством Федералног министарства промета и комуникација, које је у ту сврху закључило Уговор о преносу средстава и извјештају о утрошеним средствима са ЈП "Аеродром Мостар".

Наведеним уговором, који је израђен на основу Одлуке о усвајању Програма утрошка средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - унапређење авио-саобраћаја Федерације БиХ - ЈП "Аеродром Мостар", обавезује се ЈП "Аеродром Мостар", између осталог, и да ће додијелена средства утрошити за субвенционисање дијела трошкова: ДЦС информатичког система за прихват и отпрему путника, одржавање писте, обезбјеђења, плата, доприноса и накнада запослених, савјетодавних услуга, те да ће након утрошка средстава сачинити извјештај о утроше-

ним средствима трансфера и доставити га Федералном министарству промета и комуникација. Такође, према одредбама истог уговора, у случају ненамјенског утрошка средстава из овог уговора, ЈП "Аеродром Мостар" обавезује се да ће извршити поврат пребачених средстава у буџет Федерације БиХ, у складу са Одлуком о поврату средстава коју доноси Влада Федерације БиХ. Према Извјештају Федералног министарства финансија о историји плаћања добављача, а на захтјев ЈП "Аеродром Мостар" за трансфер одобрених намјенских средстава и у складу са чланом 2. Уговора, Федерално министарство промета и комуникација је 29. 07. 2014. године наведена средства из члана 1. истог уговора, у износу од 430.000 КМ, пребацило на рачун ЈП "Аеродром Мостар".

Сходно одредбама тачке 72. Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03), могуће је да се у оправданим случајевима управљање у цијелости неким аеродромом сматра услугама од општег економског интереса, односно да то може да буде случај када би дио подручја које аеродром снабдијева, без тог аеродрома, био изолован од остатка Уније до такве мјере да би то спречавало његов социјални и привредни развој, те да би таква процјена требала узети у обзир друге начине превоза, посебно брзе железнице или поморске везе које се снабдијевају трајектима и да у таквим случајевима јавни органи могу да наметну обавезу пружања јавне услуге аеродрому како би се обезбиједило да аеродром остане отворен за комерцијални саобраћај.

У складу са одредбама тачке 75. Комуникације Комисије, државна помоћ у облику накнаде за јавне услуге изузета је од обавезе о пријављивању предвиђене у члану 108. став 3. Уговора о функционисању Европске уније (у даљем тексту: УФЕУ) ако су испуњени захтјеви постављени у Одлуци Комисије 2012/21/ЕУ.

Одредбама члана 2. став (1) тачка е) и члана 3. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ прописано је да је државна помоћ у облику накнада за пружање услуга од општег економског интереса за аеродроме у којима просјечни годишњи промет у периоду од двије финансијске године које претходе години у којој је повјерено обављање услуге од општег економског интереса не прелази 200.000 путника изузета је од обавезе о пријављивању предвиђене у члану 108. став 3. УФЕУ-а ако су испуњени услови постављени у овој одлуци.

Наведени услови прописани у истој одлуци које треба испунити како би се обезбиједило испуњење услова наведених у члану 106. став (2) УФЕУ-а односе се на овлашћење за повјеравање пружања услуга од општег економског интереса, износ накнаде, надзор прекомјерне накнаде и могућност њеног поврата. У члану 4. исте одлуке наводи се сљедеће: "Обављање услуге од општег економског интереса повјерава се предметном предузетнику на основу једног или више правних аката, о чијем облику може да одлучи свака држава чланица. Тај акт или акта морају да садржавају, нарочито:

- (а) садржај и трајање обавеза пружања јавне услуге;
- (б) предузетника и, када је примјерено, предметно државно подручје;
- (ц) врсту свих искључивих или посебних права која је том предузетнику додијелио орган надлежан за то;
- (д) опис механизма накнаде и параметре за обрачун, контролу и ревизију накнаде;
- (е) мјере за избјегавање и поврат могуће прекомјерне накнаде; и
- (ф) позивање на ову одлуку."

Надаље, у члану 5. исте одлуке, између осталог, прописане су одредбе о износу накнаде за обављање услуге од општег економског интереса, док је у члану 6. прописан надзор с циљем избјегавања прекомјерне накнаде.

Према Информацији Федералног министарства промета и комуникација о броју путника и операција са ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о. у 2012. години Међународна зрачна лука - аеродром Мостар имала је промет од 76.289 путника, а у 2013. години промет од 68.939 путника.

4. ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о Мостар - статус, власничка структура и пословање

Јавно предузеће "Аеродром Мостар" са сједиштем у Мостару, Оргијеш бб, основано је и регистровано у складу са важећим прописима код Кантоналног суда у Мостару 25.03.1994. године, са измјенама уписа 18.06.1994, 22.05.1996. и 22.05.2005. године.

Из Рјешења о измјени података Општинског суда у Мостару, број: Тт-О-28/14 од 05.02.2014. године, произлази да је у судски регистар овог суда, код субјекта уписа: ЈП "Аеродром Мостар", извршен упис повећања основног капитала уплатом у новцу и усклађивања дјелатности друштва у унутрашњем промету са КД у БиХ. Правни основ уписа су одлуке број: ОПУ-ИП: 23/2014 и број: ОПУ-ИП: 24/14 од 16.01.2014. године.

Чланом 1. став (2) Статута ЈП "Аеродром Мостар" (у даљем тексту: Статут) прописано је да је "друштво правно лице које самостално обавља дјелатност уписану у судски регистар ради стицања добити (обављање дјелатности од општег интереса)".

У члану 3. Статута наводи се да "будући да друштво обавља дјелатности од општег интереса које се тичу пружања услуга у ваздушном саобраћају, може да буде регистровано само за обављање дјелатности које су директно везане за те дјелатности, односно оне које би директно или објективно могле да буду од користи друштву, између осталог, и значајним побољшањем кључних капацитета или финансијских резултата друштва у цјелини".

Предмет пословања предузећа су, прије свега, услуге у ваздушном саобраћају, те дјелатности сагласно Стандардној класификацији дјелатности утврђеној Законом о стандардној класификацији дјелатности у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 28/98) које су детаљније описане у члану 3. Статута (Дјелатност друштва у унутрашњем саобраћају је: 62.100 - зрачни саобраћај, редовни (линијски), 62.200 - зрачни саобраћај, ванредни (чартер), 60.230 - остали превоз путника у друмском саобраћају, 60.240 - превоз робе (терета) у друмском саобраћају, 50.200 - одржавање и поправка моторних возила, 63.120 - складиштење робе, 63.230 - остале пратеће дјелатности у ваздушном саобраћају, дјелатност у спољнотрговинском саобраћају итд.).

Оснивачи/чланови ЈП "Аеродром Мостар"

Град Мостар, Улица Адема Буће 19, Мостар
Зрачна лука Загреб д.о.о, Република Хрватска, Велика Горица, Улица Рудолфа Физира

Основни капитал ЈП "Аеродром Мостар"

Основни капитал друштва износи 8.469.160,15 КМ, од чега износ од 7.503.064,42 КМ или 88,59% чини удјел државног капитала у основном капиталу друштва којим управља Град Мостар, а износ од 966.095,73 КМ или 11,41% чини удјел Зрачне луке Загреб д.о.о. као страног улагача.

Уговорени (уписани) капитал: 9.329.160,15 КМ

Уплаћени капитал: 9.329.160,15 КМ

Учешће у капиталу

Оснивач: Град Мостар, Улица Адема Буће 19, Мостар
Зрачна лука Загреб д.о.о, Република Хрватска, Велика
Горица, Улица Рудолфа Физира

Уговорени капитал - Град Мостар износи 8.264.938,42
КМ - 88,5925%

Уговорени капитал - Зрачна лука Загреб д.о.о. износи
1.064.221,73 КМ - 11,4075%.

У 2014. години ЈП "Аеродром Мостар" је из буџета
Федерације БиХ добио износ од 430.000 КМ.

Према категоризацији из тачке 118. а) Комуникације
Комисије (2014/Ц 99/03), са прометом од 76.289 путника у
2012. години и 68.939 путника у 2013. години на Међународној
зрачној луци - аеродрому Мостар, ЈП "Аеродром
Мостар" управља категоријом аеродрома са годишњим
прометом до 200.000 путника, из чега произлази да наведени
привредни субјекат у великој мјери неће моћи да покрије
своје капиталне трошкове.

5. Доношење одлуке

Савјет је разматрао Захтјев Федералног министарства
промета и комуникација на 25. сједници, одржаној
29.12.2014. године. Приликом доношења одлуке, Савјет је
узео у обзир cjелокупну документацију.

С обзиром да је Федерално министарство промета и
комуникација, у складу са Уговором о преносу средстава и
извјешћавању о утрошеним средствима, додијелило државну
помоћ садржану у предметном захтјеву за одобрење државне
помоћи, у облику субвенције у износу од 430.000 КМ
кориснику ЈП "Аеродром Мостар" 29.07.2014. године, што
произлази из Извјештаја Федералног министарства финансија
о историји плаћања добављача, Савјет је провео поступак
ex post одобрења, у складу са чланом 12. став (7) Закона.

Наиме, Савјет је првенствено током поступка требао да
утврди да ли државна помоћ у облику субвенције кориснику
ЈП "Аеродром Мостар", која се односи на покриће трошкова
пословања у 2014. години, представља државну помоћ из
члана 3. став (1) Закона.

Приликом утврђивања да ли државна помоћ у облику
субвенције за покриће трошкова пословања у 2014. години
ЈП "Аеродром Мостар" представља државну помоћ, Савјет је
размотрио јесу ли испуњени сви услови из члана 3. став (1)
Закона, односно да ли је ријеч о трансферу државних
средстава; да ли су средства помоћ која кориснику помоћи
доносе економску предност коју он не би остварио кроз своје
редовно и нормално пословање; да ли се предложена
средства додјелују кориснику на селективној основи, те да
ли додјелом предложених средстава постоји могућност
нарушавања тржишне конкуренције давањем предности на
тржишту кориснику државне помоћи, нарочито у мјери у
којој то може да утиче на испуњавање међународних обавеза
Босне и Херцеговине из ове области.

У конкретном случају утврђено је да накнада
представља државну помоћ, јер су испуњени сви услови из
члана 3. став 1. Закона. Наиме, ријеч је о трансферу средстава
из буџета Федерације БиХ, средства доносе економску
предност коју корисник не би могао да оствари кроз редовно
и нормално пословање, средства се додјелују на селективној
основи, постоји могућност нарушавања тржишне конкуренције
на ширем тржишту које чини тржиште БиХ и Европске
уније.

Међутим, у тачки 67. Комуникације Комисије наведено
је да, без обзира на испуњење свих услова према којима се
накнада сматра државном помоћи, према пресуди Европског
суда у случају "Алтмарк", која чини преседан у том погледу,
накнада за обављање услуга од општег економског интереса
не представља државну помоћ под претпоставком да су
испуњена сљедећа четири услова из наведене одредбе
Комуникације Комисије:

- а) предузетнику који прима накнаду мора заиста да
буде повјерено испуњавање конкретних јавних
услуга и те услуге морају да буду јасно одређене,
параметри на основу којих се накнада обрачунава
морају се унапријед утврдити на објективан и
транспарентан начин,
- б) накнада не смије да прелази оно што је потребно
за покривање свих или дијела трошкова насталих
при извршавању обавеза јавне услуге, узимајући у
обзир релевантне приходе и разумне добити за
извршење тих обавеза, те
- в) уколико предузетник који треба да извршава
обавезе јавних услуга, у конкретном случају, није
одабран у складу са поступком јавне набавке који
би омогућио одабир понуђача који би такве услуге
могао да пружи по најповољнијим условима,
висина потребне накнаде мора се одредити на
основу анализе трошкова који би при извршавању
тих обавеза настали у типичном предузетнику
којим се добро управља, узимајући у обзир
релевантне приходе и разумну добит од
извршавања тих обавеза.

Савјет је, примјеном наведених услова из пресуде
"Алтмарк" на ЈП "Аеродром Мостар", утврдио да нису
испуњени сви услови, да се у конкретном случају накнада не
би сматрала државном помоћи, јер наведени привредни
субјекат за обављање услуга од општег економског интереса
није изабран путем поступка јавне набавке.

Будући да накнада која се односи на обављање услуга
од општег економског интереса представља државну помоћ,
чланом 5. Закона прописује се општа забрана давања државне
помоћи која нарушава или би могла да наруши тржишну
конкуренцију давањем предности на тржишту корисницима
државне помоћи без обзира на облик државне помоћи у
мјери у којој то може да утиче на испуњење међународно
преузетих обавеза Босне и Херцеговине из Привременог
споразума, док су чланом 6. Закона прописана изузећа од
опште забране, односно дозвољене државне помоћи.

У складу са одредбама тачке 72. Комуникације
Комисије (2014/Ц 99/03) којим је прописано да је могуће да
се у оправданим случајевима управљање у цијелости неким
аеродромом сматра услугама од општег економског
интереса, Савјет је у поступку утврђивао постоји ли у
конкретном случају могућност примјене изузећа, на основу
члана 6. став (1) тачка в) Закона, који се односи на државне
помоћи правним и физичким лицима којима је, у складу са
посебним правилима повјерено обављање услуга од општег
економског интереса или додијелено искључиво право
обављања одређених дјелатности ако би у случају
непостојања такве помоћи ова лица била онемогућена у
обављању посебних задатака који су им повјерени и под
условом да је државна помоћ само накнада за обављање и
спровођење тих задатака и под условом да се тиме у већој

мјери не нарушава тржишна конкуренција и испуњавање преузетих међународних обавеза.

Да би се на државну помоћ која је у облику субвенције намијењена кориснику ЈП "Аеродром Мостар" могло примјенити изузеће из члана 6. став (1) тачка ц) Закона, потребно је испунити услове наведене у чл. 2, 3, 4, 5. и 6. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ, како то произлази из тачке 75. Комуникације Комисије.

Савјет је у поступку утврдио да је Потврда Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ за аеродром за јавну употребу, издата Међународној зрачној луци - аеродрому Мостар, први акт на основу којег је ЈП "Аеродром Мостар", као оператору Међународне зрачне луке - аеродрома Мостар, повјерено обављање услуге од општег економског интереса у периоду од 01. 01. 2014. до 31. 12. 2014. године, у складу са Законом о ваздухопловству Босне и Херцеговине и Правилником о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора. Наведено произлази из члана 5. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора и Рјешења БХДЦА о испуњености услова за продужење потврде аеродромског оператора за јавну употребу, у којима се наводи да аеродром коме је издата потврда за јавну употребу, у конкретном случају ЈП "Аеродром Мостар", мора у вријеме отворености, а то је, према подацима из Ваздухопловних информација АИП-а БиХ, током цијеле године, и то од понедељка до петка у периоду од 8.00 до 16.00 часова, да буде доступан свим особама под истим условима.

Такође, у складу са наведеним правилником о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора и Потврдом за аеродром, закључено је да је оператор Међународне зрачне луке - аеродром Мостар, односно правно лице које њиме управља, ЈП "Аеродром Мостар", јер му је издата потврда за аеродром од БХДЦА којом је утврђена његова способност за извођење операција на аеродрому за јавни саобраћај, те је као ималац потврде за аеродром - оператор аеродрома за јавну употребу уједно и власник потврде, у смислу члана 7. став (2) овог правилника, па је у том својству, у складу са чланом 8. истог правилника обавезан да предузме све неопходне радње и мјере како би аеродром и зрачни простор који чини саставни дио аеродрома био безбједан за употребу, те да обезбједи да аеродромски објекти, опрема и запослено особље раде у складу са условима и правилима Потврде за аеродром.

Други правни акт којим је ЈП "Аеродром Мостар" повјерено обављање услуге од општег економског интереса у 2014. години јесте Буџет Федерације БиХ за 2014. годину којим се Влада Федерације БиХ обавезала да ће финансијски подржати ЈП "Аеродром Мостар" у 2014. години у износу од 430.000 КМ за покриће његових трошкова пословања, јер, у складу са одредбама члана 36. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, ентитети БиХ имају право и одговорност за изградњу и управљање аеродромима, те ово право могу да пренесу на било које физичко или правно лице. Из наведеног произлази да се цјелокупно управљање Међународном зрачном луком - аеродромом Мостар, повјерено ЈП "Аеродром Мостар", сматра услугама од општег економског интереса, јер да Влада Федерације БиХ не финансира његов рад, ЈП "Аеродром Мостар" не би могло пословати због малог саобраћаја, па би у том случају подручје Федерације БиХ које покрива Међународна зрачна лука - аеродром Мостар без овог аеродрома било изоловано

од Европске уније, јер са њом није повезано брзим жељезницама или поморским везама, што би утицало на њен привредни развој. Наведено је у складу са одредбама тачке 72. Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03).

Такође, Савјет је на основу Уговора о преносу средстава и извјештавању о утрошеним средствима, закљученог између Федералног министарства промета и комуникација и ЈП "Аеродром Мостар", који представља трећи правни акт којим је ЈП "Аеродром Мостар" повјерено обављање услуге од општег економског интереса у 2014. години, и биланса стања и успјеха наведеног предузећа утврдило да износ накнаде не премашује износ који је нужан за покривање дијела трошкова насталих приликом извршавања обавезе пружања јавних услуга, узимајући у обзир релевантне приходе и разумну добит приликом испуњавања наведених обавеза, те да су наведеним уговором одређени параметри за обрачун, контролу и ревизију накнаде за обављање услуге од општег економског интереса, као и да ће Федерално министарство промета и комуникација пратити његово извршење и контролу средстава путем извјештаја о утрошеним средствима трансфера и на тај начин обезбједити да не дође до ненамјенског трошења средстава и исплате прекоmjерне накнаде, те да ће се од ЈП "Аеродром Мостар", у случају ненамјенског трошења средстава, захтијевати да у буџет Федерације БиХ врати износ накнаде који је примио. Наведено је складу са одредбама чл. 5. и 6. Одлуке Комисије.

На крају је Савјет, с обзиром на то да промет путника у 2012. износи 76.289 путника, а у 2013. години 68.939 путника, утврдио да државна помоћ која се додјељује у облику субвенције ЈП "Аеродром Мостар" за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години не нарушава у већој мјери конкуренцију и испуњавање међународних обавеза БиХ, као и да испуњава услове прописане одредбама члана 2. став (1) тачка е) и члана 3. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ којима је прописано да се државна помоћ у облику накнада за пружање услуга од општег економског интереса за аеродроме у којима просјечни годишњи промет у периоду од двије (2) финансијске године које претходе години у којој је повјерено обављање услуге од општег економског интереса не прелазе 200 000 путника изузета од обавезе о пријављивању предвиђене у члану 108. став 3. УФЕУ-а ако су испуњени услови постављени у овој одлуци.

Слиједом наведеног, Савјет је у поступку утврдио да је на државну помоћ у облику субвенције која је додијељена ЈП "Аеродром Мостар", и то у износу од 430.000 КМ, могуће примјенити изузеће из члана 6. став 1. тачка ц) Закона које се односи на државну помоћ намијењену обављању услуга од општег економског интереса, односно да је ријеч о дозвољеној државној помоћи коју није потребно пријављивати Савјету на одобрење.

Међутим, пошто је Федерално министарство промета и комуникација поднијело захтјев за оцјену државне помоћи, Савјет је, у складу са наведеним, одлучио као у диспозитиву овог рјешења.

Упутство о правном лијеку:

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Број УП/И 06-26-1-12-2/14
29. децембра 2014. године
Источно Сарајево

Председавајућа
Савјета за државну помоћ
БиХ
Мира Вујева, с. р.

На основу члана 12. став (3) тачка а) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи с прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Федералног министарства промета и комуникација за одобрење државне помоћи ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о. Мостар за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години, Вijeће за државну помоћ Босне и Херцеговине је на 25. сједници, одржаној 29.12.2014. године, донијело

РЈЕШЕЊЕ

1. Пријављена државна помоћ одобрава се *ex post* кориснику ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о. Мостар, у облику субвенције у износу од 430.000 КМ, за обављање услуге од опћег економског интереса, јер је оцијенјена као усклађена са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење бит ће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Вijeће за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Вijeће) запримило је 30.10.2014. године, под бројем: 06-26-1-12/14, Захтјев Федералног министарства промета и комуникација, акт број: 06-14-729-3/14, од 27.10.2014. године, за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 430.000 КМ ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о. Мостар (у даљњем тексту: ЈП "Аеродром Мостар") за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години с циљем унапредјења авиосообраћаја Федерације БиХ.

Уз Захтјев подносилац је доставио:

- попуњен Образац за пријаву програма државне помоћи у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Образац пријаве),
- Одлуку о усвајању Програма утрошка средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - унапредјење авиосообраћаја Федерације БиХ - ЈП "Аеродром Мостар" ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/14),
- Извод из Буџета Федерације БиХ за 2013. и Приједлога буџета за 2014. годину,
- Раздјел 18 - Федерално министарство промета и комуникација ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/13),
- Биланс стања ЈП "Аеродром Мостар" на дан 31.12.2013. године,
- Биланс успјеха ЈП "Аеродром Мостар" за период од 1.1. до 31.12.2013. године,
- Рјешење Опćинског суда у Мостару о измјенама података ЈП "Аеродром Мостар", број: Тt-O-28/14, од 5.2.2014. године,

- Потврду Дирекције за цивилно зракопловство БиХ за аеродром за јавну употребу, No: E-7-A-002 (у даљњем тексту: Потврда), издату ЈП "Аеродром Мостар", од 20.3.2014. године.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Закон), Федерално министарство финансија је својим актом дало консултативно мишљење, број: 06-14-729-3/14, од 27.10.2014. године, на пријаву државне помоћи од Федералног министарства промета и комуникација за додјелу субвенције ЈП "Аеродром Мостар", те уз то мишљење доставило Вijeћу наведене прилоге и Образац пријаве, шодно одредби члана 12. став (2) Закона.

Увидом у поднесени захтјев, Вijeће је утврдило да он није комплетан, односно да не садржи све документе неопходне за његову оцјену и доношење одлуке из члана 12. став (3) Закона, те је затражило од Федералног министарства промета и комуникација допуну актом број: УП/И 06-26-1-12-1/14.

Подносилац Захтјева је путем факса и електронске поште 17. и 18.12.2014. године Вijeћу доставио допуну документације за пријаву државне помоћи, којом су достављени слjedeћи документи:

- Рјешење Дирекције за цивилно зракопловство БиХ, број: 3-3-29-2-УП1-17-4/14, од 20.3.2014. године,
- Спецификација услова за кориштење аеродрома с потврдом за јавну употребу - ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар", од 20.3.2014. године
- Статут Јавног предузећа "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар", друштво с ограниченом одговорношћу Мостар, број: 01-185/06, од 16.10.2006. године,
- Информација о броју путника и операција са ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о. за 2012. и 2013. годину,
- Уговор о пријеносу средстава и извјештавању о утрошеним средствима, број: 01-289/2014 и 04-02-2-241-3/14, од 25.6.2014. године,
- Захтјев за пријенос намјенских средстава, број: 01-303/2014, од 7.7.2014. године - Међународна зрачна лука - аеродром Мостар,
- Извјештај Федералног министарства финансија о историји плаћања добављача, од 29.7.2014. године.

Вijeће је по службеној дужности од Агенције за пружање услуга у зрачној пловидби БиХ прибавило податке из Зракопловних информација - АИП Босне и Херцеговине о времену отворености Међународне зрачне луке - аеродром Мостар.

2. Примijenjeni propisi

Осим Закона, Вijeће је у поступку узело у обзир прописе Босне и Херцеговине и прописе Европске уније. Relevantни примijenjeni propisi БиХ су: Уредба о намјени, критеријима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/13) (у даљњем тексту: Уредба), Закон о зракопловству БиХ ("Службени гласник БиХ", број 33/09) и Правилник о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора ("Службени гласник БиХ", број 28/05, 20/11 и 76/14).

У складу с одредбом члана 3. Уредбе којом је прописано да се државна помоћ додјелује ако програм или појединачни пројекат државне помоћи задовољава услове из ове уредбе и члана 36. став 2. Привременог споразума о трговини и трговинским питањима, потписаног 16. јуна 2008. године између Европске заједнице, с једне стране, и Босне и Херцеговине, с друге стране ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање Међународни уговори) (у даљњем тексту: Привремени споразум) и чланом 71.

stav 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i BiH (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obavezno da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne pomoći primjenjuje ne samo pravo BiH nego da na odgovarajući način primijeni i kriterije i uslove koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom, obaveza primjene navedenih kriterija i uslova Vijeću je propisana odredbom člana 36. stav 1. tačka c) Privremenog sporazuma (član 71. SSP-a) koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisanim funkcioniranjem ovog sporazuma, u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna pomoć kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim preduzećima ili određenim proizvodima", te stavom 2. istog člana koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članu ocjenjivat će se na osnovu kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako Uredbom nisu propisani kriteriji i uslovi za dodjelu državne pomoći za upravljanje aerodromima, Vijeće je u konkretnom slučaju, shodno članu 36. stav 2. Privremenog sporazuma, uzelo u obzir i sljedeće propise Evropske unije u vezi s dodjelom državne pomoći aerodromima i zračnim prijevoznicima:

- Komunikaciju Komisije - Smjernice o državnoj pomoći aerodromima i zračnim prijevoznicima (Službeni list Evropske unije, serija C, broj 93/3, od 4. aprila 2014.) [dalje: Komunikacija Komisije (2014/C 99/03)],
- Odluku Komisije od 20. decembra 2011. o primjeni člana 106. stav 2. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije na državnu pomoć u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim preduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa (Službeni list Evropske unije, serija L, broj 7, 11. 1. 2012. [dalje: Odluka Komisije 2012/21/EU],
- Presudu Evropskog suda od 24. jula 2003. godine u slučaju "Altmark" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) - OJ C 226, 20.9.2003.].

3. Utvrđivanje činjenica

Na osnovu dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Nadležni organi Bosne i Hercegovine i Federacije BiH povjerali su JP "Aerodrom Mostar" obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa. Potvrda Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH da je aerodrom za javnu upotrebu, No: E-7-A-002 (u daljnjem tekstu: Potvrda za aerodrom), izdata za JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o., jeste akt na osnovu kojeg je navedenom preduzeću, kao operatoru Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u periodu od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, u skladu sa Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedena potvrda izdata je JP "Aerodrom Mostar" na osnovu Rješenja Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH kojim se utvrđuje da JP "Aerodrom Mostar"

ispunjava uslove za produženje potvrde aerodromskog operatora za javnu upotrebu i ona se izdaje na neograničen period, koju je Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH (u daljnjem tekstu: BHDCA) donijela odlučujući po zahtjevu JP "Aerodrom Mostar", kao aerodromskog operatora Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar.

Naime, shodno odredbama člana 5. Pravilnika o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora, za aerodrom kome je izdata potvrda za javnu upotrebu u Zrakoplovnim informacijama AIP-a BiH mora biti navedeno vrijeme otvorenosti i aerodrom mora u to vrijeme biti dostupan svim osobama pod istim uslovima.

U skladu s Potvrdom za aerodrome, Rješenjem BHDCA o ispunjenosti uslova za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu upotrebu i podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar otvorena je za javni saobraćaj tokom cijele godine i mora biti dostupna svim osobama pod istim uslovima, i to od ponedjeljka do petka u vremenu od 8.00 do 16.00 sati.

Članom 3. Pravilnika propisano je da termin potvrda za aerodrom predstavlja potvrdu za rad aerodroma izdatu od odgovarajuće zrakoplovne vlasti a da se aerodromski operator odnosi na imaoca potvrde za aerodrom. Odredbama člana 7. stav (2) istog pravilnika određeno je da je imalac potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu upotrebu ujedno i vlasnik potvrde. Dok je članom 8. istog pravilnika propisano da je vlasnik potvrde za aerodrom obavezan da preduzme sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za upotrebu, te da osigura da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade u skladu s uslovima i pravilima Potvrde za aerodrom.

U skladu s čl. 37. i 38. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, međunarodni i domaći zračni saobraćaj unutar BiH dozvoljen je samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za aerodrom izdatu od BHDCA, a da je jedan od uslova za dobivanje potvrde da je podnosilac zahtjeva operator aerodroma. Dok je članom 40. istog zakona propisano da s potvrdom za aerodrom njen nosilac stiče pravo da upravlja aerodromom na komercijalnoj osnovi i da utvrđuje naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Budžetom Federacije BiH za 2014. godinu Vlada Federacije BiH obavezala se da će finansijski podržati JP "Aerodrom Mostar" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM. U skladu s odredbama člana 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti Bosne i Hercegovine imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo pravo mogu prenijeti na bilo koje fizičko ili pravno lice. Navedena sredstva koja su planirana u Budžetu Federacije BiH za 2014. godinu za subvenciju JP "Aerodrom Mostar" kao operatoru Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar koji njime upravlja, Vlada Federacije BiH dodijelila je posredstvom Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, koje je u tu svrhu zaključilo Ugovor o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima s JP "Aerodrom Mostar".

Navedenim ugovorom, koji je izrađen na osnovu Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim preduzećima - unapređenje aviosaobraćaja Federacije BiH - JP "Aerodrom Mostar", obavezuje se JP "Aerodrom Mostar", između ostalog, i da će dodijeljena sredstva utrošiti za subvencioniranje dijela troškova: DCS informatičkog sistema za prihvatanje i otpremu putnika, održavanje piste, osiguranja, plaća, doprinosa i naknada zaposlenih, savjetodavnih uslu-

ga, te da će nakon utroška sredstava sačiniti izvještaj o utrošenim sredstvima transfera i dostaviti ga Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. Također, prema odredbama istog ugovora, u slučaju nenamjenskog utroška sredstava iz ovog ugovora, JP "Aerodrom Mostar" obavezuje se da će izvršiti povrat prebačenih sredstava u budžet Federacije BiH, u skladu s Odlukom o povratu sredstava koju donosi Vlada Federacije BiH. Prema Izvještaju Federalnog ministarstva finansija o historiji plaćanja dobavljača, a na Zahtjev JP "Aerodrom Mostar" za transfer odobrenih namjenskih sredstava i u skladu s članom 2. Ugovora, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je 29.7.2014. godine navedena sredstva iz člana 1. istog ugovora, u iznosu od 430.000 KM, prebacilo na račun JP "Aerodrom Mostar".

Shodno odredbama tačke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), moguće je da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, odnosno da to može biti slučaj kada bi dio područja koje aerodrom snabdijeva, bez tog aerodroma, bio izoliran od ostatka Unije do takve mjere da bi to sprečavalo njegov socijalni i privredni razvoj, te da bi takva procjena trebala uzeti u obzir druge načine prijevoza, posebno brze željeznice ili pomorske veze koje se snabdijevaju trajektima i da u takvim slučajevima javni organi mogu nametnuti obavezu pružanja javne usluge aerodromu kako bi se osiguralo da aerodrom ostane otvoren za komercijalni saobraćaj.

U skladu s odredbama tačke 75. Komunikacije Komisije, državna pomoć u obliku naknade za javne usluge izuzeta je od obaveze o prijavljivanju predviđene u članu 108. stav 3. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) ako su ispunjeni zahtjevi postavljeni u Odluci Komisije 2012/21/EU.

Odredbama člana 2. stav (1) tačka e) i člana 3. Odluke Komisije 2012/21/EU propisano je da je državna pomoć u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome u kojima prosječni godišnji promet u periodu od dvije finansijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika izuzeta je od obaveze o prijavljivanju predviđene u članu 108. stav 3. UFEU-a ako su ispunjeni uslovi postavljeni u ovoj odluci.

Navedeni uslovi propisani u istoj odluci koje treba ispuniti kako bi se osiguralo ispunjenje uslova navedenih u članu 106. stav (2) UFEU-a odnose se na ovlaštenje za povjeravanje pružanja usluga od općeg ekonomskog interesa, iznos naknade, nadzor prekomjerne naknade i mogućnost njenog povrata. U članu 4. iste odluke navodi se sljedeće: "Obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa povjerava se predmetnom preduzetniku na osnovu jednog ili više pravnih akata, o čijem obliku može odlučiti svaka država članica. Taj akt ili akti moraju sadržavati, naročito:

- sadržaj i trajanje obaveza pružanja javne usluge;
- preduzetnika i, kada je primjereno, predmetno državno područje;
- vrstu svih isključivih ili posebnih prava koja je tom preduzetniku dodijelio organ nadležan za to;
- opis mehanizma naknade i parametre za obračun, kontrolu i reviziju naknade;
- mjere za izbjegavanje i povrat moguće prekomjerne naknade; i
- pozivanje na ovu odluku."

Nadalje, u članu 5. iste odluke, između ostalog, propisane su odredbe o iznosu naknade za obavljanje usluge od općeg

ekonomskog interesa, dok je u članu 6. propisan nadzor s ciljem izbjegavanja prekomjerne naknade.

Prema Informaciji Federalnog ministarstva prometa i komunikacija o broju putnika i operacija sa JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o., u 2012. godini Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar imala je promet od 76.289 putnika, a u 2013. godini promet od 68.939 putnika.

4. JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o. Mostar - status, vlasnička struktura i poslovanje

Javno preduzeće "Aerodrom Mostar" sa sjedištem u Mostaru, Ortiješ bb, osnovano je i registrirano u skladu s važećim propisima kod Kantonalnog suda u Mostaru 25.3.1994. godine, s izmjenama upisa 18.6.1994., 22.5.1996. i 22.5.2005. godine.

Iz Rješenja o izmjeni podataka Općinskog suda u Mostaru, broj: Tt-O-28/14, od 5.2.2014. godine, proizlazi da je u sudski registar ovog suda, kod subjekta upisa: JP "Aerodrom Mostar", izvršen upis povećanja osnovnog kapitala uplatom u novcu u usklađivanja djelatnosti društva u unutrašnjem prometu s KD u BiH. Pravni osnov upisa su odluke broj: OPU-IP: 23/2014 i broj: OPU-IP: 24/14, od 16.1.2014. godine.

Članom 1. stav (2) Statuta JP "Aerodrom Mostar" (u daljnjem tekstu: Statut) propisano je da je "društvo pravno lice koje samostalno obavlja djelatnost upisanu u sudski registar radi sticanja dobiti (obavljanje djelatnosti od općeg interesa)".

U članu 3. Statuta navodi se da "budući da društvo obavlja djelatnosti od općeg interesa koje se tiču pružanja usluga u zračnom saobraćaju, može biti registrirano samo za obavljanje djelatnosti koje su direktno vezane za te djelatnosti, odnosno one koje bi direktno ili objektivno mogle biti od koristi društvu, između ostalog, i značajnim poboljšanjem ključnih kapaciteta ili finansijskih rezultata društva u cjelini".

Predmet poslovanja preduzeća su, prije svega, usluge u zračnom saobraćaju, te djelatosti saglasno Standardnoj klasifikaciji djelatnosti utvrđenoj Zakonom o standardnoj klasifikaciji djelatnosti u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 28/98) koje su detaljnije opisane u članu 3. Statuta (Djelatnost Društva u unutrašnjem saobraćaju je: 62.100 - zračni saobraćaj, redovni (linijski), 62.200 - zračni saobraćaj, vanredni (čarter), 60.230 - ostali prijevoz putnika u dramskom saobraćaju, 60.240 - prijevoz robe (tereta) u dramskom saobraćaju, 50.200 - održavanje i popravka motornih vozila, 63.120 - skladištenje robe, 63.230 - ostale prateće djelatnosti u zračnom saobraćaju, djelatnost u vanjskotrgovinskom saobraćaju itd.).

Osnivači/članovi JP "Aerodrom Mostar"

Grad Mostar, Ulica Adema Buće 19, Mostar
Zračna luka Zagreb d.o.o., Republika Hrvatska, Velika Gorica, Ulica Rudolfa Fizira

Osnovni kapital JP "Aerodrom Mostar"

Osnovni kapital društva iznosi 8.469.160,15 KM, od čega iznos od 7.503.064,42 KM ili 88,59% čini udjel državnog kapitala u osnovnom kapitalu društva kojim upravlja Grad Mostar, a iznos od 966.095,73 KM ili 11,41% čini udjel Zračne luke Zagreb d.o.o. kao stranog ulagača.

Ugovoreni (upisani) kapital: 9.329.160,15 KM

Uplaćeni kapital: 9.329.160,15 KM

Učešće u kapitalu

Osnivač: Grad Mostar, Ulica Adema Buće 19, Mostar
Zračna luka Zagreb d.o.o., Republika Hrvatska, Velika Gorica, Ulica Rudolfa Fizira

Ugovoreni kapital - Grad Mostar iznosi 8.264.938,42 KM - 88,5925%

Ugovoreni kapital - Zračna luka Zagreb d.o.o. iznosi 1.064.221,73 KM - 11, 4075%.

U 2014. godini JP "Aerodrom Mostar" je iz budžeta Federacije BiH dobio iznos od 430.000 KM.

Prema kategorizaciji iz tačke 118. a) Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), s prometom od 76.289 putnika u 2012. godini i 68.939 putnika u 2013. godini na Međunarodnoj zračnoj luci - aerodromu Mostar, JP "Aerodrom Mostar" upravlja kategorijom aerodroma s godišnjim prometom do 200.000 putnika, iz čega proizlazi da navedeni privredni subjekat u velikoj mjeri neće moći pokriti svoje kapitalne troškove.

5. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija na 25. sjednici, održanoj 29.12.2014. godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

S obzirom da je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, u skladu s Ugovorom o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, dodijelilo državnu pomoć sadržanu u predmetnom zahtjevu za odobrenje državne pomoći, u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM korisniku JP "Aerodrom Mostar" 29.7.2014. godine, što proizlazi iz Izvještaja Federalnog ministarstva finansija o historiji plaćanja dobavljača, Vijeće je provelo postupak *ex post* odobrenja, u skladu s članom 12. stav (7) Zakona.

Naime, Vijeće je prvenstveno tokom postupka trebalo utvrditi da li državna pomoć u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Mostar", koja se odnosi na pokriće troškova poslovanja u 2014. godini, predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja da li državna pomoć u obliku subvencije za pokrivanje troškova poslovanja u 2014. godini JP "Aerodrom Mostar" predstavlja državnu pomoć, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li je riječ o transferu državnih sredstava; da li su sredstva pomoć koja korisniku pomoći donose ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario kroz svoje redovno i normalno poslovanje; da li se predložena sredstva dodjeljuju korisniku na selektivnoj osnovi, te da li dodjelom predloženih sredstava postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije davanjem prednosti na tržištu korisniku državne pomoći, naročito u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti.

U konkretnom slučaju utvrđeno je da naknada predstavlja državnu pomoć, jer su ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav 1. Zakona. Naime, riječ je o transferu sredstava iz budžeta Federacije BiH, sredstva donose ekonomsku prednost koju korisnik ne bi mogao ostvariti kroz redovno i normalno poslovanje, sredstva se dodjeljuju na selektivnoj osnovi, postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije na širem tržištu koje čini tržište BiH i Evropske unije.

Međutim, u tački 67. Komunikacije Komisije navedeno je da, bez obzira na ispunjenje svih uslova prema kojima se naknada smatra državnom pomoći, prema presudi Evropskog suda u slučaju "Altmark", koja čini presedan u tom pogledu, naknada za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu pomoć pod pretpostavkom da su ispunjena sljedeća četiri uslova iz navedene odredbe Komunikacije Komisije:

- a) preduzetniku koji prima naknadu mora zaista biti povjereno ispunjavanje konkretnih javnih usluga i te usluge moraju biti jasno određene,

- b) parametri na osnovu kojih se naknada obračunava moraju se unaprijed utvrditi na objektivan i transparentan način,
- c) naknada ne smije prelaziti ono što je potrebno za pokrivanje svih ili dijela troškova nastalih pri izvršavanju obaveza javne usluge, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumne dobiti za izvršenje tih obaveza, te
- d) ukoliko preduzetnik koji treba izvršavati obaveze javnih usluga, u konkretnom slučaju, nije odabran u skladu s postupkom javne nabavke koji bi omogućio odabir ponuđača koji bi takve usluge mogao pružiti po najpovoljnijim uslovima, visina potrebne naknade mora se odrediti na osnovu analize troškova koji bi pri izvršavanju tih obaveza nastali u tipičnom preduzetniku kojim se dobro upravlja, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnju dobit od izvršavanja tih obaveza.

Vijeće je, primjenom navedenih uslova iz presude "Altmark" na JP "Aerodrom Mostar", utvrdilo da nisu ispunjeni svi uslovi, da se u konkretnom slučaju naknada ne bi smatrala državnom pomoći, jer navedeni privredni subjekat za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa nije izabran putem postupka javne nabavke.

Budući da naknada koja se odnosi na obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa predstavlja državnu pomoć, članom 5. Zakona propisuje se opća zabrana davanja državne pomoći koja narušava ili bi mogla narušiti tržišnu konkurenciju davanjem prednosti na tržištu korisnicima državne pomoći bez obzira na oblik državne pomoći u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjenje međunarodno preuzetih obaveza Bosne i Hercegovine iz Privremenog sporazuma, dok su članom 6. Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, odnosno dozvoljene državne pomoći.

U skladu s odredbama tačke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03) kojim je propisano da je moguće da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, Vijeće je u postupku utvrđivalo postoji li u konkretnom slučaju mogućnost primjene izuzeća, na osnovu člana 6. stav (1) tačka c) Zakona, koji se odnosi na državne pomoći pravnim i fizičkim licima kojima je, u skladu s posebnim pravilima povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ili dodijeljeno isključivo pravo obavljanja određenih djelatnosti ako bi u slučaju nepostojanja takve pomoći ova lica bila onemogućena u obavljanju posebnih zadataka koji su im povjereni i pod uslovom da je državna pomoć samo naknada za obavljanje i provođenje tih zadataka i pod uslovom da se time u većoj mjeri ne narušava tržišna konkurencija i ispunjavanje preuzetih međunarodnih obaveza.

Da bi se na državnu pomoć koja je u obliku subvencije namijenjena korisniku JP "Aerodrom Mostar" moglo primijeniti izuzeće iz člana 6. stav (1) tačka c) Zakona, potrebno je ispuniti uslove navedene u čl. 2., 3., 4., 5. i 6. Odluke Komisije 2012/21/EU, kako to proizlazi iz tačke 75. Komunikacije Komisije.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je Potvrda Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH za aerodrom za javnu upotrebu, izdata Međunarodnoj zračnoj luci - aerodromu Mostar, prvi akt na osnovu kojeg je JP "Aerodrom Mostar", kao operatoru Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar, povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u periodu od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, u skladu sa Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedeno

proizlazi iz člana 5. Pravilnika o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Rješenja BHDCA o ispunjenosti uslova za produženje potvrde aerodromskog operatora za javnu upotrebu, u kojima se navodi da aerodrom kome je izdata potvrda za javnu upotrebu, u konkretnom slučaju JP "Aerodrom Mostar", mora u vrijeme otvorenosti, a to je, prema podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, tokom cijele godine, i to od ponedjeljka do petka u periodu od 8.00 do 16.00 sati, biti dostupan svim osobama pod istim uslovima.

Također, u skladu s navedenim pravilnikom o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Potvrde za aerodrom, zaključeno je da je operator Međunarodne zračne luke - aerodrom Mostar, odnosno pravno lice koje njime upravlja, JP "Aerodrom Mostar", jer mu je izdata potvrda za aerodrom od BHDCA kojom je utvrđena njegova sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni saobraćaj, te je kao imalac potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu upotrebu ujedno i vlasnik potvrde, u smislu člana 7. stav (2) ovog pravilnika, pa je u tom svojstvu, u skladu s članom 8. istog pravilnika obavezan da preduzme sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za upotrebu, te da osigura da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade u skladu s uslovima i pravilima Potvrde za aerodrom.

Drugi pravni akt kojim je JP "Aerodrom Mostar" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini jeste Budžet Federacije BiH za 2014. godinu kojim se Vlada Federacije BiH obavezala da će finansijski podržati JP "Aerodrom Mostar" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM za pokriće njegovih troškova poslovanja, jer, u skladu s odredbama člana 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti BiH imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo pravo mogu prenijeti na bilo koje fizičko ili pravno lice. Iz navedenog proizlazi da se cjelokupno upravljanje Međunarodnom zračnom lukom - aerodromom Mostar, povjereno JP "Aerodrom Mostar", smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, jer da Vlada Federacije BiH ne finansira njegov rad, JP "Aerodrom Mostar" ne bi moglo poslovati zbog malog saobraćaja, pa bi u tom slučaju područje Federacije BiH koje pokriva Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar bez ovog aerodroma bilo izolirano od Evropske unije, jer s njom nije povezano brzim željeznicama ili pomorskim vezama, što bi uticalo na njen privredni razvoj. Navedeno je u skladu s odredbama tačke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03).

Također, Vijeće je na osnovu Ugovora o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, zaključenog između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP "Aerodrom Mostar", koji predstavlja treći pravni akt kojim je JP "Aerodrom Mostar" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini, i bilansa stanja i uspjeha navedenog preduzeća utvrdilo da iznos naknade ne premašuje iznos koji je nužan za pokrivanje dijela troškova nastalih prilikom izvršavanja obaveze pružanja javnih usluga, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit prilikom ispunjavanja navedenih obaveza, te da su navedenim ugovorom određeni parametri za obračun, kontrolu i reviziju naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, kao i da će Federalno ministarstvo prometa i komunikacija pratiti njegovo izvršenje i kontrolu sredstava putem izvještaja o utrošenim sredstvima transfera i na taj način osigurati da ne dođe do nenamjenskog trošenja sredstava i isplate prekomjerne naknade, te da će se od JP "Aerodrom Mostar", u slučaju nenamjenskog trošenja sredstava, zahtijevati

da u budžet Federacije BiH vrati iznos naknade koji je primio. Navedeno je skladu s odredbama čl. 5. i 6. Odluke Komisije.

Na kraju je Vijeće, s obzirom na to da promet putnika u 2012. iznosi 76.289 putnika, a u 2013. godini 68.939 putnika, utvrdilo da državna pomoć koja se dodjeljuje u obliku subvencije JP "Aerodrom Mostar" za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini ne narušava u većoj mjeri konkurenciju i ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH, kao i da ispunjava uslove propisane odredbama člana 2. stav (1) tačka e) i člana 3. Odluke Komisije 2012/21/EU kojima je propisano da se državna pomoć u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome u kojima prosječni godišnji promet u periodu od dvije (2) finansijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200 000 putnika izuzeta od obaveze o prijavljivanju predviđene u članu 108. stav 3. UFEU-a ako su ispunjeni uslovi postavljeni u ovoj odluci.

Slijedom navedenog, Vijeće je u postupku utvrdilo da je na državnu pomoć u obliku subvencije koja je dodijeljena JP "Aerodrom Mostar", i to u iznosu od 430.000 KM, moguće primijeniti izuzeće iz člana 6. stav 1. tačka c) Zakona koje se odnosi na državnu pomoć namijenjenu obavljanju usluga od općeg ekonomskog interesa, odnosno da je riječ o dozvoljenoj državnoj pomoći koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje.

Međutim, pošto je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija podnijelo zahtjev za ocjenu državne pomoći, Vijeće je, u skladu s navedenim, odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 06-26-1-12-2/14
29. decembra 2014. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća za državnu pomoć BiH
Mira Vujeva, s. r.

52

Na temelju članka 12. stavak (3) tačka a) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), rješavajući u postupku ocjene usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju Zahtjeva Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za odobrenje državne potpore korisniku Javno poduzeće "Međunarodni aerodrom Tuzla" d.o.o. Živinice, za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 25. sjednici, održanoj 29. prosinca 2014. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Odobrava se *ex post* državna potpora koja se dodjeljuje korisniku Javno poduzeće "Međunarodni aerodrom Tuzla" d.o.o. Živinice u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, jer je sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Objašnjenje**1. Zahtjev za pokretanje postupka**

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 30. 10. 2014. godine, pod brojem: UP/I 07-26-1-13/14, Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, akt broj: 06-14-729/14 od 16.10.2014. godine, za odobrenje državne potpore u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM korisniku Javno poduzeće "Međunarodni aerodrom Tuzla" d.o.o. Živinice (u daljnjem tekstu: JP "Aerodrom Tuzla") za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini s ciljem unapređenja avioprometa Federacije BiH. Uz Zahtjev podnositelj je dostavio:

- popunjen Obrazac za prijavu programa državne potpore u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Obrazac prijave),
- Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - unapređenje avioprometa Federacije BiH - JP "Aerodrom Tuzla" ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/14),
- Izvod iz Proračuna Federacije BiH za 2014. godinu - Razdjel 18 - Federalno ministarstvo prometa i komunikacija ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/14),
- Bilanca stanja JP "Aerodrom Tuzla" na dan 31.12.2013. godine,
- Bilanca uspjeha JP "Aerodrom Tuzla" za 2013. godinu,
- Rješenje Općinskog suda u Tuzli o izmjenama podataka JP "Aerodrom Tuzla", broj: 032-0-Reg-14-001242 od 8. 8. 2014. godine,
- Obavijest Federalnog zavoda za statistiku o razvrstavanju pravne osobe prema klasifikaciji djelatnosti, broj: 07-32.5-935/14 od 18.8.2014. godine, za JP "Aerodrom Tuzla" i
- Potvrdu Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH za aerodrom za javnu uporabu, No: E-7-A-003, izdanu JP "Aerodrom Tuzla" 1.6.2009. godine.

U smislu članka 14. stavak (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), Federalno ministarstvo financija je svojim aktom dalo konsultativno mišljenje, broj: 06-14-729-4/14 od 27.10.2014. godine, na prijavu državne potpore od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za dodjelu subvencije JP "Aerodrom Tuzla", te uz to mišljenje dostavilo Vijeću navedene privitke i Obrazac prijave, shodno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona.

Uvidom u podneseni zahtjev, Vijeće je utvrdilo da on nije kompletan, odnosno da ne sadrži sve dokumente neophodne za njegovu ocjenu i donošenje odluke iz članka 12. stavak (3) Zakona, te je zatražilo od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija dopunu aktom broj: UP/I 07-26-1-13-1/14.

Podnositelj Zahtjeva je putem faksa i elektroničke pošte 17. i 18.12.2014. godine Vijeću dostavio dopunu dokumentacije za prijavu državne potpore u kojoj su dostavljeni sljedeći dokumenti:

- Informacija Federalnog ministarstva prometa i komunikacija o broju putnika i operacija s Međunarodnog aerodroma Tuzla za 2012. i 2013. godinu,
- Ugovor o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, broj: 04-02-2-216-3/14, zaključen 25.6.2014. godine između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP "Aerodrom Tuzla",

- Rješenje Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH, broj: 02-29-2-UP1-103-6/09 od 1.6.2009. godine,
- Zahtjev JP "Aerodrom Tuzla" za transfer odobrenih namjenskih sredstava, broj: 01/II-40/14 od 15.7.2014. godine, i
- Izvješće Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača u razdoblju od 18.7.2014. do 29.7.2014. godine.

Vijeće je po službenoj dužnosti od Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH pribavilo podatke iz Zrakoplovnih informacija - AIP Bosne i Hercegovine o vremenu otvorenosti Međunarodnog aerodroma Tuzla.

2. Primijenjeni propisi

Osim Zakona, Vijeće je u postupku uzelo u obzir propise Bosne i Hercegovine i propise Europske unije. Relevantni primijenjeni propisi BiH su: Uredba o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/13) (u daljnjem tekstu: Uredba), Zakon o zrakoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09) i Pravilnik o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora ("Službeni glasnik BiH", br. 28/05, 20/11 i 76/14).

Sukladno odredbi članka 3. Uredbe kojom je propisano da se državna potpora dodjeljuje ako program ili pojedinačni projekt državne potpore zadovoljava uvjete propisane ovom uredbom, člankom 36. stavak 2. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, potpisanog 16. lipnja 2008. godine između Europske zajednice, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje Međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: Privremeni sporazum), i člankom 71. stavak 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europske zajednice i BiH (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obvezno da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore primjenjuje ne samo pravo BiH nego da na odgovarajući način primijeni i kriterije i uvjete koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom, obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta Vijeću je propisana odredbom članka 36. stavak 1. točka c) Privremenog sporazuma (članak 71. SSP-a) koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim funkcioniranjem ovog sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima.", te stavkom 2. istog članka koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako Uredbom nisu propisani kriteriji i uvjeti za dodjelu državne potpore za upravljanje aerodromima, Vijeće je u konkretnom slučaju, shodno članku 36. stavak 2. Privremenog sporazuma, uzelo u obzir i sljedeće propise Europske unije u vezi s dodjelom državne potpore aerodromima i zračnim prijevoznicima:

- Komunikaciju Komisije - Smjernice o državnoj potpori aerodromima i zračnim prijevoznicima (Službeni list Europske unije, serija C, broj 99, 4.4.2014.) [dalje: Komunikacija Komisije (2014/C 99/03)],

- Odluku Komisije, od 20. prosinca 2011., o primjeni članka 106. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na državnu potporu u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa (Službeni list Europske unije, serija L, broj 7, 11.1.2012.) [dalje: Odluka Komisije 2012/21/EU],
- Presudu Europskog suda, od 24. srpnja 2003. godine, u slučaju "Altmark" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungsprasidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) - OJ C 226, 20.9.2003.].

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Nadležna tijela Bosne i Hercegovine i Federacije BiH povjerila su JP "Aerodrom Tuzla" obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa. Potvrda Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH za aerodrom za javnu uporabu, No: E-7-A-003 (u daljnjem tekstu: Potvrda za aerodrom), izdana JP "Aerodrom Tuzla", jeste akt na temelju kojega je navedenom poduzeću, kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla, povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u razdoblju od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, sukladno Zakonu o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedena potvrda izdana je JP "Aerodrom Tuzla" na temelju Rješenja kojim je utvrđeno da JP "Aerodrom Tuzla" ispunjava uvjete za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu na neograničeno razdoblje, koje je Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH (u daljnjem tekstu: BHDCA) donijela odlučujući po zahtjevu JP "Aerodrom Tuzla" kao operatora Međunarodnog aerodroma Tuzla. Naime, shodno odredbama članka 5. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora, za aerodrom kome je izdana potvrda za javnu uporabu u Zrakoplovnim informacijama AIP-a BiH mora biti navedeno vrijeme otvorenosti i aerodrom mora u to vrijeme biti dostupan svim osobama pod istim uvjetima. Sukladno Potvrdi za aerodrom, Rješenjem BHDCA o ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu i podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, Međunarodni aerodrom Tuzla otvoren je za javni promet tijekom cijele godine i mora biti dostupan svim osobama pod istim uvjetima, i to: ponedjeljkom i petkom u vremenu od 7.30 do 9.30 sati, utorkom i subotom od 8.00 do 19.00 sati i srijedom i nedjeljom od 15.00 do 18.00 sati.

Člankom 3. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora propisano je da termin "potvrda za aerodrom" znači potvrdu za rad aerodroma izdanu od odgovarajuće zrakoplovne vlasti, a da je "aerodromski operator" svaka fizička ili pravna osoba koja upravlja aerodromom. Odredbama članka 7. stavak (2) istog Pravilnika određeno je da je imatelj potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu uporabu ujedno i vlasnik potvrde. Dok je člankom 8. istog Pravilnika propisano da je vlasnik potvrde za aerodrom obavezan poduzeti sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za uporabu, te da osigura da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade sukladno uvjetima i pravilima potvrde za aerodrom.

Sukladno čl. 37. i 38. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, međunarodni i domaći zračni promet unutar BiH dozvoljen je samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za

aerodrom izdanu od BHDCA, a da je jedan od uvjeta za dobijanje potvrde da je podnositelj zahtjeva operator aerodroma. Dok je člankom 40. istoga Zakona propisano da s potvrdom za aerodrom njen nositelj stiče pravo upravljati aerodromom na komercijalnoj osnovi i utvrđivati naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Proračunom Federacije BiH za 2014. godinu Vlada Federacije BiH obvezala se da će financijski podržati JP "Aerodrom Tuzla" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM. Sukladno odredbama članka 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti Bosne i Hercegovine imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te svoje navedeno pravo mogu prenijeti na bilo koju fizičku ili pravnu osobu. Navedena sredstva planirana u Proračunu Federacije BiH za 2014. godinu za subvenciju JP "Aerodrom Tuzla" kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla koji njime upravlja, Vlada Federacije BiH dodijelila je posredstvom Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, koje je u tu svrhu zaključilo Ugovor o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima s JP "Aerodrom Tuzla". Navedenim ugovorom, koji je izrađen na temelju Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - unapređenje avioprometa Federacije BiH - JP "Aerodrom Tuzla", obvezuje se JP "Aerodrom Tuzla", među ostalim, i da će dodijeljena sredstva utrošiti za subvencioniranje dijela troškova: sirovina i materijala, energenata, zakupa, osiguranja, plaća i doprinosa, tekućeg održa-vanja objekata i opreme i naknade za korištenje DCS sustava, te da će nakon utroška sredstava sačiniti izvješće o utrošenim sredstvima transfera i dostaviti ga Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. Također, prema odredbama istoga Ugovora, u slučaju nenamjenskog utroška sredstava iz ovoga ugovora, JP "Aerodrom Tuzla" obvezuje se da će izvršiti povrat prebačenih sredstava u budžet Federacije BiH sukladno odluci o povratu sredstava koju donosi Vlada Federacije BiH. Prema Izvješću Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača, a na Zahtjev JP "Aerodrom Tuzla" za transfer odobrenih namjenskih sredstava i sukladno članku 2. Ugovora, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je 29.7.2014. godine navedena sredstva iz članka 1. istoga Ugovora, u iznosu od 430.000 KM, prebacilo na račun JP "Aerodrom Tuzla".

Shodno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), moguće je da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, odnosno da to može biti slučaj kada bi dio područja koje aerodrom opskrbljuje, bez tog aerodroma, bio izoliran od ostatka Unije do takve mjere da bi to sprječavalo njegov socijalni i gospodarski razvitak, te da bi takva procjena trebala uzeti u obzir druge načine prijevoza, posebno brze željeznice ili pomorske veze koje se opskrbljuju trajektima i da u takvim slučajevima javna tijela mogu nametnuti obvezu pružanja javne usluge aerodromu kako bi se osiguralo da on ostane otvoren za komercijalni promet.

Sukladno odredbama točke 75. Komunikacije Komisije, državna potpora u obliku naknade za javne usluge izuzeta je od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) ako su ispunjeni zahtjevi postavljeni u Odluci Komisije 2012/21/EU.

Odredbama članka 2. stavak (1) točka e) i članka 3. Odluke Komisije 2012/21/EU propisano je da je državna potpora u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome, u kojima prosječni godišnji promet u

razdoblju od dvije (2) financijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika, izuzeta od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti postavljeni u ovoj odluci.

Navedeni uvjeti propisani u istoj odluci koje treba ispuniti kako bi se osiguralo ispunjenje uvjeta navedenih u članku 106. stavak (2) UFEU-a odnose se na ovlast za povjeravanje pružanja usluga od općeg ekonomskog interesa, iznos naknade, nadzor prekomjerne naknade i mogućnost njenog povrata. U članku 4. iste odluke navodi se sljedeće: "Obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa povjerava se predmetnom poduzetniku na temelju jednoga ili više pravnih akata, o čijem obliku može odlučiti svaka država članica. Taj akt ili akti moraju sadržavati naročito:

- sadržaj i trajanje obveza pružanja javne usluge;
- poduzetnika i, kada je primjereno, predmetno državno područje;
- vrstu svih isključivih ili posebnih prava koja je tom poduzetniku dodijelilo nadležno tijelo;
- opis mehanizma naknade i parametre za obračun, kontrolu i reviziju naknade;
- mjere za izbjegavanje i povrat moguće prekomjerne naknade; i
- pozivanje na ovu odluku."

Nadalje, u članku 5. iste odluke, među ostalim, propisane su odredbe o iznosu naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, dok je u članku 6. propisan nadzor s ciljem izbjegavanja prekomjerne naknade.

Prema Informaciji Federalnog ministarstva prometa i komunikacija o broju putnika i operacija s Međunarodnog aerodroma Tuzla, u 2012. godini Međunarodni aerodrom Tuzla imao je promet od 4.191 putnika, a u 2013. godini promet od 61.513 putnika.

4. JP "Aerodrom Tuzla" - status, vlasnička struktura i poslovanje

Privredni subjekt JP "Aerodrom Tuzla" upisan je sudbenom registru Općinskog suda u Tuzli pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS): 1-9924, JIB: 4209372030004, kao društvo s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Živinicama, Gornje Dubrave bb.

Osnovna djelatnost JP "Aerodrom Tuzla" su, prije svega, usluge u zračnom prometu, te djelatnosti pobliže opisane u sudbenom registru kod subjekta upisa JP "Aerodrom Tuzla": zračni prijevoz putnika, zračni prijevoz robe, skladištenje robe, preтовar tereta, djelatnosti kateringa itd.

Upisani i uplaćeni osnovni kapital JP "Aerodrom Tuzla" iznosi 10.000 KM, a njegov osnivač i vlasnik je Tuzlanski kanton s udjelom od 100% učešća u osnovnom upisanom kapitalu.

Ukupan neto gubitak JP "Aerodrom Tuzla" u 2012. godini iznosi 142.638 KM, a u 2013. godini iznosi 119.231 KM.

Prema kategorizaciji iz točke 118. a) Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), s prometom od 4.191 putnika u 2012. godini i 61.513 putnika u 2013. godini na Međunarodnom aerodromu Tuzla, JP "Aerodrom Tuzla" upravlja kategorijom aerodroma s godišnjim prometom do 200.000 putnika, iz čega proizlazi da navedeni privredni subjekt u velikoj mjeri neće moći pokriti svoje kapitalne troškove.

5. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija na 25. sjednici, održanoj 29.12.2014.

godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

S obzirom da je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, sukladno Ugovoru o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, dodijelilo državnu potporu, sadržanu u predmetnom zahtjevu za odobrenje državne potpore, u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM korisniku JP "Aerodrom Tuzla" 29.7.2014. godine, što proizlazi iz Izvješća Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača, Vijeće je provelo postupak *ex post* odobrenja, sukladno članku 12. stavak (7) Zakona.

Naime, Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi je li državna potpora u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Tuzla", koja se odnosi na pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini, predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja je li državna potpora u obliku subvencije za pokriće dijela troškova poslovanja JP "Aerodrom Tuzla" u 2014. godini predstavlja državnu potporu, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava; jesu li sredstva pomoć koja korisniku potpore donose ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario kroz svoje redovito i normalno poslovanje; dodjeljuju li se predložena sredstva korisniku na selektivnoj osnovi i je li dodjelom predloženih sredstava postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, posebice u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja.

U konkretnom slučaju, utvrđeno je da naknada predstavlja državnu potporu, jer su ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona. Naime, riječ je o transferu sredstava iz proračuna Federacije BiH, sredstva donose ekonomsku prednost koju korisnik ne bi mogao ostvariti kroz redovito i normalno poslovanje, sredstva se dodjeljuju na selektivnoj osnovi, postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije na širem tržištu koje čini tržište BiH i Europske unije.

Međutim, u točki 67. Komunikacije Komisije navedeno je da, bez obzira na ispunjenje svih uvjeta prema kojima se naknada smatra državnom potporom, prema presudi Europskog suda u slučaju "Altmark", koja čini presedan glede toga, naknada za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu potporu pod pretpostavkom da su ispunjena sljedeća četiri uvjeta iz navedene odredbe Komunikacije Komisije:

- poduzetniku koji prima naknadu mora zaista biti povjereno ispunjavanje konkretnih javnih usluga i te usluge moraju biti jasno određene,
- parametri na temelju kojih se naknada obračunava moraju se unaprijed utvrditi na objektivan i transparentan način,
- naknada ne smije prelaziti ono što je potrebno za pokrivanje svih ili dijela troškova nastalih pri izvršavanju obveza javne usluge, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumne dobiti za izvršenje tih obveza, te
- poduzetnik koji se zadužuje za ispunjavanje usluge od općeg interesa mora biti odabran putem postupka javnih nabava, a ukoliko poduzetnik koji treba izvršavati obveze javnih usluga, u konkretnom slučaju, nije odabran sukladno postupku javne nabave koji bi omogućio odabir ponuđača koji bi takve usluge mogao pružiti po najpovoljnijim uvjetima, visina

potrebne naknade mora se odrediti na temelju analize troškova koji bi pri izvršavanju tih obveza nastali u tipičnom poduzetniku kojim se dobro upravlja, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit od izvršavanja tih obveza.

Vijeće je, primjenom navedenih uvjeta iz presude "Altmark" na JP "Aerodrom Tuzla", utvrdilo da nisu ispunjeni svi uvjeti da se u konkretnome slučaju naknada ne bi smatrala državnom potporom, jer navedeni privredni subjekt za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa nije izabran putem postupka javne nabave.

Budući da naknada koja se odnosi na obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa predstavlja državnu potporu, člankom 5. Zakona propisuje se opća zabrana davanja državne potpore koja narušava ili bi mogla narušiti tržišnu konkurenciju davanjem prednosti na tržištu korisnicima državne potpore bez obzira na oblik državne potpore u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Bosne i Hercegovine iz Privremenog sporazuma, dok su člankom 6. Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, odnosno dozvoljene državne potpore.

Sukladno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03) kojim je propisano da je moguće da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, Vijeće je u postupku utvrđivalo postoji li u konkretnom slučaju mogućnost primjene izuzeća na temelju članka 6. stavak (1) točka c) Zakona, koji se odnosi na državne potpore pravnim i fizičkim osobama kojima je, sukladno posebnim pravilima, povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ili dodijeljeno isključivo pravo obavljanja određenih djelatnosti ako bi u slučaju nepostojanja takve potpore ove osobe bile onemogućene u obavljanju posebnih zadataka koji su im povjereni i pod uvjetom da je državna potpora samo naknada za obavljanje i provedbu tih zadataka, te pod uvjetom da se time u većoj mjeri ne narušava tržišna konkurencija i ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza.

Da bi se na državnu potporu koja je u obliku subvencije namijenjena korisniku JP "Aerodrom Tuzla" moglo primijeniti izuzeće iz članka 6. stavak (1) točka c) Zakona, potrebno je ispuniti uvjete navedene u čl. 2., 3., 4., 5. i 6. Odluke Komisije 2012/21/EU, kako to proizlazi iz točke 75. Komunikacije Komisije.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je Potvrda za aerodrom, izdana JP "Aerodrom Tuzla", prvi pravni akt na temelju kojega je JP "Aerodrom Tuzla", kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla, povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u razdoblju od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, sukladno Zakonu o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedeno proizlazi iz članka 5. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Rješenja BHDCA o ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu, u kojima se navodi da aerodrom kome je izdana potvrda za javnu uporabu, u konkretnom slučaju Međunarodni aerodrom Tuzla, mora u vrijeme otvorenosti, a to je, prema podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, tokom cijele godine, i to: ponedjeljkom i petkom u vremenu od 7.30 do 9.30 sati, utorkom i subotom od 8.00 do 19.00 sati i srijedom i nedjeljom od 15.00 do 18.00 sati, biti dostupan svim osobama pod istim uvjetima, odnosno biti otvoren za javni promet.

Također je, sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Potvrdi za aerodrom, zaključeno da je operator Međunarodnog aerodroma Tuzla,

odnosno pravna osoba koja njome upravlja, JP "Aerodrom Tuzla", jer mu je izdana potvrda za aerodrom od BHDCA kojom je utvrđena njegova sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni promet, te je kao imatelj potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu uporabu ujedno i vlasnik potvrde u smislu članka 7. stavak (2) ovoga pravilnika, pa je u tom svojstvu, sukladno članku 8. istoga Pravilnika, obavezan da poduzme sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za uporabu, te da osigura da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade sukladno uvjetima i pravilima Potvrde za aerodrom.

Da je JP "Aerodrom Tuzla" kao imatelj potvrde za aerodrom operator Međunarodnog aerodroma Tuzla, odnosno da ima pravo njome upravljati, proizlazi iz čl. 37., 38. i 40. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, kojima je propisano da je međunarodni i domaći zračni promet unutar BiH dozvoljen samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za aerodrom izdanu od BHDCA, da je jedan od uvjeta za dobivanje potvrde da je podnositelj zahtjeva operator aerodroma, te da s potvrdom za aerodrom njezin nositelj stiče pravo upravljati aerodromom na komercijalnoj osnovi i da utvrđuje naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Drugi pravni akt kojim je JP "Aerodrom Tuzla" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini jest Proračun Federacije BiH za 2014. godinu kojim se Vlada Federacije BiH obvezala da će financijski podržati JP "Aerodrom Tuzla" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM za pokriće njegovih troškova poslovanja, jer, u skladu s odredbama članka 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti BiH imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo pravo mogu prenijeti na bilo koju fizičku ili pravnu osobu. Iz ovoga proizlazi da se cjelokupno upravljanje Međunarodnim aerodromom Tuzla, povjereno JP "Aerodrom Tuzla", smatra uslugom od općeg ekonomskog interesa, jer da Vlada Federacije BiH ne financira njegov rad, JP "Aerodrom Tuzla" ne bi moglo poslovati zbog malog prometa, pa bi u tom slučaju područje Federacije BiH koje pokriva Međunarodni aerodrom Tuzla bez ovoga aerodroma bilo izolirano od Europske unije, jer s njom nije povezano brzim željeznicama ili pomorskim vezama, što bi sprječavalo gospodarski i socijalni razvoj toga područja, ali i cijele Federacije BiH. Navedeno je sukladno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03).

Također, Vijeće je na temelju Ugovora o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, zaključenog između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP "Aerodrom Tuzla", koji predstavlja treći pravni akt kojim je JP "Aerodrom Tuzla" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini, i bilance stanja i uspjeha navedenog poduzeća utvrdilo da iznos naknade ne premašuje iznos koji je nužan za pokrivanje troškova nastalih prilikom izvršenja obveze pružanja javnih usluga, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit prilikom ispunjavanja navedenih obveza, da su navedenim ugovorom određeni parametri za obračun, kontrolu i reviziju naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, kao i da će Federalno ministarstvo prometa i komunikacija pratiti njegovo izvršenje i kontrolu sredstava putem izvješća o utrošenim sredstvima transfera i na taj način osigurati da ne dođe do nenamjenskog trošenja sredstava i isplate prekomjerne naknade, te da će se od JP "Aerodrom Tuzla", u slučaju nenamjenskog trošenja sredstava, zahtijevati da u proračun Federacije BiH vrati iznos naknade koji je primio. Navedeno je sukladno odredbama čl. 5. i 6. Odluke Komisije.

Na kraju je Vijeće, s obzirom na to da promet putnika u 2012. iznosi 4.191 putnik, a u 2013. godini 61.513 putnika, utvrdilo da državna potpora koja je dodijeljena u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Tuzla" za pokrivanje dijela njegovih troškova poslovanja ne narušava u većoj mjeri konkurenciju i ispunjavanje međunarodnih obveza BiH, kao i da ispunjava uvjete propisane odredbama članka 2. stavak (1) točka e) i članka 3. Odluke Komisije 2012/21/EU kojima je propisano da se državna potpora u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome u kojima prosječni godišnji promet u razdoblju od dvije (2) finansijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika izuzeta od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti postavljeni u ovoj odluci.

Slijedom navedenoga, Vijeće je u postupku utvrdilo da je na državnu potporu u obliku subvencije koja je dodijeljena poduzeću JP "Aerodrom Tuzla", i to u iznosu od 430.000 KM, moguće primijeniti izuzeće iz članka 6. stavak (1) točka c) Zakona koje se odnosi na državnu potporu namijenjenu obavljanju usluga od općeg ekonomskog interesa, odnosno da je riječ o dozvoljenoj državnj potpori koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje.

Međutim, budući da je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija podnijelo zahtjev za ocjenu državne potpore, Vijeće je, sukladno navedenom, odlučilo kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 07-26-1-13-6/14

29. prosinca 2014. godine

Istočno Sarajevo

Predsjedateljica

Vijeća za državnu potporu BiH

Mira Vujeva, v. r.

Na osnovu člana 12. stav (3) tачка a) Zakona o систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Федералног министарства промета и комуникација за одобрење државне помоћи кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице, за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 25. сједници, одржаној 29. децембра 2014. године, донио је сљедеће

РЈЕШЕЊЕ

1. Одобрава се *ex post* државна помоћ која се додјељује кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице у облику субвенције у износу од 430.000 КМ за обављање услуге од општег економског интереса, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) за примио је 30.10.2014. године, под бројем: УП/И 07-26-1-13/14, Захтјев Федералног министарства промета и комуникација, акт број: 06-14-729/14 од 16.10.2014. године, за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 430.000 КМ кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице (у даљем тексту: ЈП "Аеродром Тузла") за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години са циљем унапређења авио-саобраћаја Федерације БиХ. Уз Захтјев подносилац је доставио:

- попуњен Образац за пријаву програма државне помоћи у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Образац пријаве),
- Одлуку о усвајању Програма утрошка средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - унапређење авио-саобраћаја Федерације БиХ - ЈП "Аеродром Тузла" ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/14),
- Извод из Буџета Федерације БиХ за 2014. годину - Раздјел 18 - Федерално министарство промета и комуникација ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/14),
- Биланс стања ЈП "Аеродром Тузла" на дан 31.12.2013. године,
- Биланс успјеха ЈП "Аеродром Тузла" за 2013. годину,
- Рјешење Општинског суда у Тузли о измјенама података ЈП "Аеродром Тузла", број: 032-0-Рег-14-001242 од 08.08.2014. године,
- Обавјештење Федералног завода за статистику о разврставању правног лица према класификацији дјелатности, број: 07-32.5-935/14 од 18.08.2014. године, за ЈП "Аеродром Тузла" и
- Потврду Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ за аеродром за јавну употребу, Но: Е-7-А-003, издату ЈП "Аеродром Тузла" 01.06.2009. године.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон), Федерално министарство финансија је својим актом дало консултативно мишљење, број: 06-14-729-4/14 од 27.10.2014. године, на пријаву државне помоћи од Федералног министарства промета и комуникација за додјелу субвенције ЈП "Аеродром Тузла", те уз то мишљење доставило Савјету наведене прилоге и Образац пријаве, сходно одредби члана 12. став (2) Закона.

Увидом у поднесени захтјев, Савјет је утврдио да он није комплетан, односно да не садржи све документе неопходне за његову оцјену и доношење одлуке из члана 12. став (3) Закона, те је затражио од Федералног министарства промета и комуникација допуну актом број: УП/И 07-26-1-13-1/14.

Подносилац Захтјева је путем факса и електронске поште 17. и 18.12.2014. године Савјету доставио допуну документације за пријаву државне помоћи у којој су достављени сљедећи документи:

- Информација Федералног министарства промета и комуникација о броју путника и операција са Међународног аеродрома Тузла за 2012. и 2013. годину,

- Уговор о преносу средстава и извјешћавању о утрошеним средствима, број: 04-02-2-216-3/14, закључен 25. 06. 2014. године између Федералног министарства промета и комуникација и ЈП "Аеродром Тузла",
- Рјешење Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ, број: 02-29-2-УП1-103-6/09 од 01.06.2009. године,
- Захтјев ЈП "Аеродром Тузла" за трансфер одобрених намјенских средстава, број: 01/П-40/14 од 15.07.2014. године и
- Извјештај Федералног министарства финансија о историји плаћања добављача у периоду од 18. 07. 2014. до 29.07.2014. године.

Савјет је по службеној дужности од Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби БиХ прибавио податке из Ваздухопловних информација – АИП Босне и Херцеговине о времену отворености Међународног аеродрома Тузла.

2. Примјењени прописи

Осим Закона, Савјет је у поступку узео у обзир прописе Босне и Херцеговине и прописе Европске уније. Релевантни примјењени прописи БиХ су: Уредба о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/13) (у даљем тексту: Уредба), Закон о ваздухопловству БиХ ("Службени гласник БиХ", број 39/09) и Правилник о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора ("Службени гласник БиХ", бр. 28/05, 20/11 и 76/14).

У складу са одредбом члана 3. Уредбе којом је прописано да се државна помоћ додјељује ако програм или појединачни пројекат државне помоћи задовољава услове прописане овом уредбом, чланом 36. став 2. Привременог споразума о трговини и трговинским питањима, потписаног 16. јуна 2008. године између Европске заједнице, са једне стране, и Босне и Херцеговине, са друге стране ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање Међународни уговори) (у даљем тексту: Привремени споразум), и чланом 71. став 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европске заједнице и БиХ (у даљем тексту: ССП), Савјет је обавезан да приликом оцјене захтјева за додјелу државне помоћи примјењује не само право БиХ него да на одговарајући начин примјени и критеријуме и услове који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице. Осим Уредбом, обавеза примјене наведених критеријума и услова Савјету је прописана одредбом члана 36. став 1. тачка ц) Привременог споразума (члан 71. ССП-а) који гласи: Конкуренција и друге економске одредбе "1. Сљедеће је неспојиво са прописним функционисањем овог споразума, у мјери у којој може утицати на трговину између Заједнице и Босне и Херцеговине: (ц) свака државна помоћ којом се нарушава или пријети нарушавању конкуренције давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима.", те ставом 2. истог члана који гласи: "2. Свака пракса супротна овом члану оцјењиваће се на основу критеријума који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници, посебно чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о оснивању Европске заједнице (у даљем тексту: Уговор о ЕЗ) и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице."

Како Уредбом нису прописани критеријуми и услови за додјелу државне помоћи за управљање аеродромима, Савјет је у конкретном случају, сходно члану 36. став 2. Привременог споразума, узео у обзир и сљедеће прописе Европске уније у вези са додјелом државне помоћи аеродромима и ваздушним превозницима:

- Комуникацију Комисије - Смјернице о државној помоћи аеродромима и ваздушним превозницима (Службени лист Европске уније, серија Ц, број 99, 04. 04. 2014.) [даље: Комуникација Комисије (2014/Ц 99/03)],
- Одлуку Комисије, од 20. децембра 2011, о примјени члана 106. став 2. Уговора о функционисању Европске уније на државну помоћ у облику накнаде за пружање јавних услуга које се додјељују одређеним предузетницима којима је повјерено обављање услуга од општег економског интереса (Службени лист Европске уније, серија Ј, број 7, 11. 01. 2012.) [даље: Одлука Комисије 2012/21/ЕУ],
- Пресуду Европског суда, од 24. јула 2003. године, у случају "Алтмарк" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) - OJ C 226, 20.09.2003.].

3. Утврђивање чињеница

На основу достављених података, Савјет је у поступку утврдио сљедеће:

Надлежни органи Босне и Херцеговине и Федерације БиХ повјерили су ЈП "Аеродром Тузла" обављање услуге од општег економског интереса. Потврда Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ за аеродром за јавну употребу, Но: Е-7-А-003 (у даљем тексту: Потврда за аеродром), издата ЈП "Аеродром Тузла", јесте акт на основу којег је наведеном предузећу, као оператору Међународног аеродрома Тузла, повјерено обављање услуге од општег економског интереса у периоду од 01.01.2014. до 31.12.2014. године, у складу са Законом о ваздухопловству Босне и Херцеговине и Правилником о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора. Наведена потврда издата је ЈП "Аеродром Тузла" на основу Рјешења којим је утврђено да ЈП "Аеродром Тузла" испуњава услове за издавање потврде аеродромског оператора за јавну употребу на неограничен период, које је Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ (у даљем тексту: БХДЦА) донијела одлучујући по захтјеву ЈП "Аеродром Тузла" као оператора Међународног аеродрома Тузла. Наиме, сходно одредбама члана 5. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора, за аеродром коме је издата потврда за јавну употребу у Ваздухопловним информацијама АИП-а БиХ мора да буде наведено вријеме отворености и аеродром мора у то вријеме да буде доступан свим особама под истим условима. У складу са Потврдом за аеродром, Рјешењем БХДЦА о испуњености услова за издавање потврде аеродромског оператора за јавну употребу и подацима из Ваздухопловних информација АИП-а БиХ, Међународни аеродром Тузла је отворен за јавни саобраћај током цијеле године и мора да буде доступан свим особама под истим условима, и то: понедељком и петком у времену од 7.30 до 9.30 часова, уторком и суботом од 8.00 до 19.00 часова и сриједом и недељом од 15.00 до 18.00 часова.

Чланом 3. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора прописано је да термин

"потврда за аеродром" значи потврду за рад аеродрома издату од одговарајуће ваздухопловне власти, а да је "аеродромски оператор" свако физичко или правно лице које управља аеродромом. Одредбама члана 7. став (2) истог правилника одређено је да је имаалац потврде за аеродром - оператор аеродрома за јавну употребу уједно и власник потврде. Док је чланом 8. истог правилника прописано да је власник потврде за аеродром обавезан да предузме све неопходне радње и мјере како би аеродром и зрачни простор који чини саставни дио аеродрома био безбједан за употребу, те да обезбиједи да аеродромски објекти, опрема и запослено особље раде у складу са условима и правилима потврде за аеродром.

У складу са чл. 37. и 38. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, међународни и домаћи ваздушни саобраћај унутар БиХ дозвољен је само аеродромима чији оператори имају потврду за аеродром издату од БХДЦА, а да је један од услова за добијање потврде да је подносилац захтјева оператор аеродрома. Док је чланом 40. истог закона прописано да са потврдом за аеродром њен носилац стиче право да управља аеродромом на комерцијалној основи и да утврђује накнаде за коришћење аеродрома и његових инсталација и објеката.

Буџетом Федерације БиХ за 2014. годину Влада Федерације БиХ обавезала се да ће финансијски подржати ЈП "Аеродром Тузла" у 2014. години у износу од 430.000 КМ. У складу са одредбама члана 36. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, ентитети Босне и Херцеговине имају право и одговорност за изградњу и управљање аеродромима, те ово право могу да пренесу на било које физичко или правно лице. Наведена средства планирана у Буџету Федерације БиХ за 2014. годину за субвенцију ЈП "Аеродром Тузла" као оператору Међународног аеродрома Тузла који њиме управља, Влада Федерације БиХ додијелила је посредством Федералног министарства промета и комуникација, које је у ту сврху закључило Уговор о преносу средстава и извјештавању о утрошеним средствима са ЈП "Аеродром Тузла". Наведеним уговором, који је израђен на основу Одлуке о усвајању Програма утрошка средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - унапређење авио-саобраћаја Федерације БиХ - ЈП "Аеродром Тузла", обавезује се ЈП "Аеродром Тузла", између осталог, и да ће додијелена средства утрошити за субвенционисање дијела трошкова: сировина и материјала, енергената, закупа, обезбјеђења, плата и доприноса, текућег одржавања објеката и опреме и накнаде за коришћење ДЦС система, те да ће након утрошка средстава сачинити извјештај о утрошеним средствима трансфера и доставити га Федералном министарству промета и комуникација. Такође, према одредбама истог уговора, у случају ненамјенског утрошка средстава из овог уговора, ЈП "Аеродром Тузла" обавезује се да ће извршити поврат пребачених средстава у буџет Федерације БиХ у складу са одлуком о поврату средстава коју доноси Влада Федерације БиХ. Према Извјештају Федералног министарства финансија о историји плаћања добављача, а на Захтјев ЈП "Аеродром Тузла" за трансфер одобрених намјенских средстава и у складу са чланом 2. Уговора, Федерално министарство промета и комуникација је 29. 07. 2014. године наведена средства из члана 1. истог уговора, у износу од 430.000 КМ, пребацило на рачун ЈП "Аеродром Тузла".

Сходно одредбама тачке 72. Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03), могуће је да се у оправданим случајевима управљање у цијелости неким аеродромом сматра услугама од општег економског интереса, односно да то може да буде случај када би дио подручја које аеродром снабдијева, без тог аеродрома, био изолован од остатка Уније до такве мјере да би то спречавало његов социјални и привредни развој, те да би таква процјена требало да узме у обзир друге начине превоза, посебно брзе жељезнице или поморске везе које се снабдијевају трајектима и да у таквим случајевима јавни органи могу да наметну обавезу пружања јавне услуге аеродрому како би се обезбиједило да он остане отворен за комерцијални саобраћај.

У складу са одредбама тачке 75. Комуникације Комисије, државна помоћ у облику накнаде за јавне услуге изузета је од обавезе о пријављивању предвиђене у члану 108. став 3. Уговора о функционисању Европске уније (у даљем тексту: УФЕУ) ако су испуњени захтјеви постављени у Одлуци Комисије 2012/21/ЕУ.

Одредбама члана 2. став (1) тачка е) и члана 3. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ прописано је да је државна помоћ у облику накнада за пружање услуга од општег економског интереса за аеродроме, у којима просјечни годишњи саобраћај у периоду од двије (2) финансијске године које претходе години у којој је повјерено обављање услуге од општег економског интереса не прелази 200.000 путника, изузета од обавезе о пријављивању предвиђене у члану 108. став 3. УФЕУ-а ако су испуњени услови постављени у овој одлуци.

Наведени услови прописани у истој одлуци које треба испунити како би се обезбиједило испуњење услова наведених у члану 106. став (2) УФЕУ-а односе се на овлашћење за повјеравање пружања услуга од општег економског интереса, износ накнаде, надзор прекомјерне накнаде и могућност њеног поврата. У члану 4. исте одлуке наводи се сљедеће: "Обављање услуге од општег економског интереса повјерава се предметном предузетнику на основу једног или више правних аката, о чијем облику може да одлучи свака држава чланица. Тај акт или акта морају да садржавају нарочито:

- (а) садржај и трајање обавеза пружања јавне услуге;
- (б) предузетника и, када је примјерено, предметно државно подручје;
- (ц) врсту свих искључивих или посебних права која је том предузетнику додијелио надлежни орган;
- (д) опис механизма накнаде и параметре за обрачун, контролу и ревизију накнаде;
- (е) мјере за избјегавање и поврат могуће прекомјерне накнаде; и
- (ф) позивање на ову одлуку."

Надаље, у члану 5. исте одлуке, између осталог, прописане су одредбе о износу накнаде за обављање услуге од општег економског интереса, док је у члану 6. прописан надзор с циљем избјегавања прекомјерне накнаде.

Према Информацији Федералног министарства промета и комуникација о броју путника и операција са Међународног аеродрома Тузла, у 2012. години Међународни аеродром Тузла имао је промет од 4.191 путника, а у 2013. години промет од 61.513 путника.

4. ЈП "Аеродром Тузла" - статус, власничка структура и пословање

Привредни субјекат ЈП "Аеродром Тузла" уписан је судском регистру Општинског суда у Тузли под матичним

бројем субјекта уписа (МБС): 1-9924, ЈИБ: 4209372030004, као друштво са ограниченом одговорношћу са сједиштем у Живиницама, Горње Дубраве бб.

Основна дјелатност ЈП "Аеродром Тузла" су, прије свега, услуге у ваздушном саобраћају, те дјелатности поближе описане у судском регистру код субјекта уписа ЈП "Аеродром Тузла": ваздушни превоз путника, ваздушни превоз робе, складиштење робе, претовар терета, дјелатности кетеринга итд.

Уписани и уплаћени основни капитал ЈП "Аеродром Тузла" износи 10.000 КМ, а његов оснивач и власник је Тузлански кантон са удјелом од 100% учешћа у основном уписаном капиталу.

Укупан нето губитак ЈП "Аеродром Тузла" у 2012. години износи 142.638 КМ, а у 2013. години износи 119.231 КМ.

Према категоризацији из тачке 118. а) Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03), са прометом од 4.191 путника у 2012. години и 61.513 путника у 2013. години на Међународном аеродрому Тузла, ЈП "Аеродром Тузла" управља категоријом аеродрома са годишњим прометом до 200.000 путника, из чега произлази да наведени привредни субјекат у великој мјери неће моћи да покрије своје капиталне трошкове.

5. Доношење одлуке

Савјет је разматрао Захтјев Федералног министарства промета и комуникација на 25. сједници, одржаној 29. 12. 2014. године. Приликом доношења одлуке, Савјет је узео у обзир цјелокупну документацију.

С обзиром да је Федерално министарство промета и комуникација, у складу са Уговором о преносу средстава и извјешћавању о утрошеним средствима, додијелило државну помоћ, садржану у предметном захтјеву за одобрење државне помоћи, у облику субвенције у износу од 430.000 КМ кориснику ЈП "Аеродром Тузла" 29.07.2014. године, што произлази из Извјештаја Федералног министарства финансија о историји плаћања добављача, Савјет је провео поступак *ex post* одобрења, у складу са чланом 12. став (7) Закона.

Наиме, Савјет је првенствено током поступка требао да утврди да ли државна помоћ у облику субвенције кориснику ЈП "Аеродром Тузла", која се односи на покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години, представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона.

Приликом утврђивања да ли државна помоћ у облику субвенције за покриће дијела трошкова пословања ЈП "Аеродром Тузла" у 2014. години представља државну помоћ, Савјет је разматрао јесу ли испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да ли је ријеч о трансферу државних средстава; да ли су средства помоћ која кориснику помоћи доносе економску предност коју он не би остварио кроз своје редовно и нормално пословање; да ли се предложена средства додјељују кориснику на селективној основи и да ли додјелом предложених средстава постоји могућност нарушавања тржишне конкуренције давањем предности на тржишту кориснику државне помоћи, нарочито у мјери у којој то може утицати на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области.

У конкретном случају утврђено је да накнада представља државну помоћ, јер су испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона. Наиме, ријеч је о трансферу средстава из буџета Федерације БиХ, средства доносе економску предност коју корисник не би могао да оствари кроз редовно и нормално пословање, средства се додјељују

на селективној основи, постоји могућност нарушавања тржишне конкуренције на ширем тржишту које чини тржиште БиХ и Европске уније.

Међутим, у тачки 67. Комуникације Комисије наведено је да, без обзира на испуњење свих услова према којима се накнада сматра државном помоћи, према пресуди Европског суда у случају "Алтмарк", која чини преседан у том погледу, накнада за обављање услуга од општег економског интереса не представља државну помоћ под претпоставком да су испуњена сљедећа четири услова из наведене одредбе Комуникације Комисије:

- а) предузетнику који прима накнаду мора заиста да буде повјерено испуњавање конкретних јавних услуга и те услуге морају да буду јасно одређене,
- б) параметри на основу којих се накнада обрачунава морају се унапријед утврдити на објективан и транспарентан начин,
- ц) накнада не смије да прелази оно што је потребно за покривање свих или дијела трошкова насталих при извршавању обавеза јавне услуге, узимајући у обзир релевантне приходе и разумне добити за извршење тих обавеза, те
- д) предузетник који се задужује за испуњавање услуге од општег интереса мора да буде одабран путем поступка јавних набавки, а уколико предузетник који треба да извршава обавезе јавних услуга, у конкретном случају, није одабран у складу са поступком јавне набавке који би омогућио одабир понуђача који би такве услуге могао да пружи по најповољнијим условима, висина потребне накнаде мора се одредити на основу анализе трошкова који би при извршавању тих обавеза настали у типичном предузетнику којим се добро управља, узимајући у обзир релевантне приходе и разумну добит од извршавања тих обавеза.

Савјет је, примјеном наведених услова из пресуде "Алтмарк" на ЈП "Аеродром Тузла", утврдио да нису испуњени сви услови да се у конкретном случају накнада не би сматрала државном помоћи, јер наведени привредни субјекат за обављање услуга од општег економског интереса није изабран путем поступка јавне набавке.

Будући да накнада која се односи на обављање услуга од општег економског интереса представља државну помоћ, чланом 5. Закона прописује се општа забрана давања државне помоћи која нарушава или би могла да наруши тржишну конкуренцију давањем предности на тржишту корисницима државне помоћи без обзира на облик државне помоћи у мјери у којој то може утицати на испуњење међународно преузетих обавеза Босне и Херцеговине из Привременог споразума, док су чланом 6. Закона прописана изузећа од опште забране, односно дозвољене државне помоћи.

У складу са одредбама тачке 72. Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03) којим је прописано да је могуће да се у оправданим случајевима управљање у цијелости неким аеродромом сматра услугама од општег економског интереса, Савјет је у поступку утврђивања постоји ли у конкретном случају могућност примјене изузећа на основу члана 6. став (1) тачка ц) Закона, који се односи на државне помоћи правним и физичким лицима којима је, у складу са посебним правилима, повјерено обављање услуга од општег економског интереса или додијелено искључиво право обављања одређених дјелатности ако би у случају

непостојања такве помоћи ова лица била онемогућена у обављању посебних задатака који су им повјерени и под условом да је државна помоћ само накнада за обављање и спровођење тих задатака, те под условом да се тиме у већој мјери не нарушава тржишна конкуренција и испуњавање преузетих међународних обавеза.

Да би се на државну помоћ која је у облику субвенције намијењена кориснику ЈП "Аеродром Тузла" могло да примијени изузеће из члана 6. став (1) тачка ц) Закона, потребно је испунити услове наведене у чл. 2, 3, 4, 5. и 6. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ, како то произлази из тачке 75. Комуникације Комисије.

Савјет је у поступку утврдио да је Потврда за аеродром, издата ЈП "Аеродром Тузла", први правни акт на основу којег је ЈП "Аеродром Тузла", као оператору Међународног аеродрома Тузла, повјерено обављање услуге од општег економског интереса у периоду од 01.01.2014. до 31.12.2014. године, у складу са Законом о ваздухопловству Босне и Херцеговине и Правилником о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора. Наведено произлази из члана 5. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора и Рјешења БХДЦА о испуњености услова за издавање потврде аеродромског оператора за јавну употребу, у којима се наводи да аеродром коме је издата потврда за јавну употребу, у конкретном случају Међународни аеродром Тузла, мора у вријеме отворености, а то је, према подацима из Ваздухопловних информација АИП-а БиХ, током цијеле године, и то: понедјелком и петком у времену од 7.30 до 9.30 часова, уторком и суботом од 8.00 до 19.00 часова и сриједом и недјелом од 15.00 до 18.00 часова, да буде доступан свим особама под истим условима, односно да буде отворен за јавни саобраћај.

Такође је, у складу са Правилником о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора и Потврдом за аеродром, закључено да је оператор Међународног аеродрома Тузла, односно правно лице које њиме управља, ЈП "Аеродром Тузла", јер му је издата потврда за аеродром од БХДЦА којом је утврђена његова способност за извођење операција на аеродрому за јавни саобраћај, те је као ималац потврде за аеродром - оператор аеродрома за јавну употребу уједно и власник потврде у смислу члана 7. став (2) овог правилника, па је у том својству, у складу са чланом 8. истог правилника, обавезан да предузме све неопходне радње и мјере како би аеродром и ваздушни простор који чини саставни дио аеродрома био безбједан за употребу, те да обезбједи да аеродромски објекти, опрема и запослено особље раде у складу са условима и правилима Потврде за аеродром.

Да је ЈП "Аеродром Тузла" као ималац потврде за аеродром оператор Међународног аеродрома Тузла, односно да има право да њиме управља, произлази и из чл. 37, 38. и 40. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, којима је прописано да је међународни и домаћи ваздушни саобраћај унутар БиХ дозвољен само аеродромима чији оператори имају потврду за аеродром издату од БХДЦА, да је један од услова за добијање потврде да је подносилац захтјева оператор аеродрома, те да са потврдом за аеродром њен носилац стиче право да управља аеродромом на комерцијалној основи и да утврђује накнаде за коришћење аеродрома и његових инсталација и објеката.

Други правни акт којим је ЈП "Аеродром Тузла" повјерено обављање услуге од општег економског интереса

у 2014. години јесте Буџет Федерације БиХ за 2014. годину којим се Влада Федерације БиХ обавезала да ће финансијски подржати ЈП "Аеродром Тузла" у 2014. години у износу од 430.000 КМ за покриће његових трошкова пословања, јер, у складу са одредбама члана 36. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, ентитети БиХ имају право и одговорност за изградњу и управљање аеродромима, те ово право могу да пренесу на било које физичко или правно лице. Из овог произлази да се цијелокупно управљање Међународним аеродромом Тузла, повјерено ЈП "Аеродром Тузла", сматра услугом од општег економског интереса, јер да Влада Федерације БиХ не финансира његов рад, ЈП "Аеродром Тузла" не би могло да послује због малог саобраћаја, па би у том случају подручје Федерације БиХ које покрива Међународни аеродром Тузла без овог аеродрома било изоловано од Европске уније, јер са њом није повезано брзим жељезницама или поморским везама, што би спречавало привредни и социјални развој тог подручја, али и цијеле Федерације БиХ. Наведено је у складу са одредбама тачке 72. Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03).

Такође, Савјет је на основу Уговора о преносу средстава и извјешћавању о утрошеним средствима, закљученог између Федералног министарства промета и комуникација и ЈП "Аеродром Тузла", који представља трећи правни акт којим је ЈП "Аеродром Тузла" повјерено обављање услуге од општег економског интереса у 2014. години, и биланса стања и успјеха наведеног предузећа утврдило да износ накнаде не премашује износ који је нужен за покривање трошкова насталих приликом извршавања обавезе пружања јавних услуга, узимајући у обзир релевантне приходе и разумну добит приликом испуњавања наведених обавеза, да су наведеним уговором одређени параметри за обрачун, контролу и ревизију накнаде за обављање услуге од општег економског интереса, као и да ће Федерално министарство промета и комуникација пратити његово извршење и контролу средстава путем извјештаја о утрошеним средствима трансфера и на тај начин обезбједити да не дође до ненамјенског трошења средстава и исплате прекомјерне накнаде, те да ће се од ЈП "Аеродром Тузла", у случају ненамјенског трошења средстава, захтијевати да у буџет Федерације БиХ врати износ накнаде који је примио. Наведено је у складу са одредбама чл. 5. и 6. Одлуке Комисије.

На крају је Савјет, с обзиром на то да промет путника у 2012. износи 4.191 путник, а у 2013. години 61.513 путника, утврдио да државна помоћ која је додијелена у облику субвенције кориснику ЈП "Аеродром Тузла" за покриће дијела његових трошкова пословања не нарушава у већој мјери конкуренцију и испуњавање међународних обавеза БиХ, као и да испуњава услове прописане одредбама члана 2. став (1) тачка е) и члана 3. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ којима је прописано да се државна помоћ у облику накнада за пружање услуга од општег економског интереса за аеродроме у којима просјечни годишњи промет у периоду од двије (2) финансијске године које претходе години у којој је повјерено обављање услуге од општег економског интереса не прелази 200.000 путника изузета од обавезе о пријављивању предвиђене у члану 108. став 3. УФЕУ-а ако су испуњени услови постављени у овој одлуци.

Слиједом наведеног, Савјет је у поступку утврдио да је на државну помоћ у облику субвенције која је додијелена предузећу ЈП "Аеродром Тузла", и то у износу од 430.000

KM, могуће примијенити изузеће из члана 6. став (1) тачка ц) Закона које се односи на државну помоћ намијењену обављању услуга од општег економског интереса, односно да је ријеч о дозвољеној државној помоћи коју није потребно пријављивати Савјету на одобрење.

Међутим, пошто је Федерално министарство промета и комуникација поднијело захтјев за оцјену државне помоћи, Савјет је, у складу са наведеним, одлучио као у диспозитиву овог рјешења.

Упутство о правном лијеку

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Број УП/И 07-26-1-13-6/14
29. децембра 2014. године
Источно Сарајево

Председавајућа
Савјета за државну помоћ
БиХ
Мира Вујева, с. р.

На основу члана 12. став (3) тачка а) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи с прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Федералног министарства промета и комуникација за одобрење државне помоћи кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице, за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години, Вijeće за државну помоћ Босне и Херцеговине на 25. сједници, одржаној 29. децембра 2014. године, донijело је сљедеће

RJEŠENJE

1. Одобрава се *ex post* државна помоћ која се додјелjuje кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице у облику субвенције у износу од 430.000 КМ за обављање услуге од опћег економског интереса, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење бит ће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Вijeće за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Вijeće) запримило је 30.10.2014. године, под бројем: УП/И 07-26-1-13/14, Захтјев Федералног министарства промета и комуникација, акт број: 06-14-729/14, од 16.10.2014. године, за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 430.000 КМ кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице (у даљњем тексту: ЈП "Аеродром Тузла") за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години с циљем унапређења авиоаобраћаја Федерације БиХ. Уз Захтјев подносилац је доставио:

- попуњен Образац за пријаву програма државне помоћи у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Образац пријаве),
- Одлуку о усвајању Програма утрошка средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - унапређење авиоаобраћаја Федерације БиХ – ЈП

"Аеродром Тузла" ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/14),

- Извод из Буџета Федерације БиХ за 2014. годину - Раздјел 18 - Федерално министарство промета и комуникација ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/14),
- Биланс станја ЈП "Аеродром Тузла" на дан 31.12.2013. године,
- Биланс успјеха ЈП "Аеродром Тузла" за 2013. годину,
- Рјешење Опћинског суда у Тузли о измјенама података ЈП "Аеродром Тузла", број: 032-0-Reg-14-001242, од 8.8.2014. године,
- Обавјештење Федералног завода за статистику о разврставању правног лица према класификацији дјелатности, број: 07-32.5-935/14, од 18.8.2014. године, за ЈП "Аеродром Тузла" и
- Потврду Дирекције за цивилно зракопловство БиХ за аеродром за јавну употребу, No: E-7-A-003, издату ЈП "Аеродром Тузла" 1.6.2009. године.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Закон), Федерално министарство финансија је својим актом дало консултативно мишљење, број: 06-14-729-4/14, од 27.10.2014. године, на пријаву државне помоћи од Федералног министарства промета и комуникација за додјелу субвенције ЈП "Аеродром Тузла", те уз то мишљење доставило Вijeću наведене прилоге и Образац пријаве, шодно одредби члана 12. став (2) Закона.

Увидом у поднесени захтјев, Вijeće је утврдило да он није комплетан, односно да не садржи све документе неопходне за његову оцјену и доношење одлуке из члана 12. став (3) Закона, те је затражило од Федералног министарства промета и комуникација допуну актом број: УП/И 07-26-1-13-1/14.

Подносилац Захтјева је путем факса и електронске поште 17. и 18.12.2014. године Вijeću доставио допуну документације за пријаву државне помоћи у којој су достављени сљедећи документи:

- Информација Федералног министарства промета и комуникација о броју путника и операција с Међународног аеродрома Тузла за 2012. и 2013. годину,
- Уговор о пријеносу средстава и извјештавању о утрошеним средствима, број: 04-02-2-216-3/14, закључен 25.6.2014. године између Федералног министарства промета и комуникација и ЈП "Аеродром Тузла",
- Рјешење Дирекције за цивилно зракопловство БиХ, број: 02-29-2-УП1-103-6/09, од 1.6.2009. године,
- Захтјев ЈП "Аеродром Тузла" за трансфер одобрених намјенских средстава, број: 01/II-40/14, од 15.7.2014. године, и
- Извјештај Федералног министарства финансија о историји плаћања добavljaча у периоду од 18.7.2014. до 29.7.2014. године.

Вijeće је по службеној дужности од Агенције за пружање услуга у зрачној пловидби БиХ прибавило податке из Зракопловних информација – АИП Босне и Херцеговине о времену отворености Међународног аеродрома Тузла.

2. Примijenjeni propisi

Осим Закона, Вijeće је у поступку узело у обзир прописе Босне и Херцеговине и прописе Европске уније. Relevantни примijenjeni propisi БиХ су: Уредба о намјени, критеријима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/13) (у даљњем тексту: Уредба), Закон о зракопловству БиХ ("Службени гласник БиХ", број 39/09) и Правилник о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора ("Службени гласник БиХ", бр. 28/05, 20/11 и 76/14).

U skladu s odredbom člana 3. Uredbe kojom je propisano da se državna pomoć dodjeljuje ako program ili pojedinačni projekat državne pomoći zadovoljava uslove propisane ovom uredbom, članom 36. stav 2. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, potpisanog 16. juna 2008. godine između Evropske zajednice, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje Međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: Privremeni sporazum), i članom 71. stav 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i BiH (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obavezno da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne pomoći primjenjuje ne samo pravo BiH nego da na odgovarajući način primijeni i kriterije i uslove koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom, obaveza primjene navedenih kriterija i uslova Vijeću je propisana odredbom člana 36. stav 1. tačka c) Privremenog sporazuma (član 71. SSP-a) koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim funkcioniranjem ovog sporazuma, u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna pomoć kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim preduzećima ili određenim proizvodima.", te stavom 2. istog člana koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članu ocjenjivat će se na osnovu kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako Uredbom nisu propisani kriteriji i uslovi za dodjelu državne pomoći za upravljanje aerodromima, Vijeće je u konkretnom slučaju, shodno članu 36. stav 2. Privremenog sporazuma, uzelo u obzir i sljedeće propise Evropske unije u vezi s dodjelom državne pomoći aerodromima i zračnim prijevoznicima:

- Komunikaciju Komisije - Smjernice o državnoj pomoći aerodromima i zračnim prijevoznicima (Službeni list Evropske unije, serija C, broj 99, 4.4.2014.) [dalje: Komunikacija Komisije (2014/C 99/03)],
- Odluku Komisije, od 20. decembra 2011., o primjeni člana 106. stav 2. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije na državnu pomoć u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim preduzećima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa (Službeni list Evropske unije, serija L, broj 7, 11.1.2012.) [dalje: Odluka Komisije 2012/21/EU],
- Presudu Evropskog suda, od 24. jula 2003. godine, u slučaju "Altmark" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrs-gesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) - OJ C 226, 20.9.2003.].

3. Utvrđivanje činjenica

Na osnovu dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Nadležni organi Bosne i Hercegovine i Federacije BiH povjerali su JP "Aerodrom Tuzla" obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa. Potvrda Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH za aerodrom za javnu upotrebu, No: E-7-A-003 (u daljnjem tekstu: Potvrda za aerodrom), izdata JP "Aerodrom Tuzla", jeste akt na osnovu kojeg je navedenom preduzeću, kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla, povjereno obavljanje usluge od

općeg ekonomskog interesa u periodu od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, u skladu sa Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedena potvrda izdata je JP "Aerodrom Tuzla" na osnovu Rješenja kojim je utvrđeno da JP "Aerodrom Tuzla" ispunjava uslove za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu upotrebu na neograničen period, koje je Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH (u daljnjem tekstu: BHDCA) donijela odlučujući po zahtjevu JP "Aerodrom Tuzla" kao operatora Međunarodnog aerodroma Tuzla. Naime, shodno odredbama člana 5. Pravilnika o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora, za aerodrom kome je izdata potvrda za javnu upotrebu u Zrakoplovnim informacijama AIP-a BiH mora biti navedeno vrijeme otvorenosti i aerodrom mora u to vrijeme biti dostupan svim osobama pod istim uslovima. U skladu s Potvrdom za aerodrom, Rješenjem BHDCA o ispunjenosti uslova za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu upotrebu i podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, Međunarodni aerodrom Tuzla je otvoren za javni saobraćaj tokom cijele godine i mora biti dostupan svim osobama pod istim uslovima, i to: ponedjeljkom i petkom u vremenu od 7.30 do 9.30 sati, utorkom i subotom od 8.00 do 19.00 sati i srijedom i nedjeljom od 15.00 do 18.00 sati.

Članom 3. Pravilnika o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora propisano je da termin "potvrda za aerodrom" znači potvrdu za rad aerodroma izdatu od odgovarajuće zrakoplovne vlasti, a da je "aerodromski operator" svako fizičko ili pravno lice koje upravlja aerodromom. Odredbama člana 7. stav (2) istog pravilnika određeno je da je imalac potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu upotrebu ujedno i vlasnik potvrde. Dok je članom 8. istog pravilnika propisano da je vlasnik potvrde za aerodrom obavezan da preduzme sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za upotrebu, te da osigura da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade u skladu s uslovima i pravilima potvrde za aerodrom.

U skladu s čl. 37. i 38. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, međunarodni i domaći zračni saobraćaj unutar BiH dozvoljen je samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za aerodrom izdatu od BHDCA, a da je jedan od uslova za dobivanje potvrde da je podnosilac zahtjeva operator aerodroma. Dok je članom 40. istog zakona propisano da s potvrdom za aerodrom njen nosilac stiče pravo da upravlja aerodromom na komercijalnoj osnovi i da utvrđuje naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Budžetom Federacije BiH za 2014. godinu Vlada Federacije BiH obavezala se da će finansijski podržati JP "Aerodrom Tuzla" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM. U skladu s odredbama člana 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti Bosne i Hercegovine imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te svoje navedeno pravo mogu prenijeti na bilo koje fizičko ili pravno lice. Navedena sredstva planirana u Budžetu Federacije BiH za 2014. godinu za subvenciju JP "Aerodrom Tuzla" kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla koji njome upravlja, Vlada Federacije BiH dodijelila je posredstvom Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, koje je u tu svrhu zaključilo Ugovor o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima s JP "Aerodrom Tuzla". Navedenim ugovorom, koji je izrađen na osnovu Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim preduzećima - unapređenje aviosaobraćaja Federacije BiH - JP "Aerodrom Tuzla", obavezuje

se JP "Aerodrom Tuzla", između ostalog, i da će dodijeljena sredstva utrošiti za subvencioniranje dijela troškova: sirovina i materijala, energenata, zakupa, osiguranja, plaća i doprinosa, tekućeg održavanja objekata i opreme i naknade za korištenje DCS sistema, te da će nakon utroška sredstava sačiniti izvještaj o utrošenim sredstvima transfera i dostaviti ga Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. Također, prema odredbama istog ugovora, u slučaju nenamjenskog utroška sredstava iz ovog ugovora, JP "Aerodrom Tuzla" obavezuje se da će izvršiti povrat prebačenih sredstava u budžet Federacije BiH u skladu s odlukom o povratu sredstava koju donosi Vlada Federacije BiH. Prema Izvještaju Federalnog ministarstva finansija o historiji plaćanja dobavljača, a na Zahtjev JP "Aerodrom Tuzla" za transfer odobrenih namjenskih sredstava i u skladu s članom 2. Ugovora, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je 29.7.2014. godine navedena sredstva iz člana 1. istog ugovora, u iznosu od 430.000 KM, prebacilo na račun JP "Aerodrom Tuzla".

Shodno odredbama tačke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), moguće je da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, odnosno da to može biti slučaj kada bi dio područja koje aerodrom snabdijeva, bez tog aerodroma, bio izoliran od ostatka Unije do takve mjere da bi to sprečavalo njegov socijalni i privredni razvoj, te da bi takva procjena trebala uzeti u obzir druge načine prijevoza, posebno brze željeznice ili pomorske veze koje se snabdijevaju trajektima i da u takvim slučajevima javni organi mogu nametnuti obavezu pružanja javne usluge aerodromu kako bi se osiguralo da on ostane otvoren za komercijalni saobraćaj.

U skladu s odredbama tačke 75. Komunikacije Komisije, državna pomoć u obliku naknade za javne usluge izuzeta je od obaveze o prijavljivanju predviđene u članu 108. stav 3. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) ako su ispunjeni zahtjevi postavljeni u Odluci Komisije 2012/21/EU.

Odredbama člana 2. stav (1) tačka e) i člana 3. Odluke Komisije 2012/21/EU propisano je da je državna pomoć u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome, u kojima prosječni godišnji saobraćaj u periodu od dvije (2) finansijske godine koje prethode godini u kojoj je povjerenje obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika, izuzeta od obaveze o prijavljivanju predviđene u članu 108. stav 3. UFEU-a ako su ispunjeni uslovi postavljeni u ovoj odluci.

Navedeni uslovi propisani u istoj odluci koje treba ispuniti kako bi se osiguralo ispunjenje uslova navedenih u članu 106. stav (2) UFEU-a odnose se na ovlaštenje za povjeravanje pružanja usluga od općeg ekonomskog interesa, iznos naknade, nadzor prekomjerne naknade i mogućnost njenog povrata. U članu 4. iste odluke navodi se sljedeće: "Obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa povjerava se predmetnom preduzetniku na osnovu jednog ili više pravnih akata, o čijem obliku može odlučiti svaka država članica. Taj akt ili akti moraju sadržavati naročito:

- (a) sadržaj i trajanje obaveza pružanja javne usluge;
- (b) preduzetnika i, kada je primjereno, predmetno državno područje;
- (c) vrstu svih isključivih ili posebnih prava koja je tom preduzetniku dodijelio nadležni organ;
- (d) opis mehanizma naknade i parametre za obračun, kontrolu i reviziju naknade;
- (e) mjere za izbjegavanje i povrat moguće prekomjerne naknade; i

(f) pozivanje na ovu odluku."

Nadalje, u članu 5. iste odluke, između ostalog, propisane su odredbe o iznosu naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, dok je u članu 6. propisan nadzor s ciljem izbjegavanja prekomjerne naknade.

Prema Informaciji Federalnog ministarstva prometa i komunikacija o broju putnika i operacija s Međunarodnog aerodroma Tuzla, u 2012. godini Međunarodni aerodrom Tuzla imao je promet od 4.191 putnika, a u 2013. godini promet od 61.513 putnika.

4. JP "Aerodrom Tuzla" - status, vlasnička struktura i poslovanje

Privredni subjekat JP "Aerodrom Tuzla" upisan je sudskom registru Općinskog suda u Tuzli pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS): 1-9924, JIB: 4209372030004, kao društvo s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Živinicama, Gornje Dubrave bb.

Osnovna djelatnost JP "Aerodrom Tuzla" su, prije svega, usluge u zračnom saobraćaju, te djelatnosti pobliže opisane u sudskom registru kod subjekta upisa JP "Aerodrom Tuzla": zračni prijevoz putnika, zračni prijevoz robe, skladištenje robe, pretovar tereta, djelatnosti kateringa itd.

Upisani i uplaćeni osnovni kapital JP "Aerodrom Tuzla" iznosi 10.000 KM, a njegov osnivač i vlasnik je Tuzlanski kanton s udjelom od 100% učešća u osnovnom upisanom kapitalu.

Ukupan neto gubitak JP "Aerodrom Tuzla" u 2012. godini iznosi 142.638 KM, a u 2013. godini iznosi 119.231 KM.

Prema kategorizaciji iz tačke 118. a) Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), s prometom od 4.191 putnika u 2012. godini i 61.513 putnika u 2013. godini na Međunarodnom aerodromu Tuzla, JP "Aerodrom Tuzla" upravlja kategorijom aerodroma s godišnjim prometom od 200.000 putnika, iz čega proizlazi da navedeni privredni subjekat u velikoj mjeri neće moći pokriti svoje kapitalne troškove.

5. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija na 25. sjednici, održanoj 29.12.2014. godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

S obzirom da je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, u skladu s Ugovorom o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, dodijelilo državnu pomoć, sadržanu u predmetnom zahtjevu za odobrenje državne pomoći, u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM korisniku JP "Aerodrom Tuzla" 29.7.2014. godine, što proizlazi iz Izvještaja Federalnog ministarstva finansija o historiji plaćanja dobavljača, Vijeće je provelo postupak *ex post* odobrenja, u skladu s članom 12. stav (7) Zakona.

Naime, Vijeće je prvenstveno tokom postupka trebalo utvrditi da li državna pomoć u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Tuzla", koja se odnosi na pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini, predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja da li državna pomoć u obliku subvencije za pokriće dijela troškova poslovanja JP "Aerodrom Tuzla" u 2014. godini predstavlja državnu pomoć, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li je riječ o transferu državnih sredstava; da li su sredstva pomoć koja korisniku pomoći donose ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario kroz svoje redovno i normalno poslovanje; da li se predložena sredstva dodjeljuju korisniku na selektivnoj osnovi i da li dodjelom predloženih sredstava postoji

mogućnost narušavanja tržišne konkurencije davanjem prednosti na tržištu korisniku državne pomoći, naročito u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti.

U konkretnom slučaju utvrđeno je da naknada predstavlja državnu pomoć, jer su ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona. Naime, riječ je o transferu sredstava iz budžeta Federacije BiH, sredstva donose ekonomsku prednost koju korisnik ne bi mogao ostvariti kroz redovno i normalno poslovanje, sredstva se dodjeljuju na selektivnoj osnovi, postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije na širem tržištu koje čini tržište BiH i Evropske unije.

Međutim, u tački 67. Komunikacije Komisije navedeno je da, bez obzira na ispunjenje svih uslova prema kojima se naknada smatra državnom pomoći, prema presudi Evropskog suda u slučaju "Altmark", koja čini presedan u tom pogledu, naknada za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu pomoć pod pretpostavkom da su ispunjena sljedeća četiri uslova iz navedene odredbe Komunikacije Komisije:

- a) preduzetniku koji prima naknadu mora zaista biti povjereno ispunjavanje konkretnih javnih usluga i te usluge moraju biti jasno određene,
- b) parametri na osnovu kojih se naknada obračunava moraju se unaprijed utvrditi na objektivan i transparentan način,
- c) naknada ne smije prelaziti ono što je potrebno za pokrivanje svih ili dijela troškova nastalih pri izvršavanju obaveza javne usluge, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumne dobiti za izvršenje tih obaveza, te
- d) preduzetnik koji se zadužuje za ispunjavanje usluge od općeg interesa mora biti odabran putem postupka javnih nabavki, a ukoliko preduzetnik koji treba izvršavati obaveze javnih usluga, u konkretnom slučaju, nije odabran u skladu s postupkom javne nabavke koji bi omogućio odabir ponuđača koji bi takve usluge mogao pružiti po najpovoljnijim uslovima, visina potrebne naknade mora se odrediti na osnovu analize troškova koji bi pri izvršavanju tih obaveza nastali u tipičnom preduzetniku kojim se dobro upravlja, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit od izvršavanja tih obaveza.

Vijeće je, primjenom navedenih uslova iz presude "Altmark" na JP "Aerodrom Tuzla", utvrdilo da nisu ispunjeni svi uslovi da se u konkretnom slučaju naknada ne bi smatrala državnom pomoći, jer navedeni privredni subjekat za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa nije izabran putem postupka javne nabavke.

Budući da naknada koja se odnosi na obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa predstavlja državnu pomoć, članom 5. Zakona propisuje se opća zabrana davanja državne pomoći koja narušava ili bi mogla narušiti tržišnu konkurenciju davanjem prednosti na tržištu korisnicima državne pomoći bez obzira na oblik državne pomoći u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjenje međunarodno preuzetih obaveza Bosne i Hercegovine iz Privremenog sporazuma, dok su članom 6. Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, odnosno dozvoljene državne pomoći.

U skladu s odredbama tačke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03) kojim je propisano da je moguće da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, Vijeće je u postupku utvrđivalo postoji li u konkretnom slučaju mogućnost

primjene izuzeća na osnovu člana 6. stav (1) tačka c) Zakona, koji se odnosi na državne pomoći pravnim i fizičkim licima kojima je, u skladu s posebnim pravilima, povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ili dodijeljeno isključivo pravo obavljanja određenih djelatnosti ako bi u slučaju nepostojanja takve pomoći ova lica bila onemogućena u obavljanju posebnih zadataka koji su im povjereni i pod uslovom da je državna pomoć samo naknada za obavljanje i provođenje tih zadataka, te pod uslovom da se time u većoj mjeri ne narušava tržišna konkurencija i ispunjavanje preuzetih međunarodnih obaveza.

Da bi se na državnu pomoć koja je u obliku subvencije namijenjena korisniku JP "Aerodrom Tuzla" moglo primijeniti izuzeće iz člana 6. stav (1) tačka c) Zakona, potrebno je ispuniti uslove navedene u čl. 2., 3., 4., 5. i 6. Odluke Komisije 2012/21/EU, kako to proizlazi iz tačke 75. Komunikacije Komisije.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je Potvrda za aerodrom, izdata JP "Aerodrom Tuzla", prvi pravni akt na osnovu kojeg je JP "Aerodrom Tuzla", kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla, povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u periodu od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, u skladu sa Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedeno proizlazi iz člana 5. Pravilnika o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Rješenja BHDCA o ispunjenosti uslova za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu upotrebu, u kojima se navodi da aerodrom kome je izdata potvrda za javnu upotrebu, u konkretnom slučaju Međunarodni aerodrom Tuzla, mora u vrijeme otvorenosti, a to je, prema podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, tokom cijele godine, i to: ponedjeljkom i petkom u vremenu od 7.30 do 9.30 sati, utorkom i subotom od 8.00 do 19.00 sati i srijedom i nedjeljom od 15.00 do 18.00 sati, biti dostupan svim osobama pod istim uslovima, odnosno biti otvoren za javni saobraćaj.

Također je, u skladu s Pravilnikom o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Potvrdom za aerodrom, zaključeno da je operator Međunarodnog aerodroma Tuzla, odnosno pravno lice koje njime upravlja, JP "Aerodrom Tuzla", jer mu je izdata potvrda za aerodrom od BHDCA kojom je utvrđena njegova sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni saobraćaj, te je kao imalac potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu upotrebu ujedno i vlasnik potvrde u smislu člana 7. stav (2) ovog pravilnika, pa je u tom svojstvu, u skladu s članom 8. istog pravilnika, obavezan da preduzme sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za upotrebu, te da osigura da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade u skladu s uslovima i pravilima Potvrde za aerodrom.

Da je JP "Aerodrom Tuzla" kao imalac potvrde za aerodrom operator Međunarodnog aerodroma Tuzla, odnosno da ima pravo da njime upravlja, proizlazi i iz čl. 37., 38. i 40. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, kojima je propisano da je međunarodni i domaći zračni saobraćaj unutar BiH dozvoljen samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za aerodrom izdatu od BHDCA, da je jedan od uslova za dobivanje potvrde da je podnosilac zahtjeva operator aerodroma, te da s potvrdom za aerodrom njen nosilac stiče pravo da upravlja aerodromom na komercijalnoj osnovi i da utvrđuje naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Drugi pravni akt kojim je JP "Aerodrom Tuzla" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini jeste Budžet Federacije BiH za 2014. godinu kojim se Vlada Federacije BiH obavezala da će finansijski podržati JP

"Aerodrom Tuzla" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM za pokriće njegovih troškova poslovanja, jer, u skladu s odredbama člana 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti BiH imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo pravo mogu prenijeti na bilo koje fizičko ili pravno lice. Iz ovog proizlazi da se cjelokupno upravljanje Međunarodnim aerodromom Tuzla, povjereno JP "Aerodrom Tuzla", smatra uslugom od općeg ekonomskog interesa, jer da Vlada Federacije BiH ne finansira njegov rad, JP "Aerodrom Tuzla" ne bi moglo poslovati zbog malog saobraćaja, pa bi u tom slučaju područje Federacije BiH koje pokriva Međunarodni aerodrom Tuzla bez ovog aerodroma bilo izolirano od Evropske unije, jer s njom nije povezano brzim željeznicama ili pomorskim vezama, što bi sprečavalo privredni i socijalni razvoj tog područja, ali i cijele Federacije BiH. Navedeno je u skladu s odredbama tačke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03).

Također, Vijeće je na osnovu Ugovora o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, zaključenog između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP "Aerodrom Tuzla", koji predstavlja treći pravni akt kojim je JP "Aerodrom Tuzla" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini, i bilansa stanja i uspjeha navedenog preduzeća utvrdilo da iznos naknade ne premašuje iznos koji je nužan za pokrivanje troškova nastalih prilikom izvršavanja obaveze pružanja javnih usluga, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumno dobit prilikom ispunjavanja navedenih obaveza, da su navedenim ugovorom određeni parametri za obračun, kontrolu i reviziju naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, kao i da će Federalno ministarstvo prometa i komunikacija pratiti njegovo izvršenje i kontrolu sredstava putem izvještaja o utrošenim sredstvima transfera i na taj način osigurati da ne dođe do nenamjenskog trošenja sredstava i isplate prekomjerne naknade, te da će se od JP "Aerodrom Tuzla", u slučaju nenamjenskog trošenja sredstava, zahtijevati da u budžet Federacije BiH vrati iznos naknade koji je primio. Navedeno je u skladu s odredbama čl. 5. i 6. Odluke Komisije.

Na kraju je Vijeće, s obzirom na to da promet putnika u 2012. iznosi 4.191 putnik, a u 2013. godini 61.513 putnika, utvrdilo da državna pomoć koja je dodijeljena u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Tuzla" za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja ne narušava u većoj mjeri konkurenciju i ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH, kao i da ispunjava uslove propisane odredbama člana 2. stav (1) tačka e) i člana 3. Odluke Komisije 2012/21/EU kojima je propisano da se državna pomoć u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome u kojima prosječni godišnji promet u periodu od dvije (2) finansijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika izuzeta od obaveze o prijavljivanju predviđene u članu 108. stav 3. UFEU-a ako su ispunjeni uslovi postavljeni u ovoj odluci.

Slijedom navedenog, Vijeće je u postupku utvrdilo da je na državnu pomoć u obliku subvencije koja je dodijeljena preduzeću JP "Aerodrom Tuzla", i to u iznosu od 430.000 KM, moguće primijeniti izuzeće iz člana 6. stav (1) tačka c) Zakona koje se odnosi na državnu pomoć namijenjenu obavljanju usluga od općeg ekonomskog interesa, odnosno da je riječ o dozvoljenoj državnoj pomoći koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje.

Međutim, pošto je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija podnijelo zahtjev za ocjenu državne pomoći, Vijeće je, u skladu s navedenim, odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 07-26-1-13-6/14

29. decembra 2014. godine

Istočno Sarajevo

Predsjedavajuća

Vijeća za državnu pomoć BiH

Mira Vujeva, s. r.

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE

53

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 4029/11**, rješavajući apelaciju **Zdravka Popovića**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 18. stavak (3) tačka h), članka 57. stavak (2) tačka b) i članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – Prečišćen tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Valerija Galić, predsjednica

Miodrag Simović, dopredsjednik

Seada Palavrić, dopredsjednica

Mato Tadić, sudac

Mirsad Čeman, sudac

Zlatko M. Knežević, sudac

na sjednici održanoj 18. prosinca 2014. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neutemeljena apelacija **Zdravka Popovića** podnesena protiv Presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 U 003248 11 U od 17. kolovoza 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva financija Sarajevo broj 03-15-515/10 od 20. siječnja 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva financija – Porezna uprava – Kantonalni porezni ured Zenica, broj 13-4-05-15-80/10-S.A. od 21. svibnja 2010. godine i Rješenja Porezne uprave Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Zenica – Porezna ispostava u Tešnju, broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. travnja 2010. godine, u odnosu na navode o kršenju prava iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Zdravka Popovića** podnesena protiv Presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 U 003248 11 U od 17. kolovoza 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva financija Sarajevo broj 03-15-515/10 od 20. siječnja 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva financija – Porezna uprava – Kantonalni porezni ured Zenica, broj 13-4-05-15-80/10-S.A. od 21. svibnja 2010. godine i Rješenja Porezne uprave Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Zenica – Porezna ispostava u Tešnju, broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. travnja 2010. godine, u odnosu na navode o kršenju prava iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, te članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u vezi s pravom na pravično suđenje, zato što je *ratione materiae* inkompatibilna s Ustavom Bosne i Hercegovine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE**I. Uvod**

1. Zdravko Popović (u daljnjem tekstu: apelant) iz Teslića podnio je 15. listopada 2011. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Kantonalnog suda u Zenici (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 04 0 U 003248 11 U od 17. kolovoza 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva financija Sarajevo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) broj 03-15-515/10 od 20. siječnja 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva financija – Porezna uprava – Kantonalni porezni ured iz Zenice (u daljnjem tekstu: Kantonalni porezni ured), broj 13-4-05-15-80/10-S.A. od 21. svibnja 2010. godine i Rješenja Porezne uprave Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Zenica – Porezna ispostava u Tešnju (u daljnjem tekstu: Porezna ispostava), broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. travnja 2010. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. st. (2) i (3) Pravila Ustavnog suda, od Kantonalnog suda, Ministarstva, Kantonalnog poreznog ureda i Porezne ispostave zatraženo je 29. srpnja, odnosno 21. studenog 2014. godine da dostave odgovore na apelaciju.

3. Kantonalni sud, Ministarstvo, Kantonalni porezni ured i Porezna ispostava su odgovore na apelaciju dostavili u razdoblju od 5. kolovoza do 5. prosinca 2014. godine.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.

5. Apelant je 19. travnja 2010. godine (kao predsjednik Općinskog suda u Tešnju – FBiH, s prebivalištem u Tesliću – RS) podnio zahtjev Poreznoj ispostavi za povrat plaćenog poreza na dohodak po osnovi osobnih odbitaka. Apelant je uz zahtjev priložio godišnju prijavu poreza na dohodak za 2009. godinu, koju je podnio 14. travnja 2010. godine, godišnje izvješće o ukupno isplaćenim plaćama i drugim osobnim primanjima za 2009. godine, kućnu listu, podatke o redovitom školovanju djece, uvjerenje o nezaposlenosti supruge, te izvod iz matične knjige vjenčanih.

6. Odlučujući o apelantovom zahtjevu, Porezna ispostava je donijela Rješenje broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. travnja 2010. godine, kojim je zahtjev u cijelosti odbijen. Odlučujući o podnesenom zahtjevu, Porezna ispostava je izvršila uvid u priloženu dokumentaciju, pa je zahtjev, na temelju zakonskog okvira i utvrđenog činjeničnog stanja, ocijenila neutemeljenim. U vezi s takvim stavom, Porezna ispostava se pozvala na odredbe čl. 2, 7. i 24. Zakona o porezu na dohodak FBiH iz 2008. godine (u daljnjem tekstu: Zakon), koje propisuju tko se smatra poreznim obveznikom, šta čini osnovicu poreza na dohodak nerezidenta, odnosno da se samo rezidentnim poreznim obveznicima umanjuje ukupan iznos ostvarenog dohotka za osnovni osobni dohodak u visini od 3.600,00 KM za porezno razdoblje za koje postoji obveza plaćanja poreza.

7. Porezna ispostava je, imajući u vidu članak 2. Zakona, te činjenicu da apelant stalno prebivalište ima na području općine Teslić (RS), zaključila da se apelant smatra nerezidentom u Federaciji BiH, te da, shodno odredbi članka 24. stavak 1. istog Zakona, nema pravo na umanjenje osnovice poreza po osnovi osobnih odbitaka, niti na odbitke po osnovi izdržavanih članova obitelji.

8. U vezi sa zahtjevom kojim apelant traži da mu se od dohotka umanjí osnovica poreza na ime naknade za ishranu tijekom rada (topli obrok), kao i naknade troškova za prijevoz, Porezna ispostava je i u tom dijelu zahtjev ocijenila neutemelje-

nim. Naime, Porezna uprava je navela da je apelantov osobni dohodak, budući da je zaposlen na mjestu predsjednika Općinskog suda u Tešnju, uređen posebnim Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH, pa i u slučaju da je apelant rezident Federacije BiH, ne bi imao pravo na umanjenje osnovice poreza na dohodak jer, sukladno članku 2. stavak 1. navedenog zakona, osobni dohodak predstavlja neto-plaću, tako da topli obrok i naknada za prijevoz navedenim zakonom nisu niti predviđeni kao osnovica za umanjenje poreza na dohodak.

9. Imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje, te jasan zakonski okvir koji regulira sporno pitanje, Porezna uprava je odlučila kao u dispozitivu rješenja.

10. Odlučujući o apelantovoj žalbi podnesenoj protiv prvostupanjskog rješenja, Kantonalni porezni ured je Rješenjem broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. travnja 2010. godine, koje je u cijelosti potvrđeno Rješenjem Ministarstva broj 03-15-515/10 od 20. siječnja 2011. godine, odbio žalbu kao neutemeljenu.

11. Ispitajući utemeljenost žalbenih navoda, Kantonalni porezni ured je zaključio da su svi apelantovi relevantni žalbeni navodi neutemeljeni. U tom smislu je, između ostaloga, navedeno da je uvidom u spis predmeta utvrđeno da apelant uz žalbu nije priložio dokaz o prijavi boravišta na području općine Tešanj, gdje je zaposlen, odnosno potvrdu Policijske uprave Tešanj o prijavi boravišta, kojom bi dokazao da ima svojstvo rezidenta (boravak na teritoriju FBiH duže od 183 dana), kako je to propisano u članku 2. stavak 3. točka 2. Zakona. Kantonalni porezni ured je, imajući u vidu činjenične okolnosti predmeta, ocijenio da je odlučna činjenica za rješavanje predmetne upravne stvari ima li žalitelj-apelant status rezidenta FBiH ili ne, pa je stoga irelevantna ocjena drugih priloženih dokaza na temelju kojih se umanjuje ukupan iznos ostvarenog dohotka prije samog utvrđivanja sporne činjenice. Dakle, iz navedenog proizlazi, kako je istakao Kantonalni porezni ured, da bi bilo suvišno da su se u pobijanom rješenju ocijenili dokazi, na što se žalba poziva, jer apelant kao nerezident FBiH uopće ne može ostvariti pravo na umanjenje ukupno ostvarenog dohotka po osnovi osobnih odbitaka.

12. Kantonalni porezni ured je neutemeljenim ocijenio i apelantove navode da nije trebao biti naplaćen porez na dohodak iz prosinca 2008. godine jer je Zakon stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine, pa se stoga nije ni mogao retroaktivno primijeniti, niti naplatiti u iznosu od 348,00 KM. U vezi s tim, Kantonalni porezni ured se pozvao na odredbu članka 53. Zakona, iz koje proizlazi da je navedeni Zakon stupio na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama FBiH", koji je objavljen 5. ožujka 2008. godine, iz čega proizlazi da je na pravnu snagu stupio 13. ožujka 2008. godine, s tim da je istim Zakonom precizirano da će se primjenjivati od 1. siječnja 2009. godine. U vezi s tim, Kantonalni porezni ured se pozvao i na odredbu članka 27. stavak 1. Zakona, koju je citirao, te je, imajući u vidu zakonski okvir i godišnje izvješće o ukupno isplaćenim plaćama i drugim osobnim primanjima, zaključio da je apelantu plaća za prosinac 2008. godine isplaćena 30. siječnja 2009. godine u iznosu od 3.389,46 KM i da je na taj iznos uplaćen porez u iznosu od 338,95 KM, dakle u vrijeme kada je bio na snazi Zakon, pa se stoga u konkretnom slučaju ne radi o retroaktivnoj primjeni navedenog Zakona.

13. Odlučujući o apelantovoj tužbi podnesenoj u upravnom sporu protiv Rješenja tuženog Ministarstva broj 03-15-515/10 od 20. siječnja 2011. godine, u predmetu povrata poreza na dohodak, Kantonalni sud je Presudom broj 04 0 U 003248 11 U od 18. kolovoza 2011. godine tužbu odbio kao neutemeljenu. Kantonalni sud je, nakon što je ispitaio pobijano rješenje (o čemu se detaljnije

izjasnio na str. od 2. do 4. obrazloženja), zaključio da je Ministarstvo prilikom odlučivanja o žalbi donijelo pravilno i na zakonu utemeljeno rješenje, za što je u obrazloženju dalo valjane razloge o svim navodima iz žalbe, te da tuženo Ministarstvo svojim rješenjem nije počinilo nikakve bitne povrede odredaba Zakona o upravnom postupku, niti je, s obzirom na sadržaj relevantnih odredaba čl. 2, 7, 24. i 53. Zakona, čiju je primjenu Kantonalni sud u obrazloženju svoje odluke u potpunosti prihvatio, došlo do pogrešne primjene materijalnog prava na apelantovu štetu, niti je apelant pobijanim rješenjima doveden u diskriminirajuću i neravnopravan položaj u odnosu na ostale osobe. Imajući u vidu da su svi apelantovni prigovori ocijenjeni neutemeljenim, Kantonalni sud je odlučio kao u izreci presude, shodno odredbi članka 36. stavak 2. Zakona o upravnim sporovima.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

14. Apelant smatra da su mu pobijanim odlukama povrijeđeni pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija) i pravo na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju, kao i pravo na nediskriminaciju iz članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 14. Europske konvencije u vezi s pravom na pravično suđenje. Apelant u iscrpnoj apelaciji kronološki iznosi tijek postupka, te ukazuje na neprihvatljivost Zakona koji mu, kao zaposleniku Općinskog suda u Tešnju, s prebivalištem u Tesliću, ne omogućava pravo na povrat poreza na ime poreznih olakšica. Ukazuje na diskriminirajuće odredbe članka 2. Zakona koje apelanta svrstavaju u kategoriju nerezidenta FBiH kojem se ne priznaje pravo na porezne olakšice. Navodi, između ostaloga, da primjena takvog Zakona ne može biti ni u sferi razmišljanja, a pogotovo ne u sferi primjene. Smatra da je različito tretiran od ostalih zaposlenika u istim okolnostima. Ističe da su međunarodnim aktima koji se primjenjuju u BiH svima zajamčeni jednakost pred zakonom, zabrana diskriminacije i zaštita od diskriminacije, ali da su sporne odredbe Zakona utemeljene na diskriminaciji i nisu usklađene s Ustavom Bosne i Hercegovine. Ukazuje na to da su tijela uprave i suda pogrešno tumačili odredbe zakona. Predložio je da se apelacija usvoji, pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno razmatranje.

b) Odgovor na apelaciju

15. Kantonalni sud je u odgovoru na apelaciju naveo da su apelantovi navodi potpuno neutemeljeni, te da pobijanom odlukom nisu povrijeđena prava na koja se apelant pozvao uz prijedlog da se apelacija odbije.

16. Ministarstvo je u odgovoru na apelaciju naveo da je pobijano rješenje pravilno i zakonito, što potvrđuje činjenica da je Kantonalni sud u cijelosti potvrdio rješenje, te je predložio da se apelacija odbije kao neutemeljena.

17. Kantonalni porezni ured je u iscrpnom odgovoru na apelaciju kronološki opisao tijek postupka, te je podsjetio na to da su prilikom odlučivanja primijenjene odredbe tada važećeg Zakona, koji je u 2013. godine pretrpio izvjesne promjene koje su apelantu osigurale status rezidenta FBiH. Predloženo je da se apelacija odbije kao neutemeljena.

18. Porezna ispostava je u odgovoru na apelaciju, između ostaloga, navela da je, u međuvremenu, izmijenjen Zakon o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH" broj 17/13 od 25. siječnja 2013. godine), tako što je u Zakonu o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH" br. 10/08, 9/10 i 44/11) u članku 2. iza stavka 3. dodan novi stavak 4. koji glasi: "Izuzetno, rezidentima

Federacije BiH smatraju se i fizičke osobe – povratnici koji su ostvarili povratak na područje Republike Srpske i/ili Brčko distrikta kao i druge fizičke osobe koje imaju prebivalište na području Republike Srpske ili Brčko distrikta koje ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti kod poslodavca koji imaju sjedište na području Federacije BiH". U odgovoru je istaknuto da je apelantu kao poreznom obvezniku na temelju navedene izmjene Zakona o porezu na dohodak priznato pravo na umanjenje ostvarenog dohotka za osnovni osobni odbitak i odbitke za izdržavane članove obitelji. Kao dokaz za navedeno, Porezna ispostava je u prilogu odgovora dostavila poreznu karticu od 27. studenog 2014. godine na apelantovo ime. Porezna uprava je predložila da se apelacija odbije kao neutemeljena.

V. Relevantni propisi

19. U Zakonu o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH" br. 10/08, 9/10 i 44/11, neslužbena prečišćena verzija), koji je važio u relevantnom razdoblju, bitne odredbe glase:

1. Opće odredbe

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom propisuje način utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak fizičkih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

2. Porezni obveznik

Članak 2.

(1) Obveznik poreza na dohodak je rezident Federacije i nerezident koji ostvaruje dohodak, i to:

1) rezident koji ostvaruje dohodak na teritoriju Federacije i izvan teritorija Federacije,

2) nerezident koji obavlja samostalnu djelatnost putem stalnoga mjesta poslovanja na teritoriju Federacije,

3) nerezident koji obavlja nesamostalnu djelatnost na teritoriju Federacije,

4) nerezident koji ostvaruje prihod na teritoriju Federacije od pokretne i nepokretne imovine, autorskih prava, patenata, licencija, ulaganja kapitala, ili bilo koje druge djelatnosti koja rezultira ostvarenjem prihoda koji je oporeziv prema ovome Zakonu.

(2) Kada više fizičkih osoba zajednički ostvaruje dohodak, porezni je obveznik svaka fizička osoba posebice i to za svoj udjel koji ostvari u tako ostvarenome dohotku.

(3) Rezidentom Federacije u smislu ovoga Zakona smatra se:

1) fizička osoba koja ima prebivalište na teritoriju Federacije,

2) fizička osoba koja na teritoriju Federacije neprekidno ili s prekidima boravi 183 ili više dana u bilo kojem poreznom razdoblju,

3) fizička osoba koja ima prebivalište u Federaciji, a po osnovi obavljanja nesamostalne djelatnosti izvan područja Federacije ostvaruje prihode iz federalnoga proračuna i/ili proračuna Bosne i Hercegovine.

(4) Nerezidentom, u smislu ovoga Zakona, smatra se fizička osoba koja na teritoriju Federacije boravi manje od 183 dana.

(5) Pod stalnim mjestom poslovanja podrazumijeva se mjesto gdje je djelatnost registrirana.

4. Predmet oporezivanja

Članak 4.

Porezom na dohodak oporezuju se dohoci koje porezni obveznik ostvari od:

1) nesamostalne djelatnosti,

2) samostalne djelatnosti,

3) imovine i imovinskih prava,

4) ulaganja kapitala,

5) sudjelovanja u nagradnim igrama i igrama na sreću.

7. Osnovica poreza na dohodak

Članak 7.

(1) Osnovicu poreza na dohodak rezidenta predstavlja razlika između ukupnih oporezivih prihoda stečenih u jednom poreznom razdoblju i ukupnih odbitaka koji se mogu priznati u svezi sa stjecanjem tog prihoda (preneseni gubitak, rashodi mužni za stjecanje tog prihoda i osobni odbitak).

(2) Osnovicu poreza na dohodak nerezidenta iz članka 2. stavak (1) toč. 3) i 4) ovoga Zakona predstavlja isplaćeni dohodak. [...]

III. USKLADIVANJE DOHOTKA

1. Osobni odbitak

Članak 24. stavak 1.

(1) Rezydentnim se poreznim obveznicima ukupan iznos ostvarenog dohotka prema članku 4. ovoga Zakona umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini od 3.600,00 KM za porezno razdoblje za koje postoji obveza plaćanja poreza. Ako je porezno razdoblje kraće od kalendarske godine, osnovni osobni odbitak se, prema članku 8. stavak (3) ovoga zakona, razmjerno umanjuje i računa se u korist poreznog obveznika na puni mjesec.

VI. Dopustivost

20. Sukladno članku VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu, kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

21. Sukladno članku 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnositelj apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku koji je koristio.

a) U odnosu na navode o povredi prava na pravično suđenje i prava na nediskriminaciju u vezi s pravom na pravično suđenje

22. Prilikom ispitivanja dopustivosti dijela apelacije koji se odnosi na navode o povredi prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije, Ustavni sud je pošao od odredaba članka 18. stavak (3) točka h) Pravila Ustavnog suda.

Članak 18. stavak (3) točka h) Pravila Ustavnog suda glasi:

Apelacija nije dopustiva ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

h) apelacija je *ratione materiae* inkompatibilna s Ustavom;

23. U vezi s apelantovim navodima o povredi prava na pravično suđenje, Ustavni sud podsjeća na to da, sukladno svojim ranijim stavovima, kao i ustaljenoj praksi bivšeg Europskog povjerenstva za ljudska prava i Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud), određene novčane obveze prema državi spadaju isključivo u oblast javnog prava i stoga ne potpadaju pod pojam "građanska prava i obveze" iz članka 6. stavak 1. Europske konvencije (vidi Ustavni sud, Odluka broj AP 382/04 od 23. ožujka 2005. godine; Europsko povjerenstvo za ljudska prava, *X protiv Francuske*, apelacija broj 9908/82 od 4. svibnja 1983. godine; i Europski sud, *Schouten i Meldrum protiv Nizozemske*, presuda od 9. prosinca 1994. godine, serija A, broj 304). Ustavni sud zaključuje da u takve obveze, nesumnjivo, spadaju i obveze koje proizlaze iz poreznog i javnog zakonodavstva, kako je to predviđeno relevantnim zakonom. Stoga, sukladno iznesenim stavovima, postupak u kojem je

apelant obavezan uplatiti porez (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj AP 3247/09 od 23. studenog 2012. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba), odnosno u konkretnom slučaju postupak u kojem je tražen povrat poreza na ime poreznih olakšica, ne potpada pod okvir zaštite prava na pravičan postupak, u smislu članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. Europske konvencije.

24. Iz navedenog proizlazi da članak 6. stavak 1. Europske konvencije nije primjenjiv na konkretan slučaj. Budući da članak II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine, u ovome slučaju, ne pruža širi ubijam zaštite od članka 6. Europske konvencije, slijedi da su navodi apelacije u vezi s povredom prava na pravično suđenje *ratione materiae* inkompatibilni s Ustavom Bosne i Hercegovine.

25. Budući da apelant pravo na nediskriminaciju, koje je akcesorne prirode, te se stoga ne može samostalno razmatrati, dovodi u kontekst prava na pravično suđenje, Ustavni sud zbog istog razloga apelantove navode o kršenju prava na nediskriminaciju u vezi s pravom na pravično suđenje također smatra *ratione materiae* inkompatibilnim s Ustavom Bosne i Hercegovine.

b) U odnosu na navode o povredi prava na imovinu

26. U konkretnom slučaju, predmet pobijanja apelacijom je Presuda Kantonalnog suda broj 04 0 U 003248 11 U od 17. kolovoza 2011. godine, protiv koje nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, apelant je pobijanu presudu primio 19. kolovoza 2011. godine, a apelacija je podnesena 15. listopada 2011. godine, pa proizlazi da je podnesena u roku od 60 dana, kako je propisano člankom 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, u pogledu navoda apelacije o povredi prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju i prava na nediskriminaciju iz članka 14. Europske konvencije, taj dio apelacije ispunjava i uvjete iz članka 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer nije očito (*prima facie*) neutemeljen, niti postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva.

27. Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da apelacija u ovom dijelu ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

28. Apelant pobija navedene odluke tvrdeći da mu je tim odlukama povrijeđeno pravo iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju.

Pravo na imovinu

29. Apelant smatra da mu je povrijeđeno pravo na imovinu ukazujući na to da su odredbe Zakona potpuno neprihvatljive jer, prema Zakonu, on kao zaposlenik Općinskog suda u Tešnju, s prebivalištem u Tesliću, ne može ostvariti pravo na povrat poreza na dohodak, pa je takav diskriminirajući Zakon, koji nije usklađen s Ustavom Bosne i Hercegovine, doveo do povrede njegovog prava na imovinu.

30. Prije nego što se upusti u razmatranje apelacije, Ustavni sud mora odgovoriti na pitanje radi li se u konkretnom slučaju o apelantovoj imovini. U vezi sa spornim pitanjem, Ustavni sud smatra da se u konkretnom slučaju može govoriti o apelantovoj imovini, budući da je tijekom postupka nesporno utvrđeno da je, sukladno Zakonu, iz apelantovih plaća izdvojen dio sredstava na ime poreza, čiji povrat apelant traži jer smatra da ostvaruje pravo da mu se taj dio poreza vrati na ime poreznih olakšica. Iz navedenog proizlazi da se u konkretnom slučaju može govoriti o apelantovoj imovini, odnosno da se u pobijanom postupku odlučivalo o apelantovom imovinskom pravu, a što potpada pod

opseg članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju.

31. Stoga, Ustavni sud mora odgovoriti na sljedeća pitanja: (a) je li miješanje predviđeno zakonom, (b) služi li miješanje zakonitom cilju u javnom interesu i (c) je li miješanje proporcionalno cilju, tj. uspostavlja li pravičnu ravnotežu između apelantovog prava i općeg javnog interesa.

32. U vezi sa spornim pitanjem je li u konkretnom slučaju miješanje bilo zakonito, odnosno jesu li relevantne odredbe tada važećeg Zakona diskriminirajuće i usuglašene s Ustavom Bosne i Hercegovine, kako to apelant tvrdi, Ustavni sud podsjeća na to da je u svojoj dosadašnjoj praksi, u kontekstu svoje nadležnosti iz članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine, razmatrao pitanje usklađenosti za apelanta spornog Zakona s Ustavom Bosne i Hercegovine. Naime, Ustavni sud je, rješavajući zahtjev Kantonalnog suda u Goraždu (koji je pokretao gotovo identično činjenično i pravno pitanje) u predmetu broj *U 17/11* (vidi Ustavni sud, Odluka broj *U 17/11* od 30. ožujka 2012. godine, točke od 24. do 38) zaključio da je, s obzirom na složeno ustavnopravno uređenje u Bosni i Hercegovini i podjelu nadležnosti, oblast izravnih poreza u nadležnosti entiteta i Distrikta Brčko BiH, te da nadležni zakonodavac ima široko polje slobodne procjene u odabiru poreznog sustava i poreznih instrumenata koji su mu potrebni za ostvarenje ciljeva njegove porezne politike. U citiranoj odluci je naglašeno i da je Ustavni sud zaključio da se definicijom pojmova rezidenta i nerezidenta u spornom Zakonu ne diskriminiraju državljani Bosne i Hercegovine, pa slijedi da odredbe čl. 2, 7. i 24. spornog Zakona nisu u suprotnosti s čl. I/7, II/1, II/2, člankom II/3. (e), (k) i (m) i člankom II/4. i II/6. Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 14. Europske konvencije u vezi s člankom 6. Europske konvencije i člankom 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju, te s člankom 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju.

33. Dakle, Ustavni sud podsjeća na to da je u citiranoj odluci Ustavni sud, ispitujući usklađenost tada važećeg zakona s Ustavom Bosne i Hercegovine, pošao od složenog ustavnopravnog uređenja Bosne i Hercegovine i podijeljene nadležnosti između Bosne i Hercegovine, entiteta i Distrikta Brčko BiH, te zaključio da zakonodavstvo oba entiteta i Distrikta Brčko, primjenom načela teritorijalnosti, na isti način definira kategorije rezidenta i nerezidenta u svrhu utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak kao prihoda relevantne administrativno-teritorijalne jedinice. Dalje je u citiranoj odluci naglašeno da je definiranje pojma rezidenta i nerezidenta u spornom Zakonu utemeljeno na načelu teritorijalnosti unutar složenog ustavnopravnog sustava u Bosni i Hercegovini, te da definiranje kategorija poreznih obveznika i opseg njihovih obveza u odnosu na porez na dohodak prema teritorijalnom načelu ni na koji način ne pokreće pitanje nejednakog tretmana državljana Bosne i Hercegovine (članak 2. tada važećeg Zakona). Do istog zaključka je Ustavni sud došao i u odnosu na odredbe čl. 7. i 24. Zakona naglasivši da propisivanje porezne osnovice i poreznih olakšica na način kako je to regulirano čl. 7. i 24. Zakona ne pokreće pitanje diskriminacije u vezi s pravom na imovinu, već predstavlja dosljednu primjenu teritorijalnog načela politike nadležne javne vlasti, u konkretnom slučaju FBiH, što je opet rezultat složenog ustavnopravnog uređenja i širokih ovlasti javne vlasti da regulira i provodi poreznu politiku, sukladno svojim nadležnostima.

34. Dovodeći takav stav iz citirane odluke u vezi s konkretnim slučajem, Ustavni sud zapaža da su tijela uprave i Kantonalni sud bili suglasni u tome da je apelantov zahtjev za povrat poreza na dohodak po osnovi osobnih odbitaka

neutemeljen, polazeći od činjenice da apelant uz zahtjev za povrat poreza nije dostavio potvrdu o prebivalištu u općini Tešanj, gdje je zaposlen, što ga čini nerezidentom FBiH, te da, shodno tome, nema pravo na umanjenje osnovice poreza za osnovne osobne odbitke, niti odbitke po osnovi izdržanih članova obitelji, shodno odredbi članka 24. stavak 1. Zakona, što su sve navedeno detaljno obrazložili u pobijanim odlukama. Ustavni sud, također, zapaža da iz pobijanih odluka proizlaze i odgovori na apelantove prigovore u vezi s retroaktivnom primjenom Zakona, o čemu se posebno iscrpno izjasnila Kantonalna porezna uprava, a dana obrazloženje Ustavni sud ne smatra proizvodljivim. Ustavni sud naglašava da je prilikom odlučivanja uzeo u obzir činjenicu da su se tijekom 2013. godine odredbe članka 2. Zakona izmijenile, te da je apelant prema izmijenjenim, odnosno dopunjenim odredbama citiranog članka dobio status rezidenta FBiH i time stekao pravo na povrat traženog poreza na dohodak po osnovi poreznih olakšica, ali da ta naknadna okolnost nije mogla utjecati na drugačije odlučivanje Ustavnog suda u situaciji kada su tijela uprave i Kantonalni sud postupali sukladno tada važećem Zakonu.

35. Dakle, uzevši u obzir sve navedeno, te stav Ustavnog suda iz citirane odluke, Ustavni sud zaključuje da je u konkretnom slučaju miješanje u apelantovo pravo na imovinu bilo zakonito, te sukladno tada važećem Zakonu.

36. U odgovoru na pitanje je li miješanje imalo legitiman cilj, Ustavni sud zapaža da relevantne odredbe Zakona nesporno predstavljaju ograničenja u ostvarivanju apelantovih prava, u smislu da propisuju tko se smatra rezidentom, u smislu članka 2. Zakona, ali da svaka država ima široko polje slobodne procjene u vezi s reguliranjem utvrđivanja i naplate poreza i izborom instrumenata porezne politike, ovisno o potrebama i ciljevima, pri čemu odredbe poreznih zakona trebaju biti jasne i razumljive poreznim obveznicima. U konkretnom slučaju, relevantne odredbe Zakona, koje se problematiziraju u predmetnome slučaju, bile su predmet razmatranja pred Ustavnim sudom, za koje je, između ostaloga, utvrđeno da, s obzirom na složenost ustavnopravnog uređenja Bosne i Hercegovine, predstavljaju dosljedno provođenje teritorijalnog načela unutar nadležnosti FBiH, pri čemu svi entitetski porezni zakoni (uključujući i porezni zakon Distrikta Brčko BiH) na identičan način definiraju kategorije poreznih obveznika i opseg njihovih obveza u odnosu na porez na dohodak prema teritorijalnom načelu.

37. Ustavni sud smatra da se javni interes u konkretnom slučaju ogleda u tome da se Zakonom, na temelju kojega je konačno odbijen apelantov zahtjev, koji regulira način utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak fizičkih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine (članak 1. Zakona), osigura efikasno funkcioniranje poreznog sustava u FBiH, a time i pravna sigurnost. Stoga, Ustavni sud smatra da je odbijanje apelantovog zahtjeva sukladno relevantnim odredbama Zakona imalo legitiman cilj koji je u javnom interesu (vidi, *mutatis mutandis*, Europski sud, *Hentrich protiv Francuske*, presuda od 3. srpnja 1995. godine, serija A, broj 296-A, stavak 39. i dalje).

38. Također, Ustavni sud mora odgovoriti na pitanje je li miješanje u apelantovu imovinu sukladno načelu proporcionalnosti, odnosno je li postignuta pravična ravnoteža između zaštite apelantovog prava na imovinu i zahtjeva za zaštitu općeg javnog interesa. U vezi s tim, Ustavni sud, slijedeći vlastitu praksu i praksu Europskog suda, ukazuje na to da u svakom pojedinom slučaju mora postojati pravičan odnos između zahtjeva javnog interesa koji se želi postići i zaštite temeljnih prava pojedinaca, a što nije moguće postići ako apelant mora snositi poseban i pretjeran teret (vidi Europski sud, *James i drugi protiv Ujedinjenog*

Kraljevstva, presuda od 21. veljače 1986. godine, serija A, broj 98, st. 46. i 50).

39. Dovodeći u vezu prethodne stavove s činjenicama konkretnoga predmeta, Ustavni sud smatra da pobijanom odlukom, koja je u predmetnom slučaju osnova mijешанја u apelantovu imovinu, javni interes koji se ogleda u dosljednom poštivanju porezne politike entiteta (uključujući i Distrikt Brčko BiH) u okviru složenog ustavnopravnog uređenja Bosne i Hercegovine, te u dosljednoj primjeni relevantnih odredaba tada važećeg Zakona, koja je utemeljena na teritorijalnom načelu, preteže nad apelantovim interesom da ostvari povrat uplaćenog poreza, te apelant ne snosi poseban i pretjeran teret. Uz to, Ustavni sud naglašava da je naknadnom dopunom odredaba članka 2. Zakona apelant stekao status rezidenta FBiH i time počeo ostvarivati pravo na traženi povrat poreza na dohodak, kako to proizlazi iz apelantove porezne kartice koju je Porezna ispostava dostavila u prilogu odgovora na apelaciju.

40. S obzirom na navedeno, Ustavni sud smatra da pobijanim odlukama koje su donesene sukladno tada važećem Zakonu nije povrijeđeno apelantovo pravo iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

VIII. Zaključak

41. Ustavni sud zaključuje da nema povrede prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, jer je u okolnostima konkretnog slučaja mijешанје u apelantovo pravo na imovinu bilo sukladno tada važećem Zakonu i u javnom interesu, pri čemu na apelanta nije stavljen pretjeran teret.

42. Na temelju članka 18. stavak (3) točka h) i članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

43. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednica
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Valerija Galić, v. r.

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу, у предмету број АП 4029/11, рјешавајући апелацију Здравка Поповића, на основу члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 18 став (3) тачка х), члана 57 став (2) тачка б) и члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – Пречишћен текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Валерија Галић, председница
Миодраг Симовић, потпредседник
Сеада Палаврић, потпредседница
Маго Тадић, судија
Мирсад Ђеман, судија
Златко М. Кнежевић, судија

на сједници одржаној 18. децембра 2014. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одбија се као неоснована апелација Здравка Поповића поднесена против Пресуде Кантоналног суда у Зеници број 04 0 У 003248 11 У од 17. августа 2011. године, Рјешења Федералног министарства финансија Сарајево број 03-15-515/10 од 20. јануара 2011. године, Рјешења Федералног министарства финансија – Пореска управа – Кантонални порески уред Зеница, број 13-4-05-15-80/10-С.А. од 21. маја 2010. године и Рјешења Пореске управе Федерације БиХ –

Кантонални порески уред Зеница – Пореска испостава у Тешњу, број 13-4/3-15-3366/10. М.К. од 21. априла 2010. године, у односу на наводе о кршењу права из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода.

Одбацује се као недозвољена апелација Здравка Поповића поднесена против Пресуде Кантоналног суда у Зеници број 04 0 У 003248 11 У од 17. августа 2011. године, Рјешења Федералног министарства финансија Сарајево број 03-15-515/10 од 20. јануара 2011. године, Рјешења Федералног министарства финансија – Пореска управа – Кантонални порески уред Зеница, број 13-4-05-15-80/10-С.А. од 21. маја 2010. године и Рјешења Пореске управе Федерације БиХ – Кантонални порески уред Зеница – Пореска испостава у Тешњу, број 13-4/3-15-3366/10. М.К. од 21. априла 2010. године, у односу на наводе о кршењу права из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, те члана II/4 Устава Босне и Херцеговине и члана 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода у вези с правом на правично суђење, зато што је *ratione materiae* инкомпатибилна с Уставом Босне и Херцеговине.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Здравко Поповић (у даљњем тексту: апелант) из Теслића поднио је 15. октобра 2011. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) против Пресуде Кантоналног суда у Зеници (у даљњем тексту: Кантонални суд) број 04 0 У 003248 11 У од 17. августа 2011. године, Рјешења Федералног министарства финансија Сарајево (у даљњем тексту: Министарство) број 03-15-515/10 од 20. јануара 2011. године, Рјешења Федералног министарства финансија – Пореска управа – Кантонални порески уред из Зенице (у даљњем тексту: Кантонални порески уред), број 13-4-05-15-80/10-С.А. од 21. маја 2010. године и Рјешења Пореске управе Федерације БиХ – Кантонални порески уред Зеница – Пореска испостава у Тешњу (у даљњем тексту: Пореска испостава), број 13-4/3-15-3366/10. М.К. од 21. априла 2010. године.

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23 ст. (2) и (3) Правила Уставног суда, од Кантоналног суда, Министарства, Кантоналног пореског уреда и Пореске испостава затражено је 29. јула, односно 21. новембра 2014. године да доставе одговоре на апелацију.

3. Кантонални суд, Министарство, Кантонални порески уред и Пореска испостава су одговоре на апелацију доставили у периоду од 5. августа до 5. децембра 2014. године.

III. Чињенично стање

4. Чињенице предмета које произилазе из апелантових навода и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на следећи начин.

5. Апелант је 19. априла 2010. године (као председник Општинског суда у Тешњу – ФБиХ, с пребивалиштем у Теслићу – РС) поднио захтјев Пореској испостави за повраћај плаћеног пореза на доходак по основу личних одбитака.

Апелант је уз захтјев приложио годишњу пријаву пореза на доходак за 2009. годину, коју је поднио 14. априла 2010. године, годишњи извјештај о укупно исплаћеним платама и другим личним примањима за 2009. године, кућну листу, податке о редовном школовању дјете, увјерење о незапослености супруге, те извод из матичне књиге вјенчаних.

6. Одлучујући о апелантовом захтјеву, Пореска испостава је донијела Рјешење број 13-4/3-15-3366/10. М.К. од 21. априла 2010. године, којим је захтјев у цијелости одбијен. Одлучујући о поднесеном захтјеву, Пореска испостава је извршила увид у приложену документацију, па је захтјев, на основу законског оквира и утврђеног чињеничног стања, оцијенила неоснованим. У вези с таквим ставом, Пореска испостава се позвала на одредбе чл. 2, 7 и 24 Закона о порезу на доходак ФБиХ из 2008. године (у даљњем тексту: Закон), које прописују ко се сматра пореским обвезником, шта чини основицу пореза на доходак нерезидента, односно да се само резидентним пореским обвезницима умањује укупан износ оствареног дохотка за основни лични доходак у висини од 3.600,00 КМ за порески период за који постоји обавеза плаћања пореза.

7. Пореска испостава је, имајући у виду члан 2 Закона, те чињеницу да апелант стално пребивалиште има на подручју општине Теслић (РС), закључила да се апелант сматра нерезидентом у Федерацији БиХ, те да, сходно одредби члана 24 став 1 истог Закона, нема право на умањење основице пореза по основу личних одбитака, нити на одбитке по основу издржаваних чланова породице.

8. У вези са захтјевом којим апелант тражи да му се од дохотка умањи основица пореза на име накнаде за исхрану током рада (топли оброк), као и накнаде трошкова за пријевоз, Пореска испостава је и у том дијелу захтјев оцијенила неоснованим. Наиме, Пореска управа је навела да је апелантов лични доходак, будући да је запослен на мјесту предсједника Општинског суда у Тешњу, уређен посебним Законом о платама и другим накнадама судија и тужилаца у ФБиХ, па и у случају да је апелант резидент Федерације БиХ, не би имао право на умањење основице пореза на доходак јер, у складу с чланом 2 став 1 наведеног закона, лични доходак представља нето плату, тако да топли оброк и накнада за пријевоз наведеним законом нису нити предвиђени као основица за умањење пореза на доходак.

9. Имајући у виду утврђено чињенично стање, те јасан законски оквир који регулише спорно питање, Пореска управа је одлучила као у диспозитиву рјешења.

10. Одлучујући о апелантовој жалби поднесеној против првостепеног рјешења, Кантонални порески уред је Рјешењем број 13-4/3-15-3366/10. М.К. од 21. априла 2010. године, које је у цијелости потврђено Рјешењем Министарства број 03-15-515/10 од 20. јануара 2011. године, одбио жалбу као неосновану.

11. Испитујући основаност жалбених навода, Кантонални порески уред је закључио да су сви апелантови релевантни жалбени наводи неосновани. У том смислу је, између осталог, наведено да је увидом у спис предмета утврђено да апелант уз жалбу није приложио доказ о пријави боравишта на подручју општине Тешањ, гдје је запослен, односно потврду Полицијске управе Тешањ о пријави боравишта, којом би доказао да има својство резидента (боравак на територији ФБиХ дуже од 183 дана), како је то прописано у члану 2 став 3 тачка 2 Закона. Кантонални порески уред је, имајући у виду чињеничне околности

предмета, оцијенио да је одлучна чињеница за рјешавање предметне управне ствари да ли жалитељ-апелант има статус резидента ФБиХ или не, па је стога ирелевантна оцјена других приложених доказа на основу којих се умањује укупан износ оствареног дохотка прије самог утврђивања спорне чињенице. Дакле, из наведеног произилази, како је истакао Кантонални порески уред, да би било сувишно да су се у оспораваном рјешењу оцијенили докази, на што се жалба позива, јер апелант као нерезидент ФБиХ уопште не може да оствари право на умањење укупно оствареног дохотка по основу личних одбитака.

12. Кантонални порески уред је неоснованим оцијенио и апелантове наводе да није требао бити наплаћен порез на доходак из децембра 2008. године јер је Закон ступио на снагу 1. јануара 2009. године, па стога није ни могао ретроактивно да се примени, нити наплати у износу од 348,00 КМ. У вези с тим, Кантонални порески уред се позвао на одредбу члана 53 Закона, из које произилази да је наведени Закон ступио на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама ФБиХ", који је објављен 5. марта 2008. године, из чега произилази да је на правну снагу ступио 13. марта 2008. године, с тим да је истим Законом прецизирано да ће се примјењивати од 1. јануара 2009. године. У вези с тим, Кантонални порески уред се позвао и на одредбу члана 27 став 1 Закона, коју је цитирао, те је, имајући у виду законски оквир и годишњи извјештај о укупно исплаћеним платама и другим личним примањима, закључио да је апеланту плата за децембар 2008. године исплаћена 30. јануара 2009. године у износу од 3.389,46 КМ и да је на тај износ уплаћен порез у износу од 338,95 КМ, дакле у вријеме када је био на снази Закон, па се стога у конкретном случају не ради о ретроактивној примјени наведеног Закона.

13. Одлучујући о апелантовој тужби поднесеној у управном спору против Рјешења туженог Министарства број 03-15-515/10 од 20. јануара 2011. године, у предмету повраћаја пореза на доходак, Кантонални суд је Пресудом број 04 0 У 003248 11 У од 18. августа 2011. године тужбу одбио као неосновану. Кантонални суд је, након што је испитао оспорено рјешење (о чему се детаљније изјаснио на стр. од 2 до 4 образложења), закључио да је Министарство приликом одлучивања о жалби донијело правилно и на закону засновано рјешење, за што је у образложењу дало ваљане разлоге о свим наводима из жалбе, те да тужено Министарство својим рјешењем није починило никакве битне повреде одредби Закона о управном поступку, нити је, с обзиром на садржину релевантних одредби чл. 2, 7, 24 и 53 Закона, чију је примјену Кантонални суд у образложењу своје одлуке у потпуности прихватио, дошло до погрешне примјене материјалног права на апелантову штету, нити је апелант оспореним рјешењима доведен у дискриминаторски и неравноправан положај у односу на остала лица. Имајући у виду да су сви апелантовни приговори оцијењени неоснованим, Кантонални суд је одлучио као у изреци пресуде, сходно одредби члана 36 став 2 Закона о управним споровима.

IV. Апелација

а) Наводи из апелације

14. Апелант сматра да су му оспореним одлукама повријеђени право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција) и право на имовину из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана I Протокола број 1

уз Европску конвенцију, као и право на недискриминацију из члана II/4 Устава Босне и Херцеговине и члана 14 Европске конвенције у вези с правом на правично суђење. Апелант у исцрпној апелацији хронолошки износи ток поступка, те указује на неприхватљивост Закона који му, као запосленику Општинског суда у Тешњу, с пребивалиштем у Теслићу, не омогућава право на повраћај пореза на име пореских олакшица. Указује на дискриминаторске одредбе члана 2 Закона које апеланта сврставају у категорију нерезидента ФБиХ ком се не признаје право на пореске олакшице. Наводи, између осталог, да примјена таквог Закона не може бити ни у сфери размисљања, а поготово не у сфери примјене. Сматра да је различито третиран од осталих запосленика у истим околностима. Истиче да су међународним актима који се примјењују у БиХ свима загарантовани једнакост пред законом, забрана дискриминације и заштита од дискриминације, али да су спорне одредбе Закона засноване на дискриминацији и нису усклађене с Уставом Босне и Херцеговине. Указује на то да су органи управе и суда погрешно тумачили одредбе закона. Предложио је да се апелација усвоји, оспорена пресуда укине и предмет врати на поновно разматрање.

б) Одговор на апелацију

15. Кантонални суд је у одговору на апелацију навео да су апелантови наводи потпуно неосновани, те да оспореном одлуком нису повријеђена права на која се апелант позвао уз приједлог да се апелација одбије.

16. Министарство је у одговору на апелацију навело да је оспорено рјешење правилно и законито, што потврђује чињеница да је Кантонални суди у цијелости потврдио рјешење, те је предложио да се апелација одбије као неоснована.

17. Кантонални порески уред је у исцрном одговору на апелацију хронолошки описао ток поступка, те је подсјетио на то да су приликом одлучивања примјењене одредбе тада важећег Закона, који је у 2013. године претрпιο извјесне промјене које су апеланту обезбиједиле статус резидента ФБиХ. Предложено је да се апелација одбије као неоснована.

18. Пореска испостава је у одговору на апелацију, између осталог, навела да је, у међувремену, измијењен Закон о порезу на доходак ("Службене новине ФБиХ" број 17/13 од 25. јануара 2013. године), тако што је у Закону о порезу на доходак ("Службене новине ФБиХ" бр. 10/08, 9/10 и 44/11) у члану 2 иза става 3 додан нови став 4 који гласи: "Изузетно, резидентима Федерације БиХ сматрају се и физичка лица – повратници који су остварили повратак на подручје Републике Српске и/или Брчко дистрикта као и друга физичка лица која имају пребивалиште на подручју Републике Српске или Брчко дистрикта која остварују доходак од самосталне дјелатности код послодавца који имају сједиште на подручју Федерације БиХ". У одговору је истакнуто да је апеланту као пореском обвезнику на основу наведене измјене Закона о порезу на доходак признато право на умањење оствареног дохотка за основни лични одбитак и одбитке за издржаване чланове породице. Као доказ за наведено, Пореска испостава је у прилогу одговора доставила пореску картицу од 27. новембра 2014. године на апелантово име. Пореска управа је предложила да се апелација одбије као неоснована.

V. Релевантни прописи

19. У Закону о порезу на доходак ("Службене новине ФБиХ" бр. 10/08, 9/10 и 44/11, неслужбена пречишћена верзија), који је важио у релевантном периоду, битне одредбе гласе:

1. Опште одредбе

Члан 1.

(1) Овим Законом прописује се начин утврђивања и плаћања пореза на доходак физичких лица у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Федерација).

2. Порески обвезник

Члан 2.

(1) Обвезник пореза на доходак је резидент Федерације и нерезидент који остварује доходак, и то:

1) резидент који остварује доходак на територији Федерације и изван територије Федерације,

2) нерезидент који обавља самосталну дјелатност путем сталног мјеста пословања на територији Федерације,

3) нерезидент који обавља самосталну дјелатност на територији Федерације,

4) нерезидент који остварује приход на територији Федерације од покретне и непокретне имовине, ауторских права, патената, лиценци, улагања капитала, или било које друге дјелатности која резултује остварењем прихода који је опорезив по овом Закону.

(2) Када више физичких лица заједнички остварује доходак порески обвезник је свако физичко лице посебно и то за удио који оствари у тако оствареном дохотку.

(3) Резидентом Федерације у смислу овог Закона сматра се:

1) физичко лице које има пребивалиште на територији Федерације,

2) физичко лице које на територији Федерације непрекидно или са прекидима борави 183 или више дана у било којем пореском периоду,

3) физичко лице које има пребивалиште у Федерацији, а по основу обављања самосталне дјелатности ван подручја Федерације остварује приходе из федералног буџета и/или буџета Босне и Херцеговине.

(4) Нерезидентом, у смислу овог Закона сматра се физичко лице које на територији Федерације борави мање од 183 дана.

(5) Под сталним мјестом пословања подразумијева се мјесто гдје је дјелатност регистрована.

4. Предмет опорезивања

Члан 4.

Порезом на доходак опорезују се дохоци које порески обвезник оствари од:

1) самосталне дјелатности,

2) самосталне дјелатности,

3) имовине и имовинских права,

4) улагања капитала,

5) учешћа у наградном играма и играма на срећу.

7. Основица пореза на доходак

Члан 7.

(1) Основицу пореза на доходак резидента представља разлика између укупних опорезивих прихода стечених у једном пореском периоду и укупних одбитака који се могу признати у вези са стицањем тог прихода (пренесени губитак, расходи нужни за стицање тог прихода и лични одбитак).

(2) Основицу пореза на доходак нерезидента из члана 2. став (1) тач. 3) и 4) овог Закона представља исплаћени доходак. [...]

III. USKLAĐIVANJE DOHOTKA

I. Лични одбитак

Члан 24. став 1.

(1) Резидентним пореским обвезницима се укупан износ оствареног дохотка према члану 4. овог Закона умањује за основни лични одбитак у висини од 3.600,00 КМ за порески период за који постоји обавеза плаћања пореза. Ако је порески период краћи од календарске године, основни лични одбитак се, према члану 8. став (3) овог Закона, сразмјерно умањује и рачуна се у корист пореског обвезника на пуни мјесец.

VI. Допустивост

20. У складу с чланом VI/36) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом Уставу, када она постану предмет спора због пресуде било ког суда у Босни и Херцеговини.

21. У складу с чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме оспорава, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку који је користио.

а) У односу на наводе о повреди права на правично суђење и права на недискриминацију у вези с правом на правично суђење

22. Приликом испитивања допустивости дијела апелације који се односи на наводе о повреди права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције, Уставни суд је пошао од одредби члана 18 став (3) тачка х) Правила Уставног суда.

Члан 18 став (3) тачка х) Правила Уставног суда гласи:

Апелација није допуштена ако постоји неки од сљедећих случајева:

х) апелација је *ratione materiae* инкомпатибилна са Уставом;

23. У вези с апелантовим наводима о повреди права на правично суђење, Уставни суд подсећа на то да, у складу са својим ранијим ставовима, као и устаљеном праксом бивше Европске комисије за људска права и Европског суда за људска права (у даљњем тексту: Европски суд), одређене новчане обавезе према држави спадају искључиво у област јавног права и стога не потпадају под појам "грађанска права и обавезе" из члана 6 став 1 Европске конвенције (види Уставни суд, Одлука број АП 382/04 од 23. марта 2005. године; Европска комисија за људска права, *X против Француске*, апелација број 9908/82 од 4. маја 1983. године; и Европски суд, *Schouten и Meldrum против Холандије*, пресуда од 9. децембра 1994. године, серија А, број 304). Уставни суд закључује да у такве обавезе, несумњиво, спадају и обавезе које произилазе из пореског и јавног законодавства, како је то предвиђено релевантним законом. Стога, у складу с изнесеним ставовима, поступак у ком је апелант обавезан да уплати порез (види Уставни суд, Одлука о допустивости број АП 3247/09 од 23. новембра 2012. године, доступна на www.ustavnisud.ba), односно у конкретном случају поступак у ком је тражен повраћај пореза на име пореских олакшица, не потпада под оквир заштите права на правичан поступак, у смислу члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције.

24. Из наведеног произилази да члан 6 став 1 Европске конвенције није примјенљив на конкретан случај. Будући да члан II/3е) Устава Босне и Херцеговине, у овом случају, не пружа шири обим заштите од члана 6 Европске конвенције, слиједи да су наводи апелације у вези с повредом права на правично суђење *ratione materiae* инкомпатибилни с Уставом Босне и Херцеговине.

25. Будући да апелант право на недискриминацију, које је акцесорне природе, те се стога не може самостално разматрати, доводи у контекст права на правично суђење, Уставни суд због истог разлога апелантове наводе о кршењу права на недискриминацију у вези с правом на правично суђење такође сматра *ratione materiae* инкомпатибилним с Уставом Босне и Херцеговине.

б) У односу на наводе о повреди права на имовину

26. У конкретном случају, предмет оспоравања апелацијом је Пресуда Кантоналног суда број 04 0 У 003248 11 У од 17. августа 2011. године, против које нема других дјело-творних правних лијекова могућих према закону. Затим, апелант је оспорену пресуду примио 19. августа 2011. године, а апелација је поднесена 15. октобра 2011. године, па произилази да је поднесена у року од 60 дана, како је прописано чланом 18 став (1) Правила Уставног суда. Коначно, у погледу навода апелације о повреди права на имовину из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију и права на недискриминацију из члана 14 Европске конвенције, тај дио апелације испуњава и услове из члана 18 ст. (3) и (4) Правила Уставног суда, јер није очигледно (*prima facie*) неоснован, нити постоји неки други формални разлог због ког апелација није допуштена.

27. Имајући у виду одредбе члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине и члана 18 ст. (1), (3) и (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да апелација у овом дијелу испуњава услове у погледу допустивости.

VII. Меритум

28. Апелант оспорава наведене одлуке тврдећи да му је тим одлукама повријеђено право из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

Право на имовину

29. Апелант сматра да му је повријеђено право на имовину указујући на то да су одредбе Закона потпуно неприхватљиве јер, према Закону, он као запосленик Општинског суда у Тешњу, с пребивалиштем у Теслићу, не може да оствари право на повраћај пореза на доходак, па је такав дискриминаторски Закон, који није усклађен с Уставом Босне и Херцеговине, довео до повреде његовог права на имовину.

30. Прије него што се упусти у разматрање апелације, Уставни суд мора да одговори на питање да ли се у конкретном случају ради о апелантовој имовини. У вези са спорним питањем, Уставни суд сматра да се у конкретном случају може говорити о апелантовој имовини, будући да је током поступка неспорно утврђено да је, у складу са Законом, из апелантових плата издвојен дио средстава на име пореза, чији повраћај апелант тражи јер сматра да остварује право да му се тај дио пореза врати на име пореских олакшица. Из наведеног произилази да у конкретном случају може да се говори о апелантовој имовини, односно да се у оспореном поступку одлучивало о апелантовом имовинском праву, а што потпада под опсег члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

31. Стога, Уставни суд мора да одговори на следећа питања: (а) да ли је мијешање предвиђено законом, (б) да ли мијешање служи законитом циљу у јавном интересу и (ц) да ли је мијешање пропорционално циљу, тј. да ли успоставља правичну равнотежу између апелантовог права и општег јавног интереса.

32. У вези са спорним питањем да ли је у конкретном случају мијешање било законито, односно да ли су релевантне одредбе тада важећег Закона дискриминаторске и усаглашене с Уставом Босне и Херцеговине, како то апелант тврди, Уставни суд подсјећа на то да је у својој досадашњој пракси, у контексту своје надлежности из члана VI/3ц) Устава Босне и Херцеговине, разматрао питање усклађености за апеланта спорног Закона с Уставом Босне и Херцеговине. Наиме, Уставни суд је, рјешавајући захтјев Кантоналног суда у Горажду (који је покретао готово идентично чињенично и правно питање) у предмету број У 17/11 (види Уставни суд, Одлука број У 17/11 од 30. марта 2012. године, тачке од 24 до 38) закључио да је, с обзиром на сложено уставноправно уређење у Босни и Херцеговини и подјелу надлежности, област директних пореза у надлежности ентитета и Дистрикта Брчко БиХ, те да надлежни законодавац има широко поље слободне процјене у одабиру пореског система и пореских инструмената који су му потребни за остварење циљева његове пореске политике. У цитираној одлуци је наглашено и да је Уставни суд закључио да се дефиницијом појмова резидента и нерезидента у спорном Закону не дискриминишу држављани Босне и Херцеговине, па слиједи да одредбе чл. 2, 7 и 24 спорног Закона нису у супротности с чл. I/7, II/1, II/2, чланом II/3 е), к) и м) и чланом II/4 и II/6 Устава Босне и Херцеговине и чланом 14 Европске конвенције у вези с чланом 6 Европске конвенције и чланом 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију, те с чланом 1 Протокола број 12 уз Европску конвенцију.

33. Дакле, Уставни суд подсјећа на то да је у цитираној одлуци Уставни суд, испитујући усклађеност тада важећег закона с Уставом Босне и Херцеговине, пошао од сложеног уставноправног уређења Босне и Херцеговине и подијелене надлежности између Босне и Херцеговине, ентитета и Дистрикта Брчко БиХ, те закључио да законодавство оба ентитета и Дистрикта Брчко, примјеном принципа територијалности, на исти начин дефинише категорије резидента и нерезидента у сврху утврђивања и плаћања пореза на доходак као прихода релевантне административно-територијалне јединице. Даље је у цитираној одлуци наглашено да је дефинисање појма резидента и нерезидента у спорном Закону засновано на принципу територијалности унутар сложеног уставноправног система у Босни и Херцеговини, те да дефинисање категорија пореских обвезника и опсег њихових обавеза у односу на порез на доходак према територијалном принципу ни на који начин не покреће питање неједнаког третмана држављана Босне и Херцеговине (члан 2 тада важећег Закона). До истог закључка је Уставни суд дошао и у односу на одредбе чл. 7 и 24 Закона нагласивши да прописивање пореске основице и пореских олакшица на начин како је то регулисано чл. 7 и 24 Закона не покреће питање дискриминације у вези с правом на имовину, већ представља досљедну примјену територијалног принципа политике надлежне јавне власти, у конкретном случају ФБиХ, што је опет резултат сложеног уставноправног уређења и широких овлашћења јавне власти да регулише и спроводи пореску политику, у складу са својим надлежностима.

34. Доводећи такав став из цитиране одлуке у везу с конкретним случајем, Уставни суд запажа да су органи управе и Кантонални суд били сагласни у томе да је апелантов захтјев за повраћај пореза на доходак по основу личних одбитака неоснован, полазећи од чињенице да апелант уз захтјев за повраћај пореза није доставио потврду о пребивалишту у општини Тешањ, гдје је запослен, што га чини нерезидентом ФБиХ, те да, сходно томе, нема право на умањење основице пореза за основне личне одбитке, нити одбитке по основу издржаваних чланова породице, сходно одредби члана 24 став 1 Закона, што су све наведено детаљно образложили у оспореним одлукама. Уставни суд, такође, запажа да из оспорених одлука произилазе и одговори на апелантове приговоре у вези с ретроактивном примјеном Закона, о чему се посебно исцрпно изјаснила Кантонална пореска управа, а дата образложења Уставни суд не сматра произвољним. Уставни суд наглашава да је приликом одлучивања узео у обзир чињеницу да су се током 2013. године одредбе члана 2 Закона измијениле, те да је апелант према измијењеним, односно допуњеним одредбама цитираног члана добио статус резидента ФБиХ и тиме стекао право на повраћај траженог пореза на доходак по основу пореских олакшица, али да та накнадна околност није могла да утиче на другачије одлучивање Уставног суда у ситуацији када су органи управе и Кантонални суд поступали у складу с тада важећим Законом.

35. Дакле, узевши у обзир све наведено, те став Уставног суда из цитиране одлуке, Уставни суд закључује да је у конкретном случају мијешање у апелантово право на имовину било законито, те у складу с тада важећим Законом.

36. У одговору на питање да ли је мијешање имало легитиман циљ, Уставни суд запажа да релевантне одредбе Закона неспорно представљају ограничења у остваривању апелантових права, у смислу да прописују ко се сматра резидентом, у смислу члана 2 Закона, али да свака држава има широко поље слободне процјене у вези с регулисањем утврђивања и наплате пореза и избором инструмената пореске политике, зависно од потреба и циљева, при чему одредбе пореских закона треба да буду јасне и разумљиве пореским обвезницима. У конкретном случају, релевантне одредбе Закона, које се проблематизују у предметном случају, биле су предмет разматрања пред Уставним судом, за које је, између осталог, утврђено да, с обзиром на сложеност уставноправног уређења Босне и Херцеговине, представљају досљедно спровођење територијалног принципа унутар надлежности ФБиХ, при чему сви ентитетски порески закони (укључујући и порески закон Дистрикта Брчко БиХ) на идентичан начин дефинишу категорије пореских обвезника и опсег њихових обавеза у односу на порез на доходак према територијалном принципу.

37. Уставни суд сматра да се јавни интерес у конкретном случају огледа у томе да се Законом, на основу ког је коначно одбијен апелантов захтјев, који регулише начин утврђивања и плаћања пореза на доходак физичких лица у Федерацији Босне и Херцеговине (члан 1 Закона), обезбједи ефикасно функционисање пореског система у ФБиХ, а тиме и правна сигурност. Стога, Уставни суд сматра да је одбијање апелантовог захтјева у складу с релевантним одредбама Закона имало легитиман циљ који је у јавном интересу (види, *mutatis mutandis*, Европски суд, *Hentrich против Француске*, пресуда од 3. јула 1995. године, серија А, број 296-А, став 39 и даље).

38. Такође, Уставни суд мора да одговори на питање да ли је мијешање у апелантову имовину у складу с принципом пропорционалности, односно да ли је постигнута правична равнотежа између заштите апелантовог права на имовину и захтјева за заштиту општег јавног интереса. У вези с тим, Уставни суд, слиједећи сопствену праксу и праксу Европског суда, указује на то да у сваком поједином случају мора постојати правичан однос између захтјева јавног интереса који се жели постићи и заштите основних права појединаца, а што није могуће постићи ако апелант мора сносити посебан и претјеран терет (види Европски суд, *James и други против Уједињеног Краљевства*, пресуда од 21. фебруара 1986. године, серија А, број 98, ст. 46 и 50).

39. Доводећи у везу претходне ставове с чињеницама конкретног предмета, Уставни суд сматра да оспореном одлуком, која је у предметном случају основ мијешања у апелантову имовину, јавни интерес који се огледа у досљедном поштовању пореске политике ентитета (укључујући и Дистрикт Брчко БиХ) у оквиру сложеног уставноправног уређења Босне и Херцеговине, те у досљедној примјени релевантних одредби тада важећег Закона, која је заснована на територијалном принципу, претеже над апелантовим интересом да оствари повраћај уплаћеног пореза, те апелант не сноси посебан и претјеран терет. Уз то, Уставни суд наглашава да је накнадном допуном одредби члана 2 Закона апелант стекао статус резидента ФБиХ и тиме почео да остварује право на тражени повраћај пореза на доходак, како то произилази из апелантове пореске картице коју је Пореска испостава доставила у прилогу одговора на апелацију.

40. С обзиром на наведено, Уставни суд сматра да оспореним одлукама које су донесене у складу с тада важећим Законом није повријеђено апелантово право из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана I Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

VIII. Закључак

41. Уставни суд закључује да нема повреде права на имовину из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана I Протокола број 1 уз Европску конвенцију, јер је у околностима конкретног случаја мијешање у апелантово право на имовину било у складу с тада важећим Законом и у јавном интересу, при чему на апеланта није стављен претјеран терет.

42. На основу члана 18 став (3) тачка х) и члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

43. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједница
Уставног суда Босне и Херцеговине
Валерија Галић, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вјећу, у предмету број **AP 4029/11**, рјешавајући апелацију **Здравка Поповића**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 18. став (3) тачка h), члана 57. став (2) тачка b) и члана 59. ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – Преčišћен текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Valerija Galić, predsjednica
Miodrag Simović, potpredsjednik
Seada Palavrić, potpredsjednica
Mato Tadić, sudija

Mirsad Ćeman, sudija
Zlatko M. Knežević, sudija
na sjednici održanoj 18. decembra 2014. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neosnovana apelacija **Zdravka Popovića** podnesena protiv Presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 U 003248 11 U od 17. augusta 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva finansija Sarajevo broj 03-15-515/10 od 20. januara 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva finansija – Porezna uprava – Kantonalni porezni ured Zenica, broj 13-4-05-15-80/10-S.A. od 21. maja 2010. godine i Rješenja Porezne uprave Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Zenica – Porezna ispostava u Tešnju, broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. aprila 2010. godine, u odnosu na navode o kršenju prava iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Zdravka Popovića** podnesena protiv Presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 U 003248 11 U od 17. augusta 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva finansija Sarajevo broj 03-15-515/10 od 20. januara 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva finansija – Porezna uprava – Kantonalni porezni ured Zenica, broj 13-4-05-15-80/10-S.A. od 21. maja 2010. godine i Rješenja Porezne uprave Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Zenica – Porezna ispostava u Tešnju, broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. aprila 2010. godine, u odnosu na navode o kršenju prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, te člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u vezi s pravom na pravično suđenje, zato što je *ratione materiae* inkompatibilna s Ustavom Bosne i Hercegovine.

Odluku objavit u "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Zdravko Popović (u daljnjem tekstu: apelant) iz Teslića podnio je 15. oktobra 2011. godine apelaciju Ustavnom sudu Босне и Херцеговине (u daljnjem tekstu: Уставни суд) protiv Presude Kantonalnog suda u Zenici (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 04 0 U 003248 11 U od 17. augusta 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva finansija Sarajevo (u daljnjem tekstu: Министарство) broj 03-15-515/10 od 20. januara 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva finansija – Porezna uprava – Kantonalni porezni ured iz Zenice (u daljnjem tekstu: Kantonalni porezni ured), broj 13-4-05-15-80/10-S.A. od 21. maja 2010. godine i Rješenja Porezne uprave Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Zenica – Porezna ispostava u Tešnju (u daljnjem tekstu: Porezna ispostava), broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. aprila 2010. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. st. (2) i (3) Pravila Ustavnoг суда, od Kantonalnog suda, Министарства, Kantonalnog poreznog ureda i Porezne ispostave zatraženo je 29. jula, odnosno 21. novembra 2014. godine da dostave odgovore na apelaciju.

3. Kantonalni sud, Министарство, Kantonalni porezni ured i Porezna ispostava su odgovore na apelaciju dostavili u periodu od 5. augusta do 5. decembra 2014. godine.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.

5. Apelant je 19. aprila 2010. godine (kao predsjednik Općinskog suda u Tešnju – FBiH, s prebivalištem u Tesliću – RS) podnio zahtjev Poreznoj ispostavi za povrat plaćenog poreza na dohodak po osnovu ličnih odbitaka. Apelant je uz zahtjev priložio godišnju prijavu poreza na dohodak za 2009. godinu, koju je podnio 14. aprila 2010. godine, godišnji izvještaj o ukupno isplaćenim plaćama i drugim ličnim primanjima za 2009. godine, kućnu listu, podatke o redovnom školovanju djece, uvjerenje o nezaposlenosti supruge, te izvod iz matične knjige vjenčanih.

6. Odlučujući o apelantovom zahtjevu, Porezna ispostava je donijela Rješenje broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. aprila 2010. godine, kojim je zahtjev u cijelosti odbijen. Odlučujući o podnesenom zahtjevu, Porezna ispostava je izvršila uvid u priloženu dokumentaciju, pa je zahtjev, na osnovu zakonskog okvira i utvrđenog činjeničnog stanja, ocijenila neosnovanim. U vezi s takvim stavom, Porezna ispostava se pozvala na odredbe čl. 2, 7. i 24. Zakona o porezu na dohodak FBiH iz 2008. godine (u daljnjem tekstu: Zakon), koje propisuju ko se smatra poreznim obveznikom, šta čini osnovicu poreza na dohodak nerezidenta, odnosno da se samo rezidentnim poreznim obveznicima umanjuje ukupan iznos ostvarenog dohotka za osnovni lični dohodak u visini od 3.600,00 KM za porezni period za koji postoji obaveza plaćanja poreza.

7. Porezna ispostava je, imajući u vidu član 2. Zakona, te činjenicu da apelant stalno prebivalište ima na području općine Teslić (RS), zaključila da se apelant smatra nerezidentom u Federaciji BiH, te da, shodno odredbi člana 24. stav 1. istog Zakona, nema pravo na umanjenje osnovice poreza po osnovu ličnih odbitaka, niti na odbitke po osnovu izdržavanih članova porodice.

8. U vezi sa zahtjevom kojim apelant traži da mu se od dohotka umanjí osnovica poreza na ime naknade za ishranu tokom rada (topli obrok), kao i naknade troškova za prijevoz, Porezna ispostava je i u tom dijelu zahtjev ocijenila neosnovanim. Naime, Porezna uprava je navela da je apelantov lični dohodak, budući da je zaposlen na mjestu predsjednika Općinskog suda u Tešnju, uređen posebnim Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH, pa i u slučaju da je apelant rezident Federacije BiH, ne bi imao pravo na umanjenje osnovice poreza na dohodak jer, u skladu s članom 2. stav 1. navedenog zakona, lični dohodak predstavlja netoplaću, tako da topli obrok i naknada za prijevoz navedenim zakonom nisu niti predviđeni kao osnovica za umanjenje poreza na dohodak.

9. Imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje, te jasan zakonski okvir koji regulira sporno pitanje, Porezna uprava je odlučila kao u dispozitivu rješenja.

10. Odlučujući o apelantovoj žalbi podnesenoj protiv prvostepenog rješenja, Kantonalni porezni ured je Rješenjem broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. aprila 2010. godine, koje je u cijelosti potvrđeno Rješenjem Ministarstva broj 03-15-515/10 od 20. januara 2011. godine, odbio žalbu kao neosnovanu.

11. Ispitujući osnovanost žalbenih navoda, Kantonalni porezni ured je zaključio da su svi apelantovi relevantni žalbeni navodi neosnovani. U tom smislu je, između ostalog, navedeno da je uvidom u spis predmeta utvrđeno da apelant uz žalbu nije priložio dokaz o prijavi boravišta na području općine Tešanj, gdje je zaposlen, odnosno potvrdu Policijske uprave Tešanj o prijavi boravišta, kojom bi dokazao da ima svojstvo rezidenta (boravak na teritoriji FBiH duže od 183 dana), kako je to propisano u članu

2. stav 3. tačka 2. Zakona. Kantonalni porezni ured je, imajući u vidu činjenične okolnosti predmeta, ocijenio da je odlučna činjenica za rješavanje predmetne upravne stvari da li žalitelj-apelant ima status rezidenta FBiH ili ne, pa je stoga irrelevantna ocjena drugih priloženih dokaza na osnovu kojih se umanjuje ukupan iznos ostvarenog dohotka prije samog utvrđivanja sporne činjenice. Dakle, iz navedenog proizlazi, kako je istakao Kantonalni porezni ured, da bi bilo suvišno da su se u osporavanom rješenju ocijenili dokazi, na što se žalba poziva, jer apelant kao nerezident FBiH uopće ne može ostvariti pravo na umanjenje ukupno ostvarenog dohotka po osnovu ličnih odbitaka.

12. Kantonalni porezni ured je neosnovanim ocijenio i apelantove navode da nije trebao biti naplaćen porez na dohodak iz decembra 2008. godine jer je Zakon stupio na snagu 1. januara 2009. godine, pa se stoga nije ni mogao retroaktivno primijeniti, niti naplatiti u iznosu od 348,00 KM. U vezi s tim, Kantonalni porezni ured se pozvao na odredbu člana 53. Zakona, iz koje proizlazi da je navedeni Zakon stupio na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama FBiH", koji je objavljen 5. marta 2008. godine, iz čega proizlazi da je na pravnu snagu stupio 13. marta 2008. godine, s tim da je istim Zakonom precizirano da će se primjenjivati od 1. januara 2009. godine. U vezi s tim, Kantonalni porezni ured se pozvao i na odredbu člana 27. stav 1. Zakona, koju je citirao, te je, imajući u vidu zakonski okvir i godišnji izvještaj o ukupno isplaćenim plaćama i drugim ličnim primanjima, zaključio da je apelantu plaća za decembar 2008. godine isplaćena 30. januara 2009. godine u iznosu od 3.389,46 KM i da je na taj iznos uplaćen porez u iznosu od 338,95 KM, dakle u vrijeme kada je bio na snazi Zakon, pa se stoga u konkretnom slučaju ne radi o retroaktivnoj primjeni navedenog Zakona.

13. Odlučujući o apelantovoj tužbi podnesenoj u upravnom sporu protiv Rješenja tuženog Ministarstva broj 03-15-515/10 od 20. januara 2011. godine, u predmetu povrata poreza na dohodak, Kantonalni sud je Presudom broj 04 0 U 003248 11 U od 18. augusta 2011. godine tužbu odbio kao neosnovanu. Kantonalni sud je, nakon što je ispitao osporeno rješenje (o čemu se detaljnije izjasnio na str. od 2. do 4. obrazloženja), zaključio da je Ministarstvo prilikom odlučivanja o žalbi donijelo pravilno i na zakonu zasnovano rješenje, za što je u obrazloženju dalo valjane razloge o svim navodima iz žalbe, te da tuženo Ministarstvo svojim rješenjem nije počinilo nikakve bitne povrede odredaba Zakona o upravnom postupku, niti je, s obzirom na sadržaj relevantnih odredbi čl. 2, 7, 24. i 53. Zakona, čiju je primjenu Kantonalni sud u obrazloženju svoje odluke u potpunosti prihvatio, došlo do pogrešne primjene materijalnog prava na apelantovu štetu, niti je apelant osporenim rješenjima doveden u diskriminirajući i neravnopravan položaj u odnosu na ostala lica. Imajući u vidu da su svi apelantovni prigovori ocijenjeni neosnovanim, Kantonalni sud je odlučio kao u izreci presude, shodno odredbi člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

14. Apelant smatra da su mu osporenim odlukama povrijeđeni pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija) i pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, kao i pravo na nediskriminaciju iz člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 14. Evropske konvencije u vezi s pravom na pravično suđenje. Apelant u iscrpnoj apelaciji hronološki iznosi tok postupka, te ukazuje na neprihvatljivost

Zakona koji mu, kao zaposleniku Općinskog suda u Tešnju, s prebivalištem u Tesliću, ne omogućava pravo na povrat poreza na ime poreznih olakšica. Ukazuje na diskriminirajuće odredbe člana 2. Zakona koje apelanta svrstavaju u kategoriju nerezidenta FBiH kojem se ne priznaje pravo na porezne olakšice. Navodi, između ostalog, da primjena takvog Zakona ne može biti ni u sferi razmišljanja, a pogotovo ne u sferi primjene. Smatra da je različito tretiran od ostalih zaposlenika u istim okolnostima. Ističe da su međunarodnim aktima koji se primjenjuju u BiH svima zagaranirani jednakost pred zakonom, zabrana diskriminacije i zaštita od diskriminacije, ali da su sporne odredbe Zakona zasnovane na diskriminaciji i nisu usklađene s Ustavom Bosne i Hercegovine. Ukazuje na to da su organi uprave i suda pogrešno tumačili odredbe zakona. Predložio je da se apelacija usvoji, osporena presuda ukine i predmet vrati na ponovno razmatranje.

b) Odgovor na apelaciju

15. Kantonalni sud je u odgovoru na apelaciju naveo da su apelantovi navodi potpuno neosnovani, te da osporenim odlukom nisu povrijeđena prava na koja se apelant pozvao uz prijedlog da se apelacija odbije.

16. Ministarstvo je u odgovoru na apelaciju navelo da je osporeno rješenje pravilno i zakonito, što potvrđuje činjenica da je Kantonalni sud u cijelosti potvrdio rješenje, te je predložio da se apelacija odbije kao neosnovana.

17. Kantonalni porezni ured je u iscrpnom odgovoru na apelaciju hronološki opisao tok postupka, te je podsjetio na to da su prilikom odlučivanja primijenjene odredbe tada važećeg Zakona, koji je u 2013. godine pretrpio izvjesne promjene koje su apelantu osigurale status rezidenta FBiH. Predloženo je da se apelacija odbije kao neosnovana.

18. Porezna ispostava je u odgovoru na apelaciju, između ostalog, navela da je, u međuvremenu, izmijenjen Zakon o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH" broj 17/13 od 25. januara 2013. godine), tako što je u Zakonu o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH" br. 10/08, 9/10 i 44/11) u članu 2. iza stava 3. dodan novi stav 4. koji glasi: "Izuzetno, rezidentima Federacije BiH smatraju se i fizička lica – povratnici koji su ostvarili povratak na područje Republike Srpske i/ili Brčko distrikta kao i druga fizička lica koja imaju prebivalište na području Republike Srpske ili Brčko distrikta koja ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti kod poslodavca koji imaju sjedište na području Federacije BiH". U odgovoru je istaknuto da je apelantu kao poreznom obvezniku na osnovu navedene izmjene Zakona o porezu na dohodak priznato pravo na umanjenje ostvarenog dohotka za osnovni lični odbitak i odbitke za izdržavane članove porodice. Kao dokaz za navedeno, Porezna ispostava je u prilogu odgovora dostavila poreznu karticu od 27. novembra 2014. godine na apelantovo ime. Porezna uprava je predložila da se apelacija odbije kao neosnovana.

V. Relevantni propisi

19. U Zakonu o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH" br. 10/08, 9/10 i 44/11, neslužbena prečišćena verzija), koji je važio u relevantnom periodu, bitne odredbe glase:

1. Opće odredbe

Član 1.

(1) Ovim Zakonom propisuje se način utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak fizičkih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

2. Porezni obveznik

Član 2.

(1) Obveznik poreza na dohodak je rezident Federacije i nerezident koji ostvaruje dohodak, i to:

1) rezident koji ostvaruje dohodak na teritoriji Federacije i izvan teritorije Federacije,

2) nerezident koji obavlja samostalnu djelatnost putem stalnog mjesta poslovanja na teritoriji Federacije,

3) nerezident koji obavlja nesamostalnu djelatnost na teritoriji Federacije,

4) nerezident koji ostvaruje prihod na teritoriji Federacije od pokretne i nepokretne imovine, autorskih prava, patenata, licenci, ulaganja kapitala, ili bilo koje druge djelatnosti koja rezultira ostvarenjem prihoda koji je oporeziv prema ovom Zakonu.

(2) Kada više fizičkih lica zajednički ostvaruje dohodak porezni obveznik je svako fizičko lice posebno i to za udio koji ostvari u tako ostvarenom dohotku.

(3) Rezidentom Federacije, u smislu ovog Zakona, smatra se fizičko lice koje:

1) ima prebivalište na teritoriji Federacije,

2) na teritoriji Federacije neprekidno ili sa prekidima boravi 183 ili više dana u bilo kojem poreznom periodu,

3) ima prebivalište u Federaciji a na osnovu obavljanja nesamostalne djelatnosti van područja Federacije ostvaruje prihode iz federalnog budžeta i/ili budžeta Bosne i Hercegovine.

(4) Nerezidentom, u smislu ovog Zakona, smatra se fizičko lice koje na teritoriji Federacije boravi manje od 183 dana.

(5) Pod stalnim mjestom poslovanja podrazumijeva se mjesto gdje je djelatnost registrirana.

4. Predmet oporezivanja

Član 4.

Porezom na dohodak oporezuju se dohoci koje porezni obveznik ostvari od:

1) nesamostalne djelatnosti,

2) samostalne djelatnosti,

3) imovine i imovinskih prava,

4) ulaganja kapitala,

5) učešća u nagradnim igrama i igrama na sreću.

7. Osnovica poreza na dohodak

Član 7.

(1) Osnovicu poreza na dohodak rezidenta predstavlja razlika između ukupnih oporezivih prihoda stečenih u jednom poreznom periodu i ukupnih odbitaka koji se mogu priznati u vezi sa sticanjem tog prihoda (preneseni gubitak, rashodi nužni za sticanje tog prihoda i lični odbitak).

(2) Osnovicu poreza na dohodak nerezidenta iz člana 2. stav (1) tač. 3) i 4) ovog Zakona predstavlja isplaćeni dohodak. [...]

III. USKLADIVANJE DOHOTKA

1. Lični odbitak

Član 24. stav 1.

(1) Prema članu 4. ovog Zakona, rezidentnim poreznim obveznicima ukupan iznos ostvarenog dohotka umanjuje se za osnovni lični odbitak u visini od 3.600,00 KM za porezni period za koji postoji obaveza plaćanja poreza. Ako je porezni period kraći od kalendarske godine, osnovni lični odbitak se, prema članu 8. stav (3) ovog Zakona, srazmjerno umanjuje i računa se u korist poreznog obveznika na puni mjesec.

VI. Dopustivost

20. U skladu s članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu, kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

21. U skladu s članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome osporava, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u

roku od 60 dana od dana kada je podnositelj apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku koji je koristio.

a) U odnosu na navode o povredi prava na pravično suđenje i prava na nediskriminaciju u vezi s pravom na pravično suđenje

22. Prilikom ispitivanja dopustivosti dijela apelacije koji se odnosi na navode o povredi prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, Ustavni sud je pošao od odredaba člana 18. stav (3) tačka h) Pravila Ustavnog suda.

Član 18. stav (3) tačka h) Pravila Ustavnog suda glasi:

Apelacija nije dopustiva ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

h) apelacija je *ratione materiae* inkompatibilna sa Ustavom;

23. U vezi s apelantovim navodima o povredi prava na pravično suđenje, Ustavni sud podsjeća na to da, u skladu sa svojim ranijim stavovima, kao i ustaljenom praksom bivše Evropske komisije za ljudska prava i Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud), određene novčane obaveze prema državi spadaju isključivo u oblast javnog prava i stoga ne potpadaju pod pojam "građanska prava i obaveze" iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije (vidi Ustavni sud, Odluka broj *AP 382/04* od 23. marta 2005. godine; Evropska komisija za ljudska prava, *X protiv Francuske*, apelacija broj 9908/82 od 4. maja 1983. godine; i Evropski sud, *Schouten i Meldrum protiv Holandije*, presuda od 9. decembra 1994. godine, serija A, broj 304). Ustavni sud zaključuje da u takve obaveze, nesumnjivo, spadaju i obaveze koje proizlaze iz poreznog i javnog zakono-davstva, kako je to predviđeno relevantnim zakonom. Stoga, u skladu s iznesenim stavovima, postupak u kojem je apelant obavezan da uplati porez (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *AP 3247/09* od 23. novembra 2012. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba), odnosno u konkretnom slučaju postupak u kojem je tražen povrat poreza na ime poreznih olakšica, ne potpada pod okvir zaštite prava na pravičan postupak, u smislu člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije.

24. Iz navedenog proizlazi da član 6. stav 1. Evropske konvencije nije primjenjiv na konkretan slučaj. Budući da član II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine, u ovom slučaju, ne pruža širi obim zaštite od člana 6. Evropske konvencije, slijedi da su navodi apelacije u vezi s povredom prava na pravično suđenje *ratione materiae* inkompatibilni s Ustavom Bosne i Hercegovine.

25. Budući da apelant pravo na nediskriminaciju, koje je akcesorne prirode, te se stoga ne može samostalno razmatrati, dovodi u kontekst prava na pravično suđenje, Ustavni sud zbog istog razloga apelantove navode o kršenju prava na nediskriminaciju u vezi s pravom na pravično suđenje također smatra *ratione materiae* inkompatibilnim s Ustavom Bosne i Hercegovine.

b) U odnosu na navode o povredi prava na imovinu

26. U konkretnom slučaju, predmet osporavanja apelacijom je Presuda Kantonalnog suda broj 04 0 U 003248 11 U od 17. augusta 2011. godine, protiv koje nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, apelant je osporenu presudu primio 19. augusta 2011. godine, a apelacija je podnesena 15. oktobra 2011. godine, pa proizlazi da je podnesena u roku od 60 dana, kako je propisano članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, u pogledu navoda apelacije o povredi prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju i prava na nediskriminaciju iz člana 14. Evropske konvencije, taj dio apelacije ispunjava i uvjete iz člana 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog

suda, jer nije očigledno (*prima facie*) neosnovan, niti postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva.

27. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da apelacija u ovom dijelu ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

28. Apelant osporava navedene odluke tvrdeći da mu je tim odlukama povrijeđeno pravo iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

Pravo na imovinu

29. Apelant smatra da mu je povrijeđeno pravo na imovinu ukazujući na to da su odredbe Zakona potpuno neprihvatljive jer, prema Zakonu, on kao zaposlenik Općinskog suda u Tešnju, s prebivalištem u Tesliću, ne može ostvariti pravo na povrat poreza na dohodak, pa je takav diskriminirajući Zakon, koji nije usklađen s Ustavom Bosne i Hercegovine, doveo do povrede njegovog prava na imovinu.

30. Prije nego što se upusti u razmatranje apelacije, Ustavni sud mora odgovoriti na pitanje da li se u konkretnom slučaju radi o apelantovoj imovini. U vezi sa spornim pitanjem, Ustavni sud smatra da se u konkretnom slučaju može govoriti o apelantovoj imovini, budući da je tokom postupka nesporno utvrđeno da je, u skladu sa Zakonom, iz apelantovih plaća izdvojen dio sredstava na ime poreza, čiji povrat apelant traži jer smatra da ostvaruje pravo da mu se taj dio poreza vrati na ime poreznih olakšica. Iz navedenog proizlazi da se u konkretnom slučaju može govoriti o apelantovoj imovini, odnosno da se u osporenom postupku odlučivalo o apelantovom imovinskom pravu, a što potpada pod opseg člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

31. Stoga, Ustavni sud mora odgovoriti na sljedeća pitanja: (a) je li miješanje predviđeno zakonom, (b) služi li miješanje zakonitom cilju u javnom interesu i (c) je li miješanje proporcionalno cilju, tj. uspostavlja li pravičnu ravnotežu između apelantovog prava i općeg javnog interesa.

32. U vezi sa spornim pitanjem da li je u konkretnom slučaju miješanje bilo zakonito, odnosno da li su relevantne odredbe tada važećeg Zakona diskriminirajuće i usaglašene s Ustavom Bosne i Hercegovine, kako to apelant tvrdi, Ustavni sud podsjeća na to da je u svojoj dosadašnjoj praksi, u kontekstu svoje nadležnosti iz člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine, razmatrao pitanje usklađenosti za apelanta spornog Zakona s Ustavom Bosne i Hercegovine. Naime, Ustavni sud je, rješavajući zahtjev Kantonalnog suda u Goraždu (koji je pokretao gotovo identično činjenično i pravno pitanje) u predmetu broj *U 17/11* (vidi Ustavni sud, Odluka broj *U 17/11* od 30. marta 2012. godine, tačke od 24. do 38) zaključio da je, s obzirom na složeno ustavnopravno uređenje u Bosni i Hercegovini i podjelu nadležnosti, oblast direktnih poreza u nadležnosti entiteta i Distrikta Brčko BiH, te da nadležni zakonodavac ima široko polje slobodne procjene u odabiru poreznog sistema i poreznih instrumenata koji su mu potrebni za ostvarenje ciljeva njegove porezne politike. U citiranoj odluci je naglašeno i da je Ustavni sud zaključio da se definicijom pojmova rezidenta i nerezidenta u spornom Zakonu ne diskriminiraju državljani Bosne i Hercegovine, pa slijedi da odredbe čl. 2, 7. i 24. spornog Zakona nisu u suprotnosti s čl. I/7, II/1, II/2, članom II/3. e), k) i m) i članom II/4. i II/6. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 14. Evropske konvencije u vezi s članom 6. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, te s članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju.

33. Dakle, Ustavni sud podsjeća na to da je u citiranoj odluci Ustavni sud, ispitujući usklađenost tada važećeg zakona s Ustavom Bosne i Hercegovine, pošao od složenog ustavnopravnog uređenja Bosne i Hercegovine i podijeljene nadležnosti između Bosne i Hercegovine, entiteta i Distrikta Brčko BiH, te zaključio da zakonodavstvo oba entiteta i Distrikta Brčko, primjenom principa teritorijalnosti, na isti način definira kategorije rezidenta i nerezidenta u svrhu utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak kao prihoda relevantne administrativno-teritorijalne jedinice. Dalje je u citiranoj odluci naglašeno da je definiranje pojma rezidenta i nerezidenta u spornom Zakonu zasnovano na principu teritorijalnosti unutar složenog ustavnopravnog sistema u Bosni i Hercegovini, te da definiranje kategorija poreznih obveznika i opseg njihovih obaveza u odnosu na porez na dohodak prema teritorijalnom principu ni na koji način ne pokreće pitanje nejednakog tretmana državljana Bosne i Hercegovine (član 2. tada važećeg Zakona). Do istog zaključka je Ustavni sud došao i u odnosu na odredbe čl. 7. i 24. Zakona naglasivši da propisivanje porezne osnovice i poreznih olakšica na način kako je to regulirano čl. 7. i 24. Zakona ne pokreće pitanje diskriminacije u vezi s pravom na imovinu, već predstavlja dosljednu primjenu teritorijalnog principa politike nadležne javne vlasti, u konkretnom slučaju FBiH, što je opet rezultat složenog ustavnopravnog uređenja i širokih ovlaštenja javne vlasti da regulira i provodi poreznu politiku, u skladu sa svojim nadležnostima.

34. Dovodeći takav stav iz citirane odluke u vezi s konkretnim slučajem, Ustavni sud zapaža da su organi uprave i Kantonalni sud bili saglasni u tome da je apelantov zahtjev za povrat poreza na dohodak po osnovu ličnih odbitaka neosnovan, polazeći od činjenice da apelant uz zahtjev za povrat poreza nije dostavio potvrdu o prebivalištu u općini Tešanj, gdje je zaposlen, što ga čini nerezidentom FBiH, te da, shodno tome, nema pravo na umanjenje osnovice poreza za osnovne lične odbitke, niti odbitke po osnovu izdržanih članova porodice, shodno odredbi člana 24. stav 1. Zakona, što su sve navedeno detaljno obrazložili u osporenim odlukama. Ustavni sud, također, zapaža da iz osporenih odluka proizlaze i odgovori na apelantove prigovore u vezi s retroaktivnom primjenom Zakona, o čemu se posebno iscrpno izjasnila Kantonalna porezna uprava, a data obrazloženja Ustavni sud ne smatra proizvoljnim. Ustavni sud naglašava da je prilikom odlučivanja uzeo u obzir činjenicu da su se tokom 2013. godine odredbe člana 2. Zakona izmijenile, te da je apelant prema izmijenjenim, odnosno dopunjenim odredbama citiranog člana dobio status rezidenta FBiH i time stekao pravo na povrat traženog poreza na dohodak po osnovu poreznih olakšica, ali da ta naknadna okolnost nije mogla utjecati na drugačije odlučivanje Ustavnog suda u situaciji kada su organi uprave i Kantonalni sud postupali u skladu s tada važećim Zakonom.

35. Dakle, uzevši u obzir sve navedeno, te stav Ustavnog suda iz citirane odluke, Ustavni sud zaključuje da je u konkretnom slučaju miješanje u apelantovo pravo na imovinu bilo zakonito, te u skladu s tada važećim Zakonom.

36. U odgovoru na pitanje da li je miješanje imalo legitiman cilj, Ustavni sud zapaža da relevantne odredbe Zakona nesporno predstavljaju ograničenja u ostvarivanju apelantovih prava, u smislu da propisuju ko se smatra rezidentom, u smislu člana 2. Zakona, ali da svaka država ima široko polje slobodne procjene u vezi s reguliranjem utvrđivanja i naplate poreza i izborom instrumenata porezne politike, zavisno od potreba i ciljeva, pri

čemu odredbe poreznih zakona treba da budu jasne i razumljive poreznim obveznicima. U konkretnom slučaju, relevantne odredbe Zakona, koje se problematiziraju u predmetnom slučaju, bile su predmet razmatranja pred Ustavnim sudom, za koje je, između ostalog, utvrđeno da, s obzirom na složenost ustavnopravnog uređenja Bosne i Hercegovine, predstavljaju dosljedno provođenje teritorijalnog principa unutar nadležnosti FBiH, pri čemu svi entitetski porezni zakoni (uključujući i porezni zakon Distrikta Brčko BiH) na identičan način definiraju kategorije poreznih obveznika i opseg njihovih obaveza u odnosu na porez na dohodak prema teritorijalnom principu.

37. Ustavni sud smatra da se javni interes u konkretnom slučaju ogleda u tome da se Zakonom, na osnovu kojeg je konačno odbijen apelantov zahtjev, koji regulira način utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak fizičkih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine (član 1. Zakona), osigura efikasno funkcioniranje poreznog sistema u FBiH, a time i pravna sigurnost. Stoga, Ustavni sud smatra da je odbijanje apelantovog zahtjeva u skladu s relevantnim odredbama Zakona imalo legitiman cilj koji je u javnom interesu (vidi, *mutatis mutandis*, Evropski sud, *Hentrich protiv Francuske*, presuda od 3. jula 1995. godine, serija A, broj 296-A, stav 39. i dalje).

38. Također, Ustavni sud mora odgovoriti na pitanje da li je miješanje u apelantovu imovinu u skladu s principom proporcionalnosti, odnosno da li je postignuta pravična ravnoteža između zaštite apelantovog prava na imovinu i zahtjeva za zaštitu općeg javnog interesa. U vezi s tim, Ustavni sud, slijedeći vlastitu praksu i praksu Evropskog suda, ukazuje na to da u svakom pojedinom slučaju mora postojati pravičan odnos između zahtjeva javnog interesa koji se želi postići i zaštite osnovnih prava pojedinaca, a što nije moguće postići ako apelant mora snositi poseban i pretjeran teret (vidi Evropski sud, *James i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 21. februara 1986. godine, serija A, broj 98, st. 46. i 50).

39. Dovodeći u vezu prethodne stavove s činjenicama konkretnog predmeta, Ustavni sud smatra da osporenim odlukama, koja je u predmetnom slučaju osnov miješanja u apelantovu imovinu, javni interes koji se ogleda u dosljednom poštivanju porezne politike entiteta (uključujući i Distrikt Brčko BiH) u okviru složenog ustavnopravnog uređenja Bosne i Hercegovine, te u dosljednoj primjeni relevantnih odredaba tada važećeg Zakona, koja je zasnovana na teritorijalnom principu, preteže nad apelantovim interesom da ostvari povrat uplaćenog poreza, te apelant ne snosi poseban i pretjeran teret. Uz to, Ustavni sud naglašava da je naknadnom dopunom odredaba člana 2. Zakona apelant stekao status rezidenta FBiH i time počeo ostvarivati pravo na traženi povrat poreza na dohodak, kako to proizlazi iz apelantove porezne kartice koju je Porezna ispostava dostavila u prilogu odgovora na apelaciju.

40. S obzirom na navedeno, Ustavni sud smatra da osporenim odlukama koje su donesene u skladu s tada važećim Zakonom nije povrijeđeno apelantovo pravo iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

VIII. Zaključak

41. Ustavni sud zaključuje da nema povrede prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, jer je u okolnostima konkretnog slučaja miješanje u apelantovo pravo na imovinu bilo u skladu s tada važećim Zakonom i u javnom interesu, pri čemu na apelanta nije stavljen pretjeran teret.

42. Na osnovu člana 18. stav (3) tačka h) i člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

43. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednica
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Valerija Galić, s. r.

KAZALO

SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

45	Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u izvratke iz Središnjeg biračkog popisa za prve izbore za odbornike u Skupštini općine Stanari i načelnika Općine Stanari koji će se održati 01.02.2015. godine (hrvatski jezik)	1	48	Odluka o potvrđivanju i objavi kandidata za načelnika Općine Živinice i načelnika Općine Kalesija (hrvatski jezik)	4
	Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u izvode iz Centralnog biračkog spiska za prve izbore za odbornike u Skupštini opštine Stanari i načelnika Opštine Stanari koji će se održati 01.02.2015. godine (srpski jezik)	1		Odluka o potvrđivanju i objavi kandidata za načelnika Opštine Živinice i načelnika Opštine Kalesija (srpski jezik)	5
	Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u izvode iz Centralnog biračkog spiska za prve izbore za odbornike u Skupštini općine Stanari i načelnika Općine Stanari koji će se održati 01.02.2015. godine (bosanski jezik)	2	49	Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Federacije Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	6
46	Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u izvratke iz Središnjeg biračkog popisa za prijevremene izbore za načelnika Općine Domaljevac-Šamac koji će se održati 01.02.2015. godine (hrvatski jezik)	2		Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Federacije Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	6
	Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u izvode iz Centralnog biračkog spiska za prijevremene izbore za načelnika Općine Domaljevac-Šamac koji će se održati 01.02.2015. godine (srpski jezik)	3			
	Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u izvode iz Centralnog biračkog spiska za prijevremene izbore za načelnika Općine Domaljevac-Šamac koji će se održati 01.02.2015. godine (bosanski jezik)	3	51	Rješenje broj UP/I 06-26-1-12-2/14 (hrvatski jezik)	13
47	Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u izvratke iz Središnjeg biračkog popisa za prijevremene izbore za načelnika Općine Istočni Drvar koji će se održati 01.02.2015. godine (hrvatski jezik)	3		Rješenje broj UP/I 06-26-1-12-2/14 (srpski jezik)	17
	Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u izvode iz Centralnog biračkog spiska za prijevremene izbore za načelnika Opštine Istočni Drvar koji će se održati 01.02.2015. godine (srpski jezik)	4	52	Rješenje broj UP/I 06-26-1-12-2/14 (bosanski jezik)	23
				Rješenje broj UP/I 07-26-1-13-6/14 (hrvatski jezik)	27
				Rješenje broj UP/I 07-26-1-13-6/14 (srpski jezik)	32
				Rješenje broj UP/I 07-26-1-13-6/14 (bosanski jezik)	37
				VIJEĆE ZA DRŽAVNU POTPORU BOSNE I HERCEGOVINE	
			50	Rješenje broj UP/I 07-26-1-11-2/14 (hrvatski jezik)	7
				Rješenje broj UP/I 07-26-1-11-2/14 (srpski jezik)	9
				Rješenje broj UP/I 07-26-1-11-2/14 (bosanski jezik)	11
				Rješenje broj UP/I 06-26-1-12-2/14 (hrvatski jezik)	13
				Rješenje broj UP/I 06-26-1-12-2/14 (srpski jezik)	17
				Rješenje broj UP/I 06-26-1-12-2/14 (bosanski jezik)	23
				Rješenje broj UP/I 07-26-1-13-6/14 (hrvatski jezik)	27
				Rješenje broj UP/I 07-26-1-13-6/14 (srpski jezik)	32
				Rješenje broj UP/I 07-26-1-13-6/14 (bosanski jezik)	37
				USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE	
			53	Odluka broj AP 4029/11 (hrvatski jezik)	41
				Odluka broj AP 4029/11 (srpski jezik)	46
				Odluka broj AP 4029/11 (bosanski jezik)	51

Nakladnik: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za nakladnika: tajnik Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Marin Vukoja - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Ravnatelj: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Ravnatelj: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050 faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044, 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFСКА BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Tisak: GIK "OKO" d.d. Sarajevo - Za tiskaru: Mevludin Hamzić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obvezno dostave svojoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za I polugodište 2015. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 200,00 KM